

ČESKÝ JAZYK A ČTENÍ

5.1.1. – CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

A) Obsahové a organizační vymezení předmětu:

K čemu směřuje vzdělávání v předmětu, na co je zaměřeno?

Jazyková výuka je cílevědomě řízena a zaměřena na:

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- podporu rozvoje komunikačních kompetencí
- získávání a rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku
- vnímání různých jazykových sdělení, čtení s porozuměním
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace
- osvojování základních čtenářských návyků
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů
- poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- kultivaci jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- získávání vědomostí a dovedností potřebných k osvojování spisovné podoby českého jazyka

Kde a s čím je realizován?

Realizace výchovných a vzdělávacích strategií předmětu je v kmenových třídách. V případě některých aktivit se vyučuje v učebně Informatiky a učebně Didaktické techniky s Video a DVD přehrávačem. Řády učeben jsou nedílným vybavením učeben, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka závazné. Naplňování některých očekávaných výstupů se provádí v knihovně, popř. jiném kulturním zařízení a v terénu po předchozím poučení žáků o bezpečnosti. V průběhu vzdělávacího a výchovného procesu má žák k dispozici podle potřeby možnost využití různých zdrojů informačních materiálů (slovníky, pravidla, příručky…), přenosné interaktivní tabule s dataprojektorem a notebookem, počítačů s napojením na internet, softwarů pro Čj...

Mezipředmětové vztahy, vazby?

- **Matematika (M):** slovní úlohy – čtení s porozuměním, odpověď, skloňování číslovek
- **Prvouka (Prv), Přírodověda (Pří), Vlastivěda (Vl):** analytické a vyhledávací čtení, čtení jako zdroj informací, orientace v textu
- **Pracovní činnosti (Pč):** pracovní postupy, recepty, návody
- **Hudební výchova (Hv):** orientace v textech písní, výslovnost
- **Výtvarná výchova (Vv):** ilustrace literárního díla

Která průřezová témata prolínají předmětem?

Průřezové téma	Tematický okruh	Příklady témat
Osobnostní a sociální výchova **OSV**	Osobnostní rozvoj	
	1. Rozvoj schopností poznávání	cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, dovedností zapamatování
	2. Sebepoznání a sebepojetí	já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně
	3. Seberegulace a sebeorganizace	cvičení sebekontroly, sebeovládání, plánování učení a studia
	4. Psychohygiena	dovednosti pro pozitivní naladění mysli, hledání pomoci při potížích
	5. Kreativita	cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity
	Sociální rozvoj	
	6. Poznávání lidí	vzájemné poznávání se ve třídě
	7. Mezilidské vztahy	péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, vztahy a naše třída
	8. Komunikace	dovednosti pro sdělování verbální a neverbální, komunikace v různých situacích
	9. Kooperace a kompetice	rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, soutěže, konkurence
	Morální rozvoj	
	10. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů
	11. Hodnoty, postoje, praktická etika	vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost
Výchova demokratického občana **VDO**	**1. Občanská společnost a škola**	spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci, odpovědnost, spolehlivost
	2. Občan, občanská společnost a stát	principy soužití s minoritami
	3. Formy participace občanů v politickém životě	
	4. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech **EGS**	**1. Evropa a svět nás zajímá**	rodinné příběhy, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
	2. Objevujeme Evropu a svět	
	3. Jsme Evropané	
Multikulturní výchova **MKV**	**1. Kulturní diference**	jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti
	2. Lidské vztahy	právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, lidská solidarita
	3. Etnický původ	
	4. Multikulturalita	multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti
	5. Princip sociálního smíru a solidarity	
Environmentální výchova **ENV**	1. Ekosystémy	
	2. Základní podmínky života	
	3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
	4. Vztah člověka a prostředí	naše obec
Mediální výchova **MED**	**1. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení**	hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením
	2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce, rozdíl mezi reklamou a zprávou
	3. Stavba mediálních sdělení	příklady stavby a uspořádání zpráv
	4. Vnímání autora mediálních sdělení	výrazové prostředky pro vyjádření názoru, výběr a kombinace slov
	5. Fungování a vliv médií ve společnosti	role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne
	6. Tvorba mediálních sdělení	tvorba mediálního sdělení pro časopis
	7. Práce v realizačním týmu	

Pozn.: Tematické okruhy průřezových témat, které prolínají předmět **ČESKÝ JAZYK A ČTENÍ / LITERATURA** - **1.** a **současně 2. stupeň**, jsou vyznačeny **červeně**.
Tematické okruhy průřezových témat, které prolínají předmět **ČESKÝ JAZYK A ČTENÍ / LITERATURA** - **pouze 2. stupeň**, jsou vyznačeny **zeleně.**

B) Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

1. STUPEŇ

K rozvíjení a utváření klíčových kompetencí:	Povedou společné postupy:
K učení 1. vyhledávání a třídění informací 2. jejich efektivní využívání v procesu učení 3. užívání jazykových a literárních termínů 4. pozitivnímu vztahu k učení	• předkládat žákům dostatek informačních zdrojů • vést žáky k jejich pravidelnému efektivnímu využívání • vést žáky k užívání správné terminologie • pozitivně žáky motivovat a zohledňovat rozdíly ve znalostech • využívat slovníky, Pravidla českého pravopisu
K řešení problémů 1. vnímání nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni 2. vyhledávání informací vhodných k řešení problému 3. nenechat se odradit případným nezdarem 4. uvědomění si zodpovědnosti za svá rozhodnutí 5. zhodnocení výsledků své činnosti	• předkládat žákům dostatek námětů • nabízet žákům dostatek informačních zdrojů (internet, jazykové příručky apod.) • vést žáky k vytrvalosti • učit žáky kriticky myslet, aby byli schopni uhájit svá rozhodnutí • umožnit prezentaci svých výsledků před ostatními spolužáky
Komunikativní 1. formulování a vyjadřování své myšlenky 2. výstižnému vyjadřování v písemném i ústním projevu 3. naslouchání promluvám druhých lidí, zapojování se do diskuze, porozumění druhým lidem 4. porozumění běžně užívaným gestům, zvukům a jiným komunikačním prostředkům 5. spolupráci s ostatními žáky	• vést žáky k formulování vlastních názorů • klást důraz na výstižné vyjadřování a kultivovanost • vést žáky k respektování odlišného názoru a učit je diskutovat • umožnit žákům, aby poznali prvky nonverbální komunikace • nabízet žákům činnosti možné spolupráce
Sociální a personální 1. spolupráci ve skupině 2. k upevňování dobrých mezilidských vztahů 3. diskuzi v malé skupině i k debatě celé třídy 4. podporování sebedůvěry	• umožnit žákům spolupráci ve skupinách na základě vytvořených pravidel • vést žáky k utváření příjemné atmosféry, vzájemné pomoci a pochopení významu týmové práce • seznámit žáky s důležitostí vzájemného naslouchání • vytvářet u žáků dostatek situací k získání sebedůvěry a zdravého sebevědomí
Občanské 1. schopnosti vcítit se do situace ostatních lidí 2. uvědomění si svých práv a povinností 3. poskytnutí pomoci dle svých možností 4. zapojování do kulturního dění školy 5. respektování a udržování tradic	• nabízet žákům modelové situace a prvky empatie • připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti • vést žáky k tomu, aby ochotně pomohli druhým • nabídnout žákům možnost účasti v uměleckém přednesu, literární tvorbě apod. • motivovat žáky k zájmu o kulturní dědictví
Pracovní 1. dodržování vymezených pravidel – plnění povinností a závazků 2. ochraně kulturních a společenských hodnot 3. využívání znalostí v zájmu vlastního rozvoje	• vést žáky k dodržování bezpečnostních pravidel při práci s výpočetní technikou • vést žáky k aktivní činnosti spojené s ochranou historického, kulturního dědictví • pomáhat žákům poznávat, rozvíjet a uplatňovat své schopnosti a dovednosti
Digitální 1. běžné používání digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využití při učení 2. získávání, vyhledávání a spravování dat a informací 3. tvorba a úprava digitálního obsahu 4. využívání digitální technologie k usnadnění práce 5. pochopení významu digitálních technologií a seznamování se s novými technologiemi 6. předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat	• vést žáky ke čtení elektronických textů s porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů) • učit žáky využívání navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek, nelineární navigace) • klást důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací a na ověřování informací z více zdrojů • podporovat žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků a symbolů na klávesnici • vést žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi • učit žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) • umožnit žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov) • vést žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE **Ročník:** 1.

Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A ČTENÍ **Celková týdenní dotace (hodin):** 9

Očekávané výstupy z RVP:

Komunikační a slohová výchova – 1. období:
- porozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky

Jazyková výchova – 1. období:
- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova
- člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- porovnává významy slov

Literární výchova – 1. období:
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• formuluje věty • porozumí mluveným pokynům • pečlivě vyslovuje • opravuje svou nedbalou nebo nesprávnou výslovnost	**ROZVOJ KOMUNIKACE** • Sdělování krátkých zpráv • Krátké mluvené projevy jako jsou prosba, omluva, poděkování, blahopřání • Účast na dramatizaci • Řešení hádanek a rébusů	**OSV–1:** cvičení dovednosti zapamatování **Nácvik básně zpaměti, nácvik správného tvaru písmen** cvičení pozornosti a soustředění **Soustředění na poslech a následné vyjadřování pocitu** **OSV–3:** cvičení sebekontroly a sebeovládání **Správné držení tužky, správné sezení, základní hygienické návyky, dramatizace** **OSV–6:** vzájemné poznávání se ve skupině **Seznámení se s kolektivem třídy seznamovací hry** **OSV–7:** péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy **Práce v kolektivu, literární příběhy** **OSV–8:** komunikace v různých situacích **Omluva, pozdrav, prosba**	• Písmenkové pohádky
• provádí přípravné cviky pro uvolnění ruky • zvládá hygienické návyky spojené se psaním • dodržuje správné tvary písmen a číslic ve větší velikosti a liniatuře • píše čitelně a úhledně • snaží se o celkovou úpravu písemného projevu	**HYGIENA A TECHNIKA PSANÍ** • Činnosti a přípravné cviky, uvolňovací cviky pro uvolnění ruky • Správné sezení, držení tužky, umístění sešitu, jeho sklon, hygiena zraku • Orientace v liniatuře • Psaní písmen, slabik, slov a jednoduchých vět		
• rozlišuje věty, slova, slabiky a hlásky z hlediska potřeb čtení a psaní • rozpozná dlouhé a krátké samohlásky • rozlišuje pojmy vpravo, vlevo, nahoře, dole… • chápe slova podle obsahu	**JAZYKOVÁ VÝCHOVA** • Věta, slovo, slabika, hláska • Významy slov		
• čte slabiky, slova, jednoduché věty • dbá na správnou výslovnost • rozpozná říkadlo, rozpočitadlo, hádanku • soustředí se na poslech pohádky, vyjadřuje pocity	**LITERÁRNÍ VÝCHOVA** • Čtení přípravná zraková a sluchová, správné čtení slabik, slov a vět (správná výslovnost) • Jednoduché literární pojmy		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

Komunikační a slohová výchova
- rozumí pokynům přiměřené složitosti
- dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

Jazyková výchova:
- tvoří slabiky

Literární výchova:
- pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE **Ročník:** 2.

Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A ČTENÍ **Celková týdenní dotace (hodin):** 8

Očekávané výstupy z RVP:

Komunikační a slohová výchova – 1. období:
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběhy

Jazyková výchova – 1. období:
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- odůvodňuje a píše správně:i/y po tvrdých a měkkých souhláskách;dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty

Literární výchova – 1. období:
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• respektuje základní formy společenského styku • cvičí se ve schopnosti vypravovat a popisovat • pracuje s větou jako jednotkou projevu • cvičí se v psaní adresy a blahopřání • píše krátká sdělení podle pokynů učitele • čte nahlas a potichu známé i neznámé jednoduché texty a rozumí jednoduchým pokynům z různých oblastí života • podle konkrétní situace volí vhodné oslovení a rozloučení • správně dýchá a volí tempo řeči • užívá vhodnou melodii a tempo řeči, pauzy a důraz	**KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA** • Jednoduché formy společenského styku • Písemný projev (psaní adres, blahopřání) • Psaný projev žáka • Čtení a naslouchání s porozuměním • Mluvený projev: základní techniky a nonverbální prostředky	OSV–1: cvičení dovednosti zapamatování **Rozlišuje věty a orientuje se v abecedě** cvičení smyslového vnímání **Třídí slova podle významu** cvičení pozornosti a soustředění **Vyprávění jednoduchého příběhu, poslech** OSV–3: plánování učení **Plnění domácích úkolů a dalších povinností** EGS–1: rodinné příběhy **Vyprávění prožitků a zážitků návštěvy zemí Evropy a světa**	
• rozlišuje věty podle postoje mluvčího • orientuje se v abecedě • zvládá psaní souhlásek na konci a uvnitř slova • označí přízvučnou slabiku ve slově	**JAZYKOVÁ VÝCHOVA** • **DRUHY VĚT PODLE POSTOJE MLUVČÍHO** • **ABECEDA** • **SPODOBA ZNĚLOSTI** • **SLOVNÍ PŘÍZVUK**		

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• orientuje se v pojmech slovo, slabika... • třídí slova podle významu, rozlišuje nadřazenost, podřazenost • rozděluje souhlásky na samohlásky, souhlásky a dvojhlásky • provádí dělení slov na konci řádku • rozlišuje jména obecná a vlastní a pravopis zdůvodní • cvičí se ve správném pravopisu • na začátku věty píše velké písmeno • aplikuje pravidla psaní ů, ú a u • píše správně i,y po tvrdých a měkkých souhláskách • cvičí se v psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev	• **SLOVO, SLABIKA, HLÁSKA, PÍSMENO** – Slovní význam: slovo nadřazené, podřazené, souřadné,synonyma, antonyma, slova příbuzná, slova citově zabarvená a zdrobněliny – Samohlásky, souhlásky, dvojhlásky – Souhlásky znělé a neznělé, slabikotvorné r, l – Význam slabiky pro dělení slov • **VLASTNÍ JMÉNA** • **PRAVOPIS LEXIKÁLNÍ**		
• plynule čte s porozuměním texty přiměřené věku a orientuje se v textu • užívá správný slovní přízvuk a přirozenou intonaci • při četbě nebo přednesu správně vyslovuje, vhodně fázuje, užívá správné tempo a melodii řeči • reprodukuje obsah krátkého literárního textu • vyjadřuje své pocity z přečteného textu • seznamuje se s pojmy: báseň, verš, rým, ilustrace • odliší vyjadřování v próze a ve verších • rozumí základním literární pojmům • všímá si spojitosti textu s ilustrací • vypráví jednoduchý příběh	**LITERÁRNÍ VÝCHOVA** • Čtení s porozuměním • Poslech, přednes a reprodukce textu • Literární druhy a žánry: poezie, próza, báseň, pohádka, hádanka, rozpočitadlo, říkanka • Literární pojmy: spisovatel, básník, čtenář, divadelní představen, herec a režisér • Tvůrčí psaní, zážitkové čtení a naslouchání		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

Komunikační a slohová výchova
• čte s porozuměním jednoduché texty
• píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
• spojuje písmena a slabiky

Jazyková výchova:
• rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
• rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky

Literární výchova:
• pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
• reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE **Ročník:** 3.

Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A ČTENÍ **Celková týdenní dotace (hodin):** 8

Očekávané výstupy z RVP:

Komunikační a slohová výchova – 1. období:
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

Literární výchova – 1. období:
- čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Jazyková výchova – 1. období:
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• čte plynule porozuměním texty přiměřeného rozsahu • vyhledá informace v encyklopediích pro děti • při čtení vhodně užívá nonverbální prostředky řeči (mimika, gesta) • aktivně sestavuje jednoduchá pravidla a pokyny pro různé situace ve škole • v jednoduchém mluveném projevu dbá na gramatickou věcnost a správnost • nepřerušuje bezdůvodně rozhovor a udržuje s partnerem oční kontakt • sestaví otázku a dokáže na ni odpovědět • sestaví osnovu, podle ní píše krátké texty • v písemném projevu používá symboly a interpunkci	**KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA** • Čtení s porozuměním a tvořivá práce s textem • Naslouchání a čtení s porozuměním • Mluvený projev, zdvořilé vystupování, kultivace mluveného projevu žáka • Písemný projev – vypravování, popis, inzerát, pozdrav, dopis	**OSV–2:** moje vztahy k druhým lidem **Kladné a záporné vlastnosti nadpřirozených bytostí** **OSV–5:** cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity **Obohacování slovní zásoby, tvoření slovníčku pojmů – př. pohádkové bytosti** **OSV–8:** cvičení pozorování a empatické a aktivní naslouchání **Práce v kolektivu, kritické myšlení** dialog-vedení dialogu **Sestaví otázku a dokáže na ni odpovědět, vstupuje do rolí** komunikace v různých situacích **Informování, přivítání, přání apod.** dovednosti pro sdělování verbální i neverbální **Technika řeči, výraz řeči při čtení textů, recitace, recitační soutěže** řeč těla, řeč zvuků a slov **Vypravování, recitace**	• Dramatizace životních situací
• odůvodňuje a správně píše i-y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech • správně píše jména vybraných států, ulic a jiných zeměpisných názvů	**JAZYKOVÁ VÝCHOVA** • **PRAVOPIS** – Velká písmena – Vyjmenovaná slova		

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• rozezná slovo ohebné a neohebné • v základním tvaru rozliší všechny ohebné slovní druhy • spojuje krátké věty do souvětí a užívá k tomu vhodné spojovací výrazy • obmění spojovací prostředky podle potřeby svého projevu nebo podle zadání učitele • rozlišuje číslo, rod, ovládá pádové otázky • vyhledá sloveso, určí osobu, číslo a čas	• **TVAROSLOVÍ** – Slovní druhy – Slova ohebná a neohebná • **SPOJOVÁNÍ VĚT** – Spojovací prostředky: spojky, vztažná zájmena, příslovce • **SKLOŇOVÁNÍ PODSTATNÝCH JMEN** – Rozlišit číslo a rod – Pádové otázky • **SLOVESA** – Pojmenování děje, tvary, určování času (přítomný, minulý, budoucí)	**OSV–9:** rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci **Seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu** **MED–1:** identifikování základních orientačních prvků v textu **Orientace v textu**	
• ústně písemně vyjadřuje své pocity z přečteného textu a podle svých schopností ztvární obsah textu jednoduchými obrázky, komiksem, dramatizací či hudebním doprovodem • rozliší poezii a prózu • pozná a charakterizuje pohádku, příběh a dětským a zvířecím hrdinou, bajku • uvede nejznámější autory a ilustrátory knih pro děti	**LITERÁRNÍ VÝCHOVA** • **ZÁŽITKOVÉ ČTENÍ A NASLOUCHÁNÍ** • **REPRODUKCE LITERÁRNÍHO TEXTU** • **TVOŘIVÉ ČINNOSTI S LITERÁRNÍM TEXTEM** • **LITERÁRNÍ POJMY** – verš – rým – pohádka • **DĚTSKÁ LITERATRA**		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

Komunikační a slohová výchova
- čte s porozuměním jednoduché texty
- rozumí pokynům přiměřené složitosti
- dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- spojuje písmena a slabiky
- převádí slova z mluvené do psané podoby
- dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- opisuje a přepisuje krátké věty

Jazyková výchova:
- rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
- rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- tvoří slabiky
- rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
- píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

Literární výchova:
- pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE **Ročník:** 4.

Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A ČTENÍ **Celková týdenní dotace (hodin):** 7

Očekávané výstupy z RVP:

Komunikační a slohová výchova – 2. období:
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace

Literární výchova – 2. období:
- vyjadřuje své dojmy z četby
- volně reprodukuje text podle svých schopností

Jazyková výchova – 2. období:
- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- vyhledává základní skladební dvojici
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• vyhledává a vhodně použije slova stejného nebo podobného významu • rozlišuje slova spisovná a nespisovná • porovnává významy slov • rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou • graficky zaznamenává stavbu slova • rozpozná a správně napíše předponu a předložku • zvládá jejich pravopis	**JAZYKOVÁ VÝCHOVA** • **VÝZNAM SLOV** – synonyma, vícevýznamová slova • **STAVBA SLOVA** – kořen, předpona a část příponová • Předložky – OD, NAD, POD, PŘED, BEZ • Předpony – od-, nad-, pod-, před-; roz-, bez-, vz-; ob-, v- • Skupiny bě/bje, vě/vje, pě	**OSV–1:** cvičení pozornosti a soustředění, dovedností zapamatování **Tzv. Kimovky na vyjmenovaná slova nebo literární texty** **OSV–2:** co o sobě vím a co ne; moje vztahy k druhým lidem **Přídavná jména. Jaký jsem?** **OSV–3:** cvičení sebekontroly **Diktáty, přepis, opis** **OSV–6:** vzájemné poznávání se ve skupině / třídě **Popis spolužáka** **OSV–8:** cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální; komunikace v různých situacích **Skupinová práce, čtení po rolích, dramatizace, telefonování** **OSV–11:** vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování **Práce ve skupině, vlastnosti osob**	
• píše správně i/y ve slovech vyjmenovaných a slovech s nimi příbuzných	**PRAVOPIS LEXIKÁLNÍ** • Psaní i/y po obojetných souhláskách – Vyjmenovaná slova		
• vyhledává v neznámém textu plnovýznamová slova a určí jejich druh; • mění tvar podstatných jmen podle pádů a vzorů • vhodně užívá koncovky spisovné a nespisovné s ohledem na komunikační situaci • využívá je v gramaticky správných tvarech • určí nespisovné tvary u českých slov; • mění tvar sloves podle osoby a čísla a času	**TVAROSLOVÍ** • Slovní druhy plnovýznamových slov • Spisovné a nespisovné tvary jmen, zájmen a sloves • Podstatná jména – skloňování, pravopis • Slovesa – časování, tvary sloves, jednoduchá a složená slovesa, zvratná slovesa, infinitiv	**EGS–1:** lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy **Říkadla, rozpočítadla, lidové zvyky národů Evropy**	

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• vyhledává základní skladební dvojici ve dvojčlenné větě • ve větách s nevyjádřeným podmětem tvoří základní skladební dvojici za pomocí příslušných osobních zájmen • určuje podmět a přísudek holý nebo rozvitý • určuje počet vět v souvětí a spojovací výrazy obměňuje	**SKLADBA** • základní větné členy • nevyjádřený podmět • věta jednoduchá a souvětí • spojovací výrazy – souvětí a jeho stavba	**MKV–1:** poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy) **Kulturní dění v obci, dětský folklór jiných národů** **MKV–2:** udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy **Tolerance při práci ve skupině** **MKV–4:** naslouchání druhým **Čtení a naslouchání, rozhovor** **MED–1:** pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě **MED–2:** různé typy sdělení **Zpráva, oznámení, pozvánka** **MED–5:** vliv médií na uspořádání dne **Sledování televizních pořadů pro děti, zprávy**	
• sdílí s ostatními čtenáři své pochopení textu a své prožitky • v krátkém odstavci nalezne klíčová slova a obsahové jádro sdělení, svůj výběr zdůvodní • vypíše z textu požadované informace • vyhledá v textu informace, které jej zaujmou nebo se o nich chce více dozvědět • doplní neúplný text • sestaví souvislé vypravování a popis, postupuje podle pravidel příčinné a časové posloupnosti • reprodukuje obsah slyšeného projevu, vybere z něj podstatné informace, s nimiž chce v budoucnosti pracovat • dodržovat pravidla komunikace v různých prostředích a pravidla bezpečnosti na internetu • vhodně se zapojit do rozhovoru, udržuje a ukončí jej • rozhodne, zda je ukázka textu vhodná pro určitou situaci (s ohledem na spisovnost projevu) • dle komunikačního záměru vědomě modeluje a intonuje a promluvu, užívá vhodně tempo a pauz řeči • promluvu upraví podle změněného záměru • správně aplikuje pravopisné a gramatické jevy v jednoduchých písemných projevech • dodržuje kompoziční a jiné požadavky spojené s vypravováním a popisem • vyplní správně jednoduché formuláře v tištěné podobě • sestaví osnovu vypravování • tvoří nadpisy, člení text na odstavce • v souvislém textu zachovává časovou posloupnost; • podle osnovy vypráví krátký příběh • popíše svůj pokoj, členy rodiny, pracovní postup • rozpoznává v mediích (reklamě) některé manipulativní záměry a techniky, diskutuje o nich • čte s porozuměním potichu i nahlas • posuzuje úplnost či neúplnost textu a provádí jeho kontrolu • vyhledává informace v přečteném textu • volí náležitou intonaci, přízvuk a pauzy	**KOMUNIKACE A SLOHOVÁ VÝCHOVA** • Čtení a naslouchání s porozuměním a věcné čtení • Osnova textu • Výpisky • Vypravování • Popis • Mluvená komunikace – nonverbální prostředky • Dialog – spisovná výslovnost • Elektronická komunikace – chat, sociální sítě, telefon • Základní formy společenského styku • Písemný projev: – dopis – blahopřání – vzkaz – zpráva – oznámení – inzerát – dotazník – vypravování – popis • Věcné naslouchání a čtení		

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost • sestavuje osnovu vyprávění • vede správně dialog, telefonický rozhovor			
• sdílí své dojmy z přečteného literárního textu, argumentuje • své dojmy vyjádří písemně i ústně • označí v krátkém odstavci literárního textu nejdůležitější část, svůj výběr zdůvodní • vypíše z textu informace, které jej zaujmou, formuje otázky vyplývající z textu • přednáší a volně reprodukuje text • tvoří vlastní text na dané či vlastní téma • vlastní čtenářský deník • rozlišuje poezii a prózu, drama • pověst, povídka, báje • hlavní postavy • film, divadlo, herec, režisér • kniha, autor ilustrátor, literární hrdina • pokouší se o orientaci kulturního dění v obci • snaží se o orientaci v kulturním dění obce pod vedením učitele	**LITERÁRNÍ VÝCHOVA** • Zážitkové čtení • Tvořivé činnosti s literárním textem **LITERÁRNÍ POJMY** • Druhy a žánry • Literatura umělecká • Poslech literárních textů • Dramatizace, výtvarný projev		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

Komunikační a slohová výchova
- vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
- má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
- opisuje a přepisuje jednoduché texty

Jazyková výchova:
- rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
- určuje samohlásky a souhlásky
- seřadí slova podle abecedy
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

Literární výchova:
- dramatizuje jednoduchý příběh
- vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE **Ročník:** 5.

Vyučovací předmět: ČESKÝ JAZYK A ČTENÍ **Celková týdenní dotace (hodin):** 7

Očekávané výstupy z RVP:

Komunikační a slohová výchova – 2. období:
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- zanechá vzkaz na záznamníku
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- vhodně užívá spisovnou a nespisovnou výslovnost podle komunikační situace
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti

Jazyková výchova – 2. období:
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Literární výchova – 2. období:
- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá jednoduché literární pojmy

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• vymyslí název úryvku textu • rozhodne, zda je možno dozvědět se z textu danou informaci • z přečteného textu vyvozuje závěry • sdílí s ostatními čtenáři své pochopení textu a své prožitky • rozhodne, které informace v textu jsou nepodstatné pro jeho smysl a porovná informace ze dvou zdrojů • doplní a praví neúplné sdělení jiného žáka a zeptá se na podrobnosti slyšeného projevu • při skupinové práci najde v reklamě nebo inzerci autorovu manipulaci, společný názor zdůvodní a obhajuje • najde ukázku nespisovných jazykových prostředků v literárním textu a diskutuje o vhodnosti jejich užití a o důvodu autora, proč tyto prostředky užil • rozezná vhodnost použití spisovné či nespisovné výslovnosti dle situace a vhodně užívá spisovnou a nespisovnou výslovnost dle komunikační situace • správně aplikuje osvojené gramatické a stylistické vědomosti a dovednosti při tvorbě vlastního textu • zdůvodní význam osnovy • na základě osnovy vypráví příběh nebo popisuje postup práce	**KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA** • Čtení s porozuměním • Poznámky a výpisky • Celistvost a soudržnost textu • Čtení a naslouchání s porozuměním **LITERÁRNÍ DIALOG** • Přímá řeč, věta uvozovací, běžná komunikace **SLOHOVÉ ÚTVARY** • Vypravování, popis děje, popis pracovního postupu, inzerát, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz	**OSV–1:** cvičení pozornosti a soustředění, dovednosti pro učení a studium **Práce s Pravidly, PC** **OSV–3:** cvičení sebekontroly, sebeovládání **Dialog, zdvořilé vystupování** **OSV–8:** řeč těla, řeč zvuků a slov; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální **Vyprávění, recitace** **OSV–9:** rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci; rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence **Pokračovat a dokončit příběh, atmosféra soutěže i spolupráce** **OSV–11:** dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne **Omluva, zdvořilé vystupování, odstraňování vulgarismů: Řekni to jinak** **EGS–1:** rodinné příběhy,zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy **Zážitky z prázdnin, mezinárodní dětský festival**	

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• najde v textu větu, která obsahuje slovo vícevýznamové • porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová • určí pád, číslo, vzor a rod podstatných jmen • určí mluvnické kategorie slovesa - osobu, číslo, způsob, čas a vyhledá složené tvary sloves • určí druh a vzory přídavných jmen • píše správně koncovky podstatných jmen a přídavných jmen měkkých a tvrdých • rozpozná a vyjmenuje osobní zájmena • vyjmenuje všechny druhy zájmen • určí číslovky určité a neurčité • rozdělí číslovky na základní, druhové, řadové a násobné • rozpoznává neohebné slovní druhy • správně píše předložku s, z • rozlišuje ve slově kořen, předponu, část příponovou a koncovku • uvede slova příbuzná k českým slovům • uvede příklady slov odvozených stejnou příponou či předponou • graficky označí ve slovech kořen, slovotvorný základ, předponu a příponovou část • označí základ podmětu a základ přísudku dvojčlenné věty • na nevyjádřený podmět odkáže odpovídajícím osobním zájmenem • pozná souvětí, spojí věty, oddělí věty v souvětí čárkou nebo vhodným spojovacím výrazem • upraví spojení vět v souvětí dle zadání a užije správný spojovací výraz • rozpozná a správně píše větu jednoduchou a souvětí • píše i / y v koncovkách příčestí minulého činného ve shodě přísudku s podmětem v základních případech	**JAZYKOVÁ VÝCHOVA** **VÝZNAM SLOV – SLOVO VÍCEVÝZNAMOVÉ** • Souhláskové skupiny na styku předpony a kořene (bezstarostný) **TVAROSLOVÍ** • Vzory podstatných jmen • Vzory přídavných jmen tvrdých a měkkých • Způsob slovesa, složené slovesné tvary v činném rodu • Zájmena • Číslovky **PRAVOPIS MORFOLOGICKÝ** **SLOVOTVORBA** • Odvozování slov • Slovotvorný základ **STAVBA SLOVA** • Kořen slova, příbuznost slov **SKLADBA** • Základní větné členy • Větný základ • Podmět vyjádřený i nevyjádřeným • Věta jednoduchá a souvětí **PRAVOPIS SYNTAKTICKÝ**	**MKV–1:** respektování zvláštností různých etnik **Vlastní jména národů** **MKV–2:** uplatňování principu slušného chování **Chování mezi chlapci a děvčaty** **MKV–4:** komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin **MED–1:** pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě **Manipulativní reklama** **MED–2:** rozdíl mezi reklamou a zprávou **Různé typy sdělení** **MED–3: příklady stavby a uspořádání inzerátu, pozvánky** **MED–5:** vliv médií na kulturu **Televize, film, divadlo** **MED–7:** utváření týmu, komunikace a spolupráce v týmu **Tým je víc než jednotlivec, nutnost preference týmových zájmů**	
• napíše pohádku, povídku, bajku, dotvoří ji obrázky • ohodnotí vlastní text a diskutuje o něm • odliší jednoduché literární, publicistické a populárně naučné texty a svou kvalifikaci zdůvodní	**LITERÁRNÍ VÝCHOVA** **TVOŘIVÉ ČINNOSTI S LITERÁRNÍM TEXTEM** **ZÁKLADNÍ LITERÁRNÍ POJMY** • literatura umělecká a věcná		

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• charakterizuje základní žánry literatury pro děti • pozná v textu zvláštní či zvláštně užité jazykové prostředky jazyka, za pomoci učitele vysvětlí, proč je autor užil, popíše, jak na něj působí • uvažuje o funkci verše, rýmu a rytmu poezie v konkrétním textu • popíše svými slovy kompozici povídky	**LITERÁRNÍ ŽÁNRY** • Pohádka • Povídka • Bajka • Lyrická báseň **SLOHOVÉ ÚTVARY** • Pohádka • Povídka • Bajka • Lyrická báseň **POPULÁRNĚ NAUČNÉ TEXTY** • Encyklopedie, slovník		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

Komunikační a slohová výchova
- vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
- má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
- opisuje a přepisuje jednoduché texty
- píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
- píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
- ovládá hůlkové písmo
- tvoří otázky a odpovídá na ně

Jazyková výchova:
- pozná podstatná jména a slovesa
- dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
- rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
- určuje samohlásky a souhlásky
- seřadí slova podle abecedy
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

Literární výchova:
- dramatizuje jednoduchý příběh
- vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti

ANGLICKÝ JAZYK

5.1.2. – CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

A) Obsahové a organizační vymezení předmětu:

K čemu směřuje vzdělávání v předmětu, na co je zaměřeno?

- Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, je zaměřena na poskytnutí živého jazykového základu pro komunikaci, umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života jiných zemí.
- Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.
- Komunikativní dovednosti a schopnosti žáků dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech.
- Porozumění čtenému textu, který výběrem slov odpovídá jejich jazykové úrovni.
- Porozumění autentickým materiálům.
- Pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání, rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti, pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.
- Předpokládá dosažení úrovně A2 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky - rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají, např. základní informace o něm, a jeho rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání. Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Umí jednoduchým způsobem popsat svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb). V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům.
- Vzdělávání v předmětu předpokládá snižování a odstranění jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jedinců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění.

Kde a s čím je realizován?

Realizace výchovných a vzdělávacích strategií předmětu je v kmenových třídách, jazykové učebně. V případě některých aktivit se vyučuje v učebnách Informatiky. Řád učeben je nedílným vybavením učebny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka závazné. Naplňování některých očekávaných výstupů formou projektů se provádí v terénu po předcházím poučení žáků o bezpečnosti. V průběhu vzdělávacího a výchovného procesu je k dispozici možnost využití interaktivní tabule s počítačem, počítačů s napojením na internet, jazykových softwarů, didaktických pomůcek (slovníky, časopisy…).

Mezipředmětové vztahy, vazby?

- **Český jazyk a literatura (Čj):** pravopis, tvarosloví, skladba, čtení, naslouchání, srovnání struktury a slovní zásoby obou jazyků, mluvený projev, používání odborné terminologie, znalosti o významných spisovatelích anglicky mluvících zemí
- **Dramatická výchova (Drv):** dramatizace rozhovorů, řešení reálných situací v anglickém jazyce – nakupování, u lékaře, v restauraci, popis cesty atd.
- **Dějepis (D):** texty o historii anglicky mluvících zemí, historie a významné osobnosti anglicky mluvících zemí
- **Občanská výchova (Ov):** kalendář, režim dne, kulturní život, lidská setkání, vztahy mezi lidmi, podobnosti a odlišnosti lidí, vnitřní svět člověka, osobní rozvoj
- **Matematika (M):** základní a řadové číslovky, jednoduché početní úkony
- **Informatika (Inf):** odborná terminologie, internet, práce s textovými a grafickými editory, prezentace informací
- **Vlastivěda (Vl):** zeměpisné a dějepisné poznatky o anglicky mluvících zemích, Česká republika, region
- **Zeměpis (Z):** orientace na mapě, hlavní a významná města anglicky mluvících zemí, regiony, druhy počasí, názvy pohoří, světadílů, oceánů, moří, řek a jezer, národy a národnosti
- **Přírodověda (Pří):** slovní zásoba, popis zvířat a rostlin, počasí
- **Přírodopis (Př):** názvy rostlin a zvířat, části lidského těla
- **Výtvarná výchova (Vv):** slovní zásoba – výtvarné potřeby a činnosti, použití různých výtvarných technik při projektové výuce
- **Hudební výchova (Hv):** poslech a interpretace písní v anglickém jazyce, názvy hudebních nástrojů
- **Tělesná výchova (Tv):** slovní zásoba – názvy sportů, sportovní činnosti, pohybové hry
- **Zdraví a člověk (ZČ):** názvy nemocí, zdraví životní styl, návštěva lékaře
- **Technické práce (Tp):** názvy jednoduchých nástrojů, lidských pracovních činností
- **Příprava pokrmů (Pp):** názvy jídel, nápojů a pochutin, stravovací návyky, zdravá a nezdravá jídla
- **Svět práce (Sp):** názvy povolání

Která průřezová témata prolínají předmětem?

Průřezové téma	Tematický okruh	Příklady témat
Osobnostní a sociální výchova **OSV**	Osobnostní rozvoj **1. Rozvoj schopností poznávání** **2. Sebepoznání a sebepojetí** **3. Seberegulace a sebeorganizace** **4. Psychohygiena** **5. Kreativita** Sociální rozvoj **6. Poznávání lidí** **7. Mezilidské vztahy** **8. Komunikace** **9. Kooperace a kompetice** Morální rozvoj **10. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti** 11. Hodnoty, postoje, praktická etika	 cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, rozvoj dovednosti pro učení… já jako zdroj informací o sobě… organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování cílů a kroků dobrá organizace času, hledání pomoci při potížích… cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity… vzájemné poznávání ve skupině, třídě… péče o dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc… řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, vedení dialogu… rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci… zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu
Výchova demokratického občana **VDO**	1. Občanská společnost a škola 2. Občan, občanská společnost a stát 3. Formy participace občanů v politickém životě 4. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech **EGS**	**1. Evropa a svět nás zajímá** **2. Objevujeme Evropu a svět** **3. Jsme Evropané**	zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, naši sousedé v Evropě, životy dětí v jiných zemích Evropa a svět, život Evropanů… co Evropu spojuje a co ji rozděluje…
Multikulturní výchova **MKV**	1. Kulturní diference **2. Lidské vztahy** 3. Etnický původ **4. Multikulturalita** 5. Princip sociálního smíru a solidarity	 udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi (dopisování) význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a vzdělávání…
Environmentální výchova **ENV**	1. Ekosystémy 2. Základní podmínky života 3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí 4. Vztah člověka a prostředí	
Mediální výchova **MED**	1. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality 3. Stavba mediálních sdělení 4. Vnímání autora mediálních sdělení 5. Fungování a vliv médií ve společnosti 6. Tvorba mediálních sdělení 7. Práce v realizačním týmu	

Pozn.: Tematické okruhy průřezových témat, které prolínají předmět **ANGLICKÝ JAZYK** - **1**. a **současně 2. stupeň**, jsou vyznačeny **červeně**.
Tematické okruhy průřezových témat, které prolínají předmět **ANGLICKÝ JAZYK** - **pouze 2. stupeň**, jsou vyznačeny **zeleně.**

B) Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

1. STUPEŇ

K rozvíjení a utváření klíčových kompetencí:	Povedou společné postupy:
K učení 1. výběru a používání vhodných způsobů učení, organizaci vlastního učení, motivaci k dalšímu učení 2. vyhledávání a třídění informací, jejich využití v procesu učení, propojení s praktickým životem 3. používání obecně užívaných termínů, uvádění věcí do souvislostí, k propojení poznatků z různých vzdělávacích oblastí 4. samostatné práci, porovnání a kritice získaných výsledků a využití získaných závěrů 5. poznávání smyslu učení a posouzení vlastního učení; problémů, pokroku	• používat vhodné metody učení a vede k organizaci vlastního učení • dávat úkoly, při kterých žáci vyhledávají nebo třídí informace, které pak využívají • vést k používání pojmů, propojování poznatků různých vzdělávacích celků • umožňovat srovnání výsledků učení samostatné zhodnocení svého učení • postupně zvyšovat náročnost zadaných úkolů, zhodnocení pokroku
K řešení problémů 1. přemýšlení o problémech a jejich řešení, využití vlastního úsudku a zkušenosti 2. vyhledávání informací vhodných k řešení problému, jejich využívání, k vytrvalému hledání řešení 3. samostatnému řešení problému, volbě vhodného způsobu řešení problémů 4. sledování vlastního pokroku při zdolávání problémů 5. učinění rozhodnutí a jejich obhájení, zhodnocení výsledků svých činů a zodpovědnosti za svá rozhodnutí	• poznat problémy a jejich možná řešení • pracovat se slovníky, s příručkami, internetem • navozovat problémové situace, kdy žák využije své vědomosti, upozorňovat na možné chyby • zvyšovat úroveň problémových situací, podněcovat žáky k tvořivému myšlení • umožňovat prezentaci výsledků a jejich hodnocení
Komunikativní 1. formulování a vyjadřování své myšlenky 2. naslouchání a snaze o porozumění promluvám druhých lidí, zapojení do diskuse 3. porozumění různým typům informačních a komunikačních prostředků 4. využívání komunikačních prostředků 5. využívání komunikativních dovedností	• vytvářet modelové situace a podmínky pro formulaci myšlenek • pomáhat pochopit názor jiných, motivovat k diskusi • vest k používání různých typů komunikačními prostředků • podporovat komunikaci ve třídě • využívat komunikace k lepší spolupráci
Sociální a personální 1. spolupráci ve skupině 2. podílení se na utváření příjemné atmosféry 3. diskusi ve skupině i v celé třídě, chápání potřeby spolupráce, respektování různých hledisek 4. k utváření představy o sobě samém, podporování sebedůvěry, ovládání a řízení svého chování	• zařazovat práci v týmu, pomáhat s přijetím dané role, dbát na dodržování pravidel • pracovat v příjemném prostředí, upevňovat dobré vztahy • motivovat k diskusi, ocenit přínos • podporovat rozvoj, chválit úspěch
Občanské 1. respektování přesvědčení druhých lidí 2. uvědomění si svých práv a povinností 3. k zodpovědnému chování, pomoci 4. ochraně tradic, kulturního a historického dědictví 5. zájmu o rozvoj společnosti	• pomoci v chápání odlišných názorů, odpírat útlak a násilí • vést k uplatnění svých práv a povinností vhodným způsobem • vést k zodpovědnosti a pomoci • rozvíjet smysl pro tradice, kulturu a tvořivost • podporovat aktivitu
Pracovní 1. dodržování stanovených pravidel a plnění svých povinností 2. využívání znalostí a zkušeností k vlastnímu rozvoji	• poučit o chování a bezpečnosti při výuce, seznámit se stanovenými pravidly, vést k jejich dodržování • podporovat využívání svých znalostí a zkušeností z jiných oblastí
Digitální 1. běžné používání digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využití při učení 2. získávání, vyhledávání a spravování dat a informací 3. tvorba a úprava digitálního obsahu 4. využívání digitální technologie k usnadnění práce 5. pochopení významu digitálních technologií a seznamování se s novými technologiemi 6. předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat	• motivovat žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti • vést žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat • vést žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE Ročník: **1. + 2.**

Vyučovací předmět: ANGLICKÝ JAZYK **Celková týdenní dotace (hodin): 1 +1**

Očekávané výstupy z RVP:

Řečové dovednosti – 1. období:
• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
• zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
• rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
Poslech • rozumí základním pokynům učitele, umí se představit, reaguje na pokyny při práci • rozumí smyslu krátkých jasných zpráv • rozumí jednoduchým písním a umí je zpívat. Mluvení • umí se představit, říct kolik má let a kde bydlí, odpovídá na jednoduché otázky, umí popsat název věcí, barvu a počet Řečové dovednosti • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	**Základní slovíčka (mluvená forma)** • Písně s pohyby (kinetická forma výuky) • Barvy, zvířátka, základní slovesa a jejich význam, • Hry s barvami a čísly • Sloveso "být" - mluvená forma • Pozdravy **Rozvíjení řečových a poslechových dovedností:** • písničky poslechy, pokyny v angličtině, hodina vedená v anglickém jazyce – dítě tímto způsobem chápe základní úkony, kombinuje barvy a podstatná jména, upevňování mluvené formy jazyka, pomocí jednoduchých her	**M** – číslovky základní **Prv** – slovní zásoba, zvířata, rostliny, **Hv** – poslech a interpretace písní v anglickém jazyce **Tv** – slovní zásoba: sporty a sportovní činnosti, pohybové hry **OSV–1:** rozvoj dovednosti pro učení a studium **OSV–4:** hledání pomoci při potížích **OSV–6:** vzájemné poznávání se ve skupině / třídě **OSV–8:** dialog, komunikace v různých situacích **MKV–4:** význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění **Angličtina jako mezinárodní dorozumívací jazyk, který slouží k pochopení života jiných národů**	**Metody:** • ústní • praktické • názorně-demonstrační • projektová • dramatizace **Formy:** • práce frontální • skupinová • individuální • ve třídě • vycházka • projekt

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
Řečové dovednosti
• je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE **Ročník: 3.**

Vyučovací předmět: ANGLICKÝ JAZYK **Celková týdenní dotace (hodin): 3**

Očekávané výstupy z RVP:

Řečové dovednosti – 1. období:
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu • přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení • píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy • rozlišuje zvukové odlišnosti jazyka • orientuje se ve výslovnosti • píše a čte jednotlivá slova a věty • zvládá určenou slovní zásobu • tvoří jednoduché věty, otázky, odpovědi • reaguje na jednoduchý pokyn učitele • řekne anglicky „jak se daří“ • popřeje k narozeninám • rozumí jazyku učitele a jednoduchých nahrávek • používá některé běžné konverzační obraty • používá abecední slovník • pracuje se slovníkem učebnice	**TYPY TEXTŮ:** • Říkanky, básničky a písničky • Pozdravy • Pokyny a příkazy ve škole • Obrázkové knihy a komiksy • Dotazy a krátké odpovědi • Jednoduchá žádost • Dialog **TEMATICKÉ OKRUHY:** • Rodina • Číslovky • Základní barvy • Školní potřeby a třída • Vybraná domácí zvířata • Hračky • Osobní údaje • Nálady a pocity • Dětské nápoje a jídlo • Můj pokoj • Abeceda • Oblečení • Obličej a tělo – základní smysly • Dny v týdnu **JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY:** • Základní číslovky • Osobní zájmena • Člen neurčitý a základní podstatná jména	**Čj** – čtení psaní, terminologie, srovnání struktury a slovní zásoby obou jazyků **M** – číslovky základní a řadové, jednoduché matematické úkoly **Vv** – slovní zásoba: výtvarné potřeby a činnosti, použití různých výtvarných technik při projektové výuce **Prv** – slovní zásoba, popis zvířat a rostlin, počasí, zeměpisné a dějepisné poznatky o anglicky mluvících zemích, Česká republika, region **Hv** – poslech a interpretace písní v anglickém jazyce **Tv** – slovní zásoba: sporty a sportovní činnosti, pohybové hry **Drv** – dramatizace rozhovorů, řešení reálných situací v anglickém jazyce – nakupování, u lékaře, v restauraci, popis cesty atd.	**Metody:** • ústní • praktické • názorně-demonstrační • projektová • dramatizace **Formy:** • práce frontální • skupinová • individuální • ve třídě • vycházka • projekt

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• reprodukuje slovní zásobu ze známé tematické oblasti v přiměřeném rozsahu • pozdraví a krátce se představí • zeptá se a jednoduše odpoví na dotaz na jméno / věk osoby • klade krátké ano/ne otázky k ověření správnosti svého odhadu	• Základní přídavná jména • Pravidelné tvoření množného čísla podstatných jmen • Rozkazovací způsob • Kladná a negativní odpověď • Sloveso „have got“ v otázce a v odpovědi • Sloveso „like“ v kladné větě a otázce • Hlásky a jejich výslovnost, slovní přízvuk • Pravopis • Předložky místa nebo času ČTENÍ: • zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov) SLOVNÍ ZÁSOBA: • slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikač-ních situacích, práce se slovníkem MLUVNICE: • jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění	**OSV–1:** rozvoj dovednosti pro učení a studium **OSV–4:** hledání pomoci při potížích **OSV–6:** vzájemné poznávání se ve skupině / třídě **OSV–8:** dialog, komunikace v různých situacích **MKV–4:** význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění, specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost **Angličtina jako mezinárodní dorozumívací jazyk, který slouží k pochopení života jiných národů**	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

Řečové dovednosti
• je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE **Ročník: 4.**

Vyučovací předmět: ANGLICKÝ JAZYK **Celková týdenní dotace (hodin): 3**

Očekávané výstupy z RVP:

Poslech s porozuměním – 2. období
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

Čtení s porozuměním – 2. období
- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Mluvení – 2. období
- zapojí se do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Produktivní řečové dovednosti – 2. období
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Psaní – 2. období
- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- vyplní osobní údaje do formuláře

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
Receptivní řečové dovednosti: **Poslech s porozuměním** • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici • poslech (výslovnost, porozumění, vyhledání informace) **Čtení s porozuměním** • vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • pracuje s texty přiměřené náročnosti (čte, píše, rozumí obsahu, vyhledá potřebnou informaci) • v jednoduchých textech, které jsou doplněny obrázky, vyhledá požadovanou informaci • využívá k práci slovník a autentické materiály	**Tematické okruhy:** • Abeceda • Číslovky 1 – 100 • Můj dům: místnost a nábytek • Město • Počasí • Čas: hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce • Záliby a volný čas • Zvířata v zoo • Základní jídlo, potraviny a chutě • Oslavy narozenin a vybraných svátků • Děti a mládež v anglicky mluvících zemích **Jazykové prostředky:** • Člen určitý a neurčitý • Podstatná jména • Vybraná přídavná jména • Tázací a přivlastňovací zájmena • Základní číslovky • Vazba „there is/ there are“	**Čj** – čtení psaní, terminologie, srovnání struktury a slovní zásoby obou jazyků **M** – číslovky základní a řadové, jednoduché matematické úkoly **Vv** – slovní zásoba: výtvarné potřeby a činnosti, použití různých výtvarných technik při projektové výuce **Přír** – slovní zásoba, popis zvířat a rostlin, počasí **Vl** –zeměpisné a dějepisné poznatky o anglicky mluvících zemích, Česká republika, region **Hv** – poslech a interpretace písní v anglickém jazyce **Tv** – slovní zásoba:sporty a sportovní činnosti, pohybové hry **Drv** – dramatizace rozhovorů, řešení reálných situací v anglickém jazyce-nakupování, u lékaře, v restauraci, popis cesty atd.	• metody názorně-demonstrační • didaktické hry • gramatická-překladová metoda (překlady, diktáty) • texty na poslech • texty na čtení **Formy výuky** • frontální výuka • skupinová práce • individuální forma výuky

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• správně odpoví na otázky k jednoduchému textu • čtení (výslovnost, porozumění obsahu textu, vyhledání informace) • přiřazuje známá slova a věty k obrázkům **Mluvení** • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá • pochopí obsah jednoduché konverzace, aktivně se do ní zapojuje • tvoří otázky a odpovědi • jednoduše popisuje sebe, rodinu…(dle tematických okruhů) • mluvení (krátké věty, výslovnost) • konverzace na dané téma • slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích • zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky pasivně, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov **Produktivní řečové dovednosti** • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • základní gramatické struktury a typy vět, jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění • slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem • jednoduše popíše obrázek • zopakuje zpaměti říkanku či básničku **Psaní** • napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života • vyplní osobní údaje do formuláře • psaní (pravopis) • psaní (sestavení krátkého textu, popis, vypravování, gramatická správnost) • práce se slovníkem na internetu • využívá k práci slovník a autentické materiály • napíše pohlednici kamarádovi	• Sloveso „can“ v kladných větách, v otázce a v záporu • Předložky místa • Kladné a záporné příkazy • Otázky na zjištění pozice věcí a osob • Určování času, otázky na čas • Slovesa „to be/ to have“ • Přítomný čas prostý • Slovosled kladné a záporné věty • Otázka, krátká odpověď kladná i záporná • Základní fonetické znaky • Spojování hlásek do slov a jejich výslovnost • Pravopis – základní pravidla psaní slov **Typy textů:** • Pozdravy • Jednoduchá žádost a jednoduché poděkování • Jednoduché pokyny a příkazy ve škole • Jednoduchý popis • Pohlednice • Jednoduchý e-mail, dopis, SMS • Jednoduchý dotaz • Říkanky, básničky a písničky • Jednoduché obrázkové knihy • Jednoduché návody • Komiksy	**OSV–1:** rozvoj dovednosti pro učení a studium **OSV–2:** já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně, moje vztahy k druhým lidem **Osobní údaje, popis, charakteristika** **OSV–4:** hledání pomoci při potížích **OSV–8:** dialog, komunikace v různých situacích **EGS–1:** rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; životy dětí v jiných zemích; lidová slovesnost zvyky a tradice **MKV–2:** udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi **Dopisování** **MKV–4:** význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění, specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost **Angličtina jako mezinárodní dorozumívací jazyk, který slouží k pochopení života jiných národů**	

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
Interaktivní řečové dovednosti • pozdraví a rozloučí se • zeptá se na čas a odpoví, kolik je hodin • jednoduše o něco požádá a poděkuje			

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák

Poslech s porozuměním
- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

Mluvení
- pozdraví a poděkuje
- sdělí své jméno a věk

Psaní
- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

Čtení s porozuměním
- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE **Ročník: 5.**

Vyučovací předmět: ANGLICKÝ JAZYK **Celková týdenní dotace (hodin): 3**

Očekávané výstupy z RVP:

Poslech s porozuměním – 2. období
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

Čtení s porozuměním – 2.období
- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Mluvení – 2. období
- zapojí se do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času

Produktivní řečové dovednosti – 2.období
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Psaní – 2.období
- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- vyplní osobní údaje do formuláře

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
Receptivní řečové dovednosti: **Poslech s porozuměním** • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně • poslech (výslovnost, porozumění, vyhledání informace) • pochopí obsah a smysl jednoduchého dialogu a nahrávky **Čtení s porozuměním** • vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu v časopise nebo na webové stránce • rozumí jednoduchým krátkým textům s obrázky, např. letáku, plakátu, blahopřání • pracuje s texty přiměřené náročnosti (čte, píše, rozumí obsahu, vyhledá potřebnou informaci) • využívá k práci slovník a autentické materiály • čtení (výslovnost, porozumění obsahu textu, vyhledání informace)	**Tematické okruhy:** • Číslovky 1 – 100 • Domov a rodina • Město a venkov • Názvy povolání • Lidské tělo • Volný čas a záliby • Roční období a počasí • Čas: hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce • Zvířata ve volné přírodě • Škola a vyučovací předměty • Jídlo a potraviny • Vánoce, Velikonoce a jiné svátky • Děti a mládež v jiných zemích Evropy **Jazykové prostředky:** • Člen určitý a neurčitý • Množné číslo podstatných jmen • Přivlastňovací přídavná jména • Zájmena ukazovací a přivlastňovací	**Čj** – čtení psaní, terminologie, srovnání struktury a slovní zásoby obou jazyků **M** – číslovky základní a řadové, jednoduché matematické úkoly **Vv** – slovní zásoba: výtvarné potřeby a činnosti, použití různých výtvarných technik při projektové výuce **Pří** – slovní zásoba, popis zvířat a rostlin, počasí **Vl** –zeměpisné a dějepisné poznatky o anglicky mluvících zemích, Česká republika, region **Hv** – poslech a interpretace písní v anglickém jazyce **Tv** – slovní zásoba:sporty a sportovní činnosti, pohybové hry **Drv** – dramatizace rozhovorů, řešení reálných situací v anglickém jazyce-nakupování, u lékaře, v restauraci, popis cesty atd.	• metody názorně-demonstrační • didaktické hry • gramatická-překladová metoda (překlady, diktáty) • texty na poslech • texty na čtení **Formy výuky** • frontální výuka • skupinová práce • individuální forma výuky

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
Mluvení • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá • pochopí obsah jednoduché konverzace, aktivně se do ní zapojuje • tvoří otázky a odpovědi • jednoduše popisuje sebe, rodinu…(dle tematických okruhů) • mluvení (krátké věty, výslovnost) • konverzace na dané téma • slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích • zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky pasivně, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	• Základní a řadové číslovky • Sloveso „to be, to have, can“ v oznamovací větě, otázce a v záporu, plné a zkrácené tvary • Plnovýznamová slovesa pro každodenní činnosti • Předložky času a místa • Otázky s „who/what/when/where/how/why“ • Pořádek slov ve větě a v otázce • Přítomný čas prostý • Přítomný čas průběhový • Základní fonetické znaky • Základní pravidla výslovnosti • Pravopis osvojených slov a tvarů **Typy textů:** • Pozdravy • Blahopřání • Pohlednice z prázdnin • Leták a plakát • Krátký neformální dopis • Jednoduchý e-mail, dopis, SMS • Jednoduchá žádost • Jednoduché pokyny v textu • Říkanky, básničky a písničky • Jednoduché obrázkové knihy • Jednoduché návody • Komiksy	**OSV–1:** rozvoj dovednosti pro učení a studium **OSV–2:** já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně, moje vztahy k druhým lidem **Osobní údaje, popis, charakteristika** **OSV–4:** hledání pomoci při potížích **OSV–8:** dialog, komunikace v různých situacích **EGS–1:** rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; životy dětí v jiných zemích; lidová slovesnost zvyky a tradice **MKV–2:** udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi **Dopisování** **MKV–4:** význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění, specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost **Angličtina jako mezinárodní dorozumívací jazyk, který slouží k pochopení života jiných národů**	
Produktivní řečové dovednosti • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • základní gramatické struktury a typy vět, jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění • slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem			
Psaní • napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života • vyplní osobní údaje do formuláře • psaní (pravopis) • psaní (sestavení krátkého textu, popis, vypravování, gramatická správnost) • práce se slovníkem na internetu • využívá k práci slovník a autentické materiály • napíše blahopřání, pohlednici nebo krátký neformální dopis kamarádovi • odpoví na krátkou jednoduchou zprávu • reprodukuje hlavní myšlenky textu s pomocí obrázku nebo osnovy			
Interaktivní řečové dovednosti • mluví krátkými větami v zadané roli, pozdraví, zeptá se, odpoví na otázky, rozloučí se • mluví o tom, co má, nemá rád, co se mu líbí, nelíbí			

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …

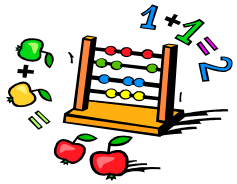
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

Poslech s porozuměním
- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

Mluvení
- pozdraví a poděkuje
- sdělí své jméno a věk
- vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

Psaní
- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

Čtení s porozuměním
- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

MATEMATIKA

5.2.1. – CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

A) Obsahové a organizační vymezení předmětu:

K čemu směřuje vzdělávání v předmětu, na co je zaměřeno?

Matematika má ve vzdělání nezastupitelnou roli, prolíná celým vzdělávacím procesem na základní škole, tvoří osu vzdělávacího působení, vytváří předpoklady pro další studium a pro úspěšné uplatnění ve většině oborů profesionální přípravy. Matematika poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě. Matematické vzdělání vede žáky k přesnému vyjadřování, rozvíjí logické uvažování, důslednost, vytrvalost, pečlivost, schopnost sebekontroly, tvořivost, sebedůvěru, využívání prostředků výpočetní techniky – kalkulátorů, matematických softwarů včetně tabulkových kalkulátorů. Předmět klade důraz na porozumění základním myšlenkám, pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům.

Výuka je cílevědomě řízena tak, aby žáci:

- si osvojili početní operace v oboru přirozených, celých a racionálních čísel
- získávali údaje měřením, odhadováním, porovnáváním, zaokrouhlováním a výpočtem
- se seznámili s pojmem proměnná
- dovedli matematizovat reálné situace
- poznali a uvědomili si změny a závislosti známých jevů z běžného života
- analyzovali změny a závislosti z tabulek, diagramů a grafů
- jednoduché případy sami vyjádřili matematickým předpisem, tabulkou, grafem
- porovnávali, odhadovali, určovali velikost úhlu, obvody, obsahy, povrchy a objemy
- řešili úlohy z praxe, z běžného života
- zdokonalili svůj grafický projev
- řešili problémové úlohy, které je nutí uplatňovat logické myšlení, třídit údaje, provádět náčrtky
- osvojili matematické pojmy, algoritmy, symboliku a způsoby jejich užití
- využili získané vědomosti a dovednosti v praktickém životě, přípravě na další studium odborných předmětů
- určili a znázornili geometrické útvary

Kde a s čím je realizován?

Realizace výchovných a vzdělávacích strategií předmětu je v kmenových třídách. V případě některých aktivit se vyučuje v učebně Informatiky. Řád učebny je nedílným vybavením učebny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka závazné. Naplňování některých očekávaných výstupů se provádí v terénu po předchozím poučení žáků o bezpečnosti. V průběhu vzdělávacího a výchovného procesu je k dispozici možnost využití školních kalkulátorů, přenosné interaktivní tabule s dataprojektorem a notebookem, počítačů s napojením na internet, matematických softwarů, didaktických pomůcek (modely, pomůcky k rýsování na tabuli…).

Mezipředmětové vztahy, vazby?

- **Český jazyk a čtení (Čj):** využívání numerického počítání při práci s textem, číslovky – slovní druh
- **Prvouka (Prv):** rok – počet měsíců, týdnů, dnů atd., poznávání hodin, využívání základního numerického počítání
- **Přírodověda (Pří):** sestavování tabulek a grafů – délka života živočichů, rychlost pohybu, hmotnost
- **Vlastivěda (Vl):** časová osa, práce s daty, měřítko mapy, jednotky délky, nadmořská výška, Evropa-převody Euro, měření teploty – stupně Celsia
- **Pracovní činnosti (Pč):** využívání jednotek délky, geometrické tvary, tělesa
- **Hudební výchova (Hv):** rytmizace hudebního celku, počítání taktů, dob
- **Výtvarná výchova (Vv):** geometrické tvary, tělesa, využití osové souměrnosti
- **Tělesná výchova (Tv):** numerické počítání při měření základních sportovních výkonů, jednotky délky, rytmizace pohybového celku, využívání numerického počítání

Která průřezová témata prolínají předmětem?

Průřezové téma	Tematický okruh	Příklady témat
Osobnostní a sociální výchova **OSV**	**Osobnostní rozvoj**	
	1. Rozvoj schopností poznávání	cvičení pozornosti a soustředění, dovedností zapamatování, řešení problémů…
	2. Sebepoznání a sebepojetí	
	3. Seberegulace a sebeorganizace	plánování učiva a studia, stanovení cílů a kroků k jejich dosažení
	4. Psychohygiena	dobrá organizace času, hledání pomoci při potížích
	5. Kreativita	cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity
	Sociální rozvoj	
	6. Poznávání lidí	vzájemné poznávání se ve skupině a ve třídě
	7. Mezilidské vztahy	péče o dobré vztahy; respektování, podpora, pomoc…
	8. Komunikace	dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, komunikace v různých situacích
	9. Kooperace a kompetice	dovednost navazovat na druhé, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny
	Morální rozvoj	
	10. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů
	11. Hodnoty, postoje, praktická etika	vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost…
Výchova demokratického občana **VDO**	1. Občanská společnost a škola	
	2. Občan, občanská společnost a stát	
	3. Formy participace občanů v politickém životě	
	4. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech **EGS**	1. Evropa a svět nás zajímá	
	2. Objevujeme Evropu a svět	naše vlast a Evropa (rozloha, počet obyvatel měst a států – sestavování diagramů)
	3. Jsme Evropané	
Multikulturní výchova **MKV**	1. Kulturní diference	
	2. Lidské vztahy	
	3. Etnický původ	
	4. Multikulturalita	
	5. Princip sociálního smíru a solidarity	
Environmentální výchova **ENV**	1. Ekosystémy	
	2. Základní podmínky života	
	3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
	4. Vztah člověka a prostředí	náš životní styl (spotřeba věcí, energie – statistické zpracování, grafy, diagramy)
Mediální výchova **MED**	**1. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení**	identifikování základních orientačních prvků v textu
	2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá (statistika – vyhledávání údajů)
	3. Stavba mediálních sdělení	
	4. Vnímání autora mediálních sdělení	
	5. Fungování a vliv médií ve společnosti	
	6. Tvorba mediálních sdělení	
	7. Práce v realizačním týmu	

Pozn.: Tematické okruhy průřezových témat, které prolínají předmět **MATEMATIKA** - **1**. a **současně 2. stupeň**, jsou vyznačeny **červeně**.

Tematické okruhy průřezových témat, které prolínají předmět **MATEMATIKA** - **pouze 1. stupeň**, jsou vyznačeny **modře**, ty, které prolínají **pouze 2. stupeň**, jsou vyznačeny **zeleně.**

B) Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

1. STUPEŇ

K rozvíjení a utváření klíčových kompetencí:	Povedou společné postupy:
K učení 1. operování s obecně užívanými termíny, znaky a symboly 2. vyhledávání a třídění informací a využívání je v procesu učení 3. vybírání a využívání pro efektivní učení vhodné způsoby a strategie 4. poznávání smyslu a cíle učení, posouzení vlastního pokroku	• vést žáky k přenému a stručnému vyjadřování k užívání správných matematických termínů, znaků a symbolů, vést k ověřování výsledků práce • klást důraz na čtení textu zadaných úloh s porozuměním • vést žáky k využívání získaných znalostí v ostatních předmětech i v reálném životě • vést žáky k logickému uvažování a volbě různých postupů při řešení úloh • zadávat úkoly, které umožňují volbu různých postupů
K řešení problémů 1. využívání získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení; nenechání se odradit případným nezdarem 2. samostatnému řešení problémů a volbě vhodných způsobů řešení 3. ověření správnosti řešení problémů a aplikování osvědčených postupů při řešení obdobných problémů 4. schopnosti obhájit svá rozhodnutí 5. promyšlení a naplánování způsobu řešení problému	• vést žáky k plánování úkolů a postupů, k pojmenování cíle činnosti • pracovat s chybou žáků • zařazovat metody, při kterých žáci objevují, řeší a hledají závěry sami • zařazovat zajímavé úkoly • rozvíjet důvěru ve schopnosti žáků a vést je k vhodné argumentaci • vést žáky k sebekontrole, systematičnosti a přesnosti • umožnit žákům zapojit se do matematických soutěží
Komunikativní 1. vyjadřování se výstižně, souvisle a kultivovaně v ústním i písemném projevu 2. formulování a vyjádření své myšlenky v logickém sledu 3. snaze porozumět druhým lidem a vhodně na ně reagovat 4. využívání získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi 5. porozumět různým typům textů a záznamů	• vést žáky k užívání správné terminologie a symboliky • vést žáky k přesnému a stručnému vyjadřování • učit žáky komunikovat na odpovídající úrovni • učit žáky vhodně argumentovat při zdůvodňování matematických postupů • vést žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci • vést žáky k orientaci v textu a k práci s různým pracovním materiálem
Sociální a personální 1. účinné spolupráci ve skupině 2. podílení se na vytváření příjemné atmosféry v týmu; v případě potřeby poskytnutí nebo požádání o pomoc 3. přispívání k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, ocenění zkušenosti druhých lidí a čerpání poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají 4. ovládání a řízení svého jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty	• zadávat úkoly, které umožňují žákům pracovat v týmu • umožnit žákům zažít úspěch • diskutovat s žáky o problémech • podle potřeby pomáhat žákům • vyžadovat dodržování pravidel slušného chování a jednání
Občanské 1. schopnosti vcítit se do situace ostatních lidí 2. uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo ni 3. poskytnutí účinné pomoci dle svých možností 4. zodpovědnému rozhodnutí podle dané situace	• vést žáky k tomu, aby brali ohled na druhé • umožnit žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své chování, jednání, svoji činnost nebo její výsledky • vést je ke vzájemné toleranci
Pracovní 1. bezpečnému a účinnému používání pomůcky a vybavení 2. dodržování vymezených pravidel 3. využívání získaných znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje	• vést žáky ke správnému a bezpečnému užití vybavení, pomůcek a techniky, k udržování pořádku na svém pracovním místě • požadovat dodržování požadované kvality práce a dodržování termínů vypracování úkolů • umožnit transport znalostí, vědomostí a návyků do praktického života a následné využití pro vlastní osobnostní rozvoj
Digitální 1. běžné používání digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využití při učení 2. získávání, vyhledávání a spravování dat a informací 3. tvorba a úprava digitálního obsahu 4. využívání digitální technologie k usnadnění práce 5. pochopení významu digitálních technologií a seznamování se s novými technologiemi 6. předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat	• učit žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem • vést žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů • motivovat žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost • klást důraz na používání kalkulátoru, např. při provádění kontroly odhadů

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE **Ročník: 1.**

Vyučovací předmět: MATEMATIKA **Celková týdenní dotace (hodin): 4**

Očekávané výstupy z RVP:

Číslo a početní operace – 1. období:
- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Závislosti, vztahy a práce s daty – 1. období:
- doplňuje posloupnosti čísel

Geometrie v rovině a prostoru – 1. období:
- rozezná, pojmenuje základní rovinné útvary a nachází v realitě jejich reprezentaci

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• čte a zapisuje čísla 0 – 20 • vytváří konkrétní soubor a spočítá prvky konkrétního souboru 0 – 20 • rozlišuje znaménka <, = , > a porovnává čísla a soubory prvků podle obrázků 0 – 20 • sčítá a odčítá čísla v oboru 0 – 10, v oboru 10 – 20 zpaměti bez přechodu přes desítku • provádí komutativnost sčítání • využívá sčítání a odčítání v praktických situacích • řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel 0 – 20 • řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel 0 – 20 bez přechodu desítky • řeší a tvoří úlohy vedoucí ke vztahům o *n* více, o *n* méně v oboru 0 – 20 • orientuje se na číselné ose a zobrazí dané číslo	**ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE** **ČÍSELNÝ OBOR 0 – 20** • Přirozená čísla 0 – 20 • Číslice 0 – 9, číslo 0 – 20 • Čtení a psaní čísel • Porovnávání čísel • Sčítání a odčítání oboru 0 – 10, 10 – 20 • Práce s textem slovní úlohy • Řešení a využití vztahů o *n* více, o *n* méně • Číselná osa • Pojmy: vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, hned před, hned za	OSV–1: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení **Počítání prvků, rovinné obrazce, čtení a zápis čísel, slovní úlohy, číselná osa, operace sčítání a odčítání,...** OSV–3: cvičení sebekontroly **Počítání prvků, čtení a zápis čísel, operace sčítání a odčítání, slovní úlohy, číselná osa, rovinné obrazce** OSV–4: hledání pomoci při potížích **Operace sčítání a odčítání, slovní úlohy, číselná osa, rovinné obrazce** OSV–5: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality) **Slovní úlohy, orientace v prostoru** OSV–6: vzájemné poznávání se ve skupině / třídě **Skupinová práce** OSV–7: péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) **Skupinová práce, soutěže** OSV-8: cvičení pozorování a aktivního naslouchání; komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, vysvětlování, žádost) **Skupinová práce, soutěže, řešení praktických úloh**	
• doplňuje posloupnosti čísel 0 – 20 • zapisuje připravené tabulky	**ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** • Tabulky a schémata, jednoduchý zápis do tabulky • Struktura času: hodina,den,týden, měsíc, rok		
• orientuje se v prostoru • dotvoří jednoduché předměty podle osy • rozeznává základní rovinné útvary stejného typu podle velikosti • porovnává tělesa stejného typu podle velikosti • odhaduje a srovnává délky úseček s využitím pomůcek	**GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU** **ORIENTACE V PROSTORU** • před ,za,vpravo,vlevo,nahoře,dole **ZÁKLADNÍ ROVINNÉ ÚTVARY** • Čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh **TĚLESA** • Krychle,kvádr,koule,válec • Porovnávání: větší, menší, stejný, nižší, vyšší		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

Číslo a početní operace
zná matematické operátory + , − , = , < , > a umí je zapsat

Závislosti, vztahy a práce s daty
modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek

Geometrie v rovině a v prostoru
pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE **očník: 2.**

Vyučovací předmět: MATEMATIKA **Celková týdenní dotace (hodin): 5**

Očekávané výstupy z RVP:

Číslo a početní operace – 1. období:
- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Závislosti, vztahy a práce s daty – 1. období:
- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života
- doplňuje tabulky, posloupnosti čísel

Geometrie v rovině a prostoru – 1. období:
- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• používá přirozená čísla k modelování situací běžného života • sčítá a odčítá v oboru do 20 s přechodem přes desítku • čte a zapisuje čísla 0 – 100 • počítá prvky daného konkrétního souboru do 100 • vytváří konkrétní soubor s daným počtem prvků do 100 • provádí zpaměti jednoduché sčítání a odčítání v oboru do 100 • sčítá a odčítá čísla v oboru do 100 s přechodem přes desítku • rozumí pojmům sčítanec, součet, menšenec, menšitel a rozdíl • provádí komutativnost sčítání • porovnává čísla do 100 a používá symboly < , = , > • používá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh • řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel do 100 • řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel do 100 • řeší slovní úlohy s užitím vztahů o n- více, o n- méně do 100 • používá závorky při početních operacích v oboru do 100 • orientuje se na číselné ose a zobrazuje dané číslo • užívá lineární uspořádání	**ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE** **ČÍSELNÝ OBOR 0 – 100** • přirozená čísla 1 – 100 • počítání s penězi a způsoby placení • číselný obor 0 – 100 • lichá a sudá čísla • řád jednotek a desítek • násobilka 2, 3, 4, 5, 10 • součet a rozdíl • strategie řešení úloh z běžného života • počítání do dvaceti s přechodem přes desítku • číselná řada • počítání po desítkách, po jedné v oboru do 100 • sčítání a odčítání násobků deseti • sčítání a odčítání v oboru do 100 s přechodem přes desítku • sčítání dvojciferných čísel • porovnávání čísla v oboru do 100 a zápis pomocí symbolů • slovní úlohy • závorky • číselná osa	**OSV–1:** cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení **Čtení a psaní čísel, porovnávání čísel, operace sčítání a odčítání, násobení a dělení, slovní úlohy, bod, přímka, úsečka, číselná osa, porovnávání** **OSV–3:** cvičení sebekontroly, organizace vlastního času **Počítání prvků, čtení a zápis čísel, slovní úlohy,operace sčítání a odčítání, operace násobení a dělení, slovní úlohy, číselná osa, úsečka** **OSV–4:** dobrá organizace času, hledání pomoci při potížích **Operace sčítání a odčítání, operace násobení a dělení, slovní úlohy, číselná osa, délka úsečky** **OSV–5:** cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality) **Slovní úlohy, orientace v čase**	

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• provádí spoje násobilek 2,3,4,5 • násobí a dělí v oboru do 50 • rozumí pojmům činitel, součin, dělenec, dělitel, podíl • provádí komutativnost násobení • provádí zpaměti jednoduché násobení a dělení v oboru 0 – 50 • užívá násobení a dělení v praktických situacích • řeší slovní úlohy na násobení a dělení • řeší slovní úlohy na vztahy *n* krát více, *n* krát méně • řeší slovní úlohy vedoucí ke dvěma početním výkonům	**NÁSOBENÍ A DĚLENÍ DO 50** • Násobek • Násobení a dělení v oboru do 50 • Slovní úlohy	**OSV–6:** vzájemné poznávání se ve skupině/třídě **Skupinová práce** **OSV–7:** péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) **Skupinová práce, soutěže** **OSV–8:** cvičení pozorování a aktivního naslouchání; komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, vysvětlování, žádost) **Skupinová práce, soutěže, řešení praktických úloh** **OSV–11:** vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování **Skupinová práce, soutěže, slovní úlohy, číselná osa, operace sčítání a odčítání, násobení a dělení, jednotky délky**	
• doplňuje tabulky, posloupnosti čísel • orientuje se v čase • provádí jednoduché převody jednotek času • užívá příklady z praktického života • zachycuje výsledky měření pomocí tabulek a schémat • provádí odhady délky a množství • navrhne a použije tabulku k organizaci údajů • třídí soubor objektů	**ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** **ČASOVÉ JEDNOTKY** • Den – 24 hodin • Hodina – 60 minut • Minuta – 60 sekund • Čtvrt hodiny, půl hodiny, tři čtvrtě hodiny, celá hodina • Měření délky, hmotnosti, objemu • Jednotky: centimetr, litr, kilogram • Tabulková evidence zadaných údajů		
• rozeznává a kreslí křivé, lomené a přímé čáry • rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady ve svém okolí • poznává a označuje bod • popisuje základní rovinné útvary • modeluje a znázorňuje pomocí pravítka přímku • rozeznává, označuje a pojmenovává přímku a úsečku • znázorňuje s využitím pravítka, modeluje a odhaduje délku úsečky • rozezná a pojmenuje základní tělesa ,uvede příklady ve svém okolí • pomocí stavebnic modeluje rovinné a prostorové útvary podle zadání	**GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU** • Lomená čára • Přímá čára, křivá čára • Bod • Přímka • Polopřímka • Úsečka • Tělesa: kužel, jehlan • Jednotky délky:milimetr, centimetr, metr, kilometr		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

Číslo a početní operace
• porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
• sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
• řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
• umí rozklad čísel v oboru do 20

Závislosti, vztahy a práce s daty
• modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek

Geometrie v rovině a v prostoru
• používá pravítko

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE **Ročník: 3.**

Vyučovací předmět: MATEMATIKA **Celková týdenní dotace (hodin): 5**

Očekávané výstupy z RVP:

Číslo a početní operace – 1. období:
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Závislosti, vztahy a práce s daty – 1. období:
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel
- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času

Geometrie v rovině a prostoru – 1. období:
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině
- rozezná a pojmenuje jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, ...
• sčítá a odčítá dvojciferná čísla s přechodem přes 10 (27+37) • čte a zapisuje trojciferná čísla • porovnává čísla do 1000 (používá známé symboly) • sčítá a odčítá pamětně dvě trojciferná čísla • provádí zpaměti jednoduché příklady na sčítání a odčítání v oboru do 1000 • počítá po stovkách, desítkách a jednotkách, porovnává čísla • rozloží číslo v desítkové soustavě v oboru do tisíce • sčítá a odčítá čísla bez přechodu násobků 100 a násobků 100 • provádí pamětné sčítání, odčítání dvojciferných a trojciferných čísel • zobrazí dané číslo na číselné ose a jejích úsecích • využívá číselnou osu k porovnávání čísel • řeší a vytváří slovní úlohy na porovnávání, sčítání a odčítání dvou trojciferných čísel • používá sčítání, odčítání při řešení praktických úloh • řeší slovní úlohy na vztahy o *n* více, o *n* méně v oboru do 1000 • násobí a dělí zpaměti v oboru osvojených násobilek • násobí zpaměti dvojciferné číslo jednociferným činitelem mimo obor malé násobilky • dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobilek • určuje neúplný podíl a zbytek • užívá násobení a dělení při řešení praktických úloh • řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí k násobení dvojciferného čísla jednociferným a dělení dvojciferného čísla jednociferným • řeší slovní úlohy vedoucí k užití vztahů o n více, o n méně v oboru do 1000 • používá závorky při výpočtech • násobí a dělí součet nebo rozdíl dvou čísel	**ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE** • Sčítání a odčítání dvojciferných čísel s přechodem přes 10 (27+37) **ČÍSELNÝ OBOR 0 – 1000** • Čtení a psaní trojciferných čísel • Porovnávání čísel do 1000 • Pamětné sčítání a odčítání trojciferných čísel • Rozklad v desítkové soustavě • Zápis čísla v desítkové soustavě • Pamětné sčítání, odčítání • Číselná osa – nástroj modelování • Slovní úlohy • Násobení a dělení 6,7, 8, 9 • Násobení 10 • Násobení a dělení dvojciferných čísel jednociferným • Pojmy součin, podíl, zbytek • Dělení se zbytkem • Slovní úlohy • Závorky • Násobení a dělení součtu nebo rozdílu dvou čísel	**OSV–1:** cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení **Čtení a zápis čísel, operace sčítání, odčítání, násobení, dělení, slovní úlohy, geometrie v rovině a v prostoru, číselná osa** **OSV–3:** cvičení sebekontroly, organizace vlastního času, plánování učení **Počítání prvků, čtení a zápis čísel, slovní úlohy, operace sčítání a odčítání, operace násobení a dělení, slovní úlohy, číselná osa, převádění jednotek, obvod obrazce** **OSV–4:** dobrá organizace času, hledání pomoci při potížích **Operace sčítání a odčítání, operace násobení a dělení, slovní úlohy, číselná osa, jednotky, geometrie v rovině a v prostoru** **OSV–5:** cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, schopnosti „dotahovat" nápady do reality) **Slovní úlohy, používání závorek** **OSV–6:** vzájemné poznávání se ve skupině/třídě **Skupinová práce** **OSV–7:** péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc; vztahy a naše skupina / třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) **Skupinová práce, soutěže**	

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, ...
• řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení a dělení • řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu o *n* více, o *n* méně • ovládá jednoduché řešitelské strategie	• Řešitelské strategie: pokus – omyl, řešení od konce, vyčerpání všech možností, zjednodušování	**OSV–8:** cvičení pozorování a aktivního naslouchání; komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost) **Skupinová práce, soutěže, řešení praktických úloh** **OSV–9:** rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé), rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence **Slovní úlohy, skupinová práce, soutěže, operace sčítání, odčítání, násobení a dělení, řešení praktických úloh** **OSV–10:** zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu. **Všechno učivo** **OSV–11:** vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování **Skupinová práce, soutěže, slovní úlohy, číselná osa, operace sčítání a odčítání, násobení a dělení, převody jednotek, řešení praktických úloh**	
• jednoduché převody jednotek • převádí jednotky délky s užitím měnitele 1000, 100, 10 • využívá časové údaje při řešení různých situací z běžného života • eviduje složitější statické i dynamické situace pomocí slov a tabulek • čte a sestavuje tabulku násobků • doplní chybějící údaje do strukturované tabulky podle zdání	**ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** **JEDNOTKY** • Jednotky míry (km – mm) • Jednotky hmotnosti (kg, g) • Jednotky objemu – litr • Jednotky času (hodina, minuta, sekunda) • Jízdní řády • Teplota, teploměr, stupeň celsia • Evidence sportovních výkonů • Tabulka jako nástroj pro řešení úloh		
• rozezná, pojmenuje a načrtne rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí • modeluje, označuje a pojmenovává bod, krajní body úsečky, přímku, průsečík dvou přímek, polopřímku • měří délku úsečky s přesností na mm • znázorňuje pomocí pravítka přímku a úsečku dané délky • provádí odhad délky a vzdálenosti • určuje obvod jednoduchého obrazce sečtením délek jeho stran • pomocí stavebnic modeluje rovinné útvary podle zadání • rozezná a modeluje osově souměrné rovinné útvary, uvede konkrétní příklady • rozeznává a pojmenovává tělesa	**GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU** • Bod, přímka, polopřímka, úsečka **ROVINNÉ OBRAZCE** • Určit obvod jednoduchého obrazce součtem délek stran • Čtverec, obdélník, trojúhelník **ROVINNÉ ÚTVARY** • Mnohoúhelník, čtyřúhelník, pětiúhelník, šestiúhelník • Vrchol, strana, úhlopříčka mnohoúhelníku • Osově souměrné rovinné útvary **TĚLESA** • Kvádr, krychle, válec, koule		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák

Číslo a početní operace
- porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
- zná matematické operátory + , − , = , < , > a umí je zapsat
- sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
- umí rozklad čísel v oboru do 20

Závislosti, vztahy a práce s daty
- modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Geometrie v rovině a v prostoru
- pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
- rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
- používá pravítko

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE **očník: 4.**

Vyučovací předmět: MATEMATIKA **Celková týdenní dotace (hodin): 5**

Očekávané výstupy z RVP:

Číslo a početní operace – 2. období:
- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru přirozených čísel

Nestandardní aplikační úlohy a problémy – 2. období:
- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Závislosti, vztahy a práce s daty – 2. období:
- vyhledává, sbírá a třídí data
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

Geometrie v rovině a prostoru – 2. období:
- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici)
- užívá jednoduché konstrukce
- sčítá a odčítá graficky úsečky
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• čte, zapisuje čísla do 1 000, do 10 000 a větší než 10 000 • znázorňuje čísla na číselné ose • porovnává čísla • rozkládá čísla v desítkové soustavě • zaokrouhluje čísla na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce a statisíce • sčítá, odčítá, násobí a dělí zpaměti • používá písemné algoritmy násobení jednociferným činitelem a dělení jednociferným dělitelem • odhaduje výsledky • kontroluje výpočty • využívá vlastností sčítání a násobení • používá závorky • řeší a tvoří slovní úlohy na dva až tři početní výkony	**ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE** **ČÍSLA DO 1000** • Písemné sčítání • Písemné odčítání • Písemné násobení jednociferným činitelem • Písemné dělení jednociferným dělitelem **ČÍSLA DO 10 000** • Čtení a zápis čísla • Znázornění čísla na číselné ose • Porovnávání čísel • Rozklad čísla v desítkové soustavě • Zaokrouhlování čísel na desítky, stovky, tisíce • Sčítání, odčítání, násobení a dělení zpaměti • Písemné sčítání a odčítání • Písemné násobení jednociferným činitelem • Písemné dělení jednociferným dělitelem • Řešení slovních úloh **ČÍSLA VĚTŠÍ NEŽ 10 000** • Čtení a zápis čísla • Znázornění čísla na číselné ose • Rozklad čísla v desítkové soustavě • Porovnávání čísel	**OSV–1:** cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění **Prolíná celým učivem** **OSV–4:** dovednosti pro pozitivní naladění mysli, předcházení stresům, hledání pomoci při potížích **OSV–6:** vzájemné poznávání se ve skupině / třídě **Skupinová práce** **OSV–8:** dovednosti pro sdělování verbální i neverbální **Užívání matematických znaků a symbolů** **OSV–9:** rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci **Skupinová práce** **OSV–10:** dovednosti pro řešení problémů, zvládání učebních problémů vázaných na matematiku	**METODY:** • **Metoda podání učiva** – frontální (výkladová) – induktivní (experimentování) – deduktivní – genetická – názorová – pozorování – demonstrační – konstruktivní – řešení problémů – praktická (manipulační) – montážní – demontážní – rozhovoru (využívá zkušeností z běžného života - vlastní úlohy) – projekty • **Metody řešení matematických učebních úloh** – analytická – syntetická – algoritmus – heuristika • **Metoda motivační** – hra – soutěž – řešení matematických hádanek, rébusů apod.

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
	• Zaokrouhlování čísel na desetitisíce a statisíce • Sčítání, odčítání, násobení, dělení zpaměti • Písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem • Písemné dělení jednociferným dělitelem • Závorky • Slovní úlohy		• **Metoda opakování, procvičování** • **Metoda samostatné práce** • **Metoda skupinové práce** • **Diferencované vyučování** • **Metoda hodnocení, kontroly a klasifikace** – písemné zkoušení – ústní zkoušení – testy (využití PC) – systematického pozorování žáků **FORMY:** • Práce ve třídě • Práce v počítačové učebně • Vycházka
• na základě praktických zkušeností rozeznává základní jednotky délky, hmotnosti, objemu a času • řeší jednoduché převody jednotek • řeší jednoduché rovnice a nerovnice	**JEDNOTKY DÉLKY –** km, m, dm, cm, mm **JEDNOTKY HMOTNOSTI –** t, kg, g **JEDNOTKY OBJEMU** – hl, l **JEDNOTKY ČASU** – h, min, s **ROVNICE** **NEROVNICE**		
• rozpoznává přímou úměrnost • doplňuje jednoduché tabulky • čte z grafu přímé úměrnosti • vyhledává, sbírá a třídí data	**ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** **PŘÍMÁ ÚMĚRNOST** • Rozpoznání přímé úměrnosti • Doplnění tabulky • Čtení z grafu přímé úměrnosti		
• čte údaje z diagramů a sestavuje jednoduché diagramy	**PRÁCE S DIAGRAMY** • Čtení údajů z diagramu • Sestavování diagramů		
• řeší jednoduché netradiční praktické úlohy a problémy	**NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY** **SLOVNÍ ÚLOHY** **ČÍSELNÉ A OBRÁZKOVÉ ŘADY** **MAGICKÉ ČTVERCE** **PROSTOROVÁ PŘEDSTAVIVOST** **ČÍSELNÉ RÉBUSY** **LOGICKÉ POSLOUPNOSTI** **SLOVNÍ LOGICKÉ HÁDANKY** **DOPLŇOVAČKY**		
• určuje vzájemnou polohu dvou přímek • sestrojuje kolmice (pomocí trojúhelníku s ryskou) • sestrojuje rovnoběžky	**GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU** **PŘÍMKA** • Přímky různoběžné, rovnoběžné a kolmé • Rýsování kolmic • Rýsování kolmic, které procházejí daným bodem • Rýsování rovnoběžek • Rýsování rovnoběžek procházejících daným bodem		

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• určuje osu a střed úsečky pomocí proužku papíru… • graficky sčítá a odčítá úsečky	**ÚSEČKA** • Osa a střed úsečky • Grafický součet úseček • Grafický rozdíl úseček		
• určuje obsah obdélníku a čtverce pomocí čtvercové sítě • seznamuje se jednotkou obsahu – cm^2	**OBDÉLNÍK A ČTVEREC** • Rýsování obdélníku a čtverce • Obvod obdélníku a čtverce • Obsah obdélníku a čtverce (cm^2)		
• řeší trojúhelníkovou nerovnost • rozpoznává pravoúhlý trojúhelník • řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obvodu obdélníku, čtverce a trojúhelníku	**TROJÚHELNÍK** • Rýsování • Trojúhelníková nerovnost • Pravý úhel, pravoúhlý trojúhelník • Obvod trojúhelníku		
• provádí jednoduché konstrukce obdélníku, čtverce, trojúhelníku, kruhu a kružnice	**KRUŽNICE A KRUH** • Rýsování kružnice a kruhu • Střed, poloměr a průměr		
• rozpoznává souměrný útvar • určuje osu souměrnosti překládáním papíru	**ÚTVARY SOUMĚRNÉ PODLE OSY** • Určování os souměrnosti čtverce a obdélníku překládáním papíru		
• modeluje krychli a kvádr a jejich síť	**KRYCHLE A KVÁDR** • Vrcholy, stěny, hrany • Síť krychle a kvádru		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

Číslo a početní operace
- sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla
- zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- rozeznává sudá a lichá čísla
- používá kalkulátor

Závislosti, vztahy a práce s daty
- vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu

Nestandardní aplikační úlohy a problémy
- řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

Geometrie v rovině a v prostoru
- znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- měří a porovnává délku úsečky

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE **Ročník: 5.**

Vyučovací předmět: MATEMATIKA **Celková týdenní dotace (hodin): 5**

Očekávané výstupy z RVP:

Číslo a početní operace – 2. období:
- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
- porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel
- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
- porozumí významu znaku „mínus“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

Geometrie v rovině a prostoru – 2. období:
- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici)
- užívá jednoduché konstrukce
- sčítá a odčítá graficky úsečky
- určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

Nestandardní aplikační úlohy a problémy – 2. období:
- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Závislosti, vztahy a práce s daty – 2. období:
- vyhledává, sbírá a třídí data
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• čte a zapisuje čísla do milionu a větší než milion • znázorňuje čísla na číselné ose • porovnává přirozená čísla • zaokrouhluje čísla na desítky, sta, tisíce, desetitisíce, statisíce a miliony • provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací, kontrolu provádí pomocí kalkulátoru • zapisuje čísla v desítkové soustavě • sčítá, odčítá, násobí a dělí čísla zpaměti v jednoduchých případech • písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla • písemně odčítá dvě přirozená čísla • písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem • písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem • řeší a tvoří slovní úlohy z praktického života • modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku • porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel • čte a zapisuje zlomky • názorně vyznačuje polovinu, třetinu, čtvrtinu, pětinu a desetinu • určuje zlomek z daného celku • vyjadřuje celek z jeho dané poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny a desetiny	**ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE** • Číselný obor 0 – miliarda • Písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení • Porovnávání čísel • Zaokrouhlování • Početní výkony s přirozenými čísly • Slovní úlohy: zápis, grafické znázornění, stanovení řešení, odhad a kontrola výsledku, formulace odpovědi **ZLOMKY** • Zápis a čtení zlomků • Určování zlomku z daného celku • Vyjádření celku z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny	**OSV–1:** cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění **Prolíná celým učivem** **OSV–4:** dovednosti pro pozitivní naladění mysli, předcházení stresům, hledání pomoci při potížích **OSV–6:** vzájemné poznávání se ve skupině / třídě **Skupinová práce** **OSV–8:** dovednosti pro sdělování verbální i neverbální **Užívání matematických znaků a symbolů** **OSV–9:** rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci **Skupinová práce** **OSV–10:** dovednosti pro řešení problémů, zvládání učebních problémů vázaných na matematiku **EGS–2:** naše vlast a Evropa **Rozloha, počet obyvatel měst a států – sestavování diagramů a tabulek, měna**	**METODY:** • frontální (výkladová) • induktivní (experimentování) • deduktivní • genetická • názorová • pozorování • demonstrační • konstruktivní • řešení problémů • praktická (manipulační) • montážní • demontážní • rozhovoru (využívá zkušeností z běžného života – vlastní úlohy) • projekty • **Metody řešení matematických učebních úloh** – analytická – syntetická – algoritmus – heuristika
• přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	**DESETINNÁ ČÍSLA** • čtení a zápis desetinného čísla • znázornění desetinného čísla na číselné ose		• **Metoda motivační** – hra – soutěž – řešení matematických

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• vybírá z textu data podle zadaného kritéria • zjistí požadované údaje z kruhového diagramu ve kterém nejsou použita procenta	**ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** **PRÁCE S DIAGRAMY** • Statistické údaje a jejich reprezentace • Kruhový diagram • Finanční produkty – úspory		hádanek, rébusů apod. **• Metoda opakování, procvičování** **• Metoda samostatné práce** **• Metoda skupinové práce** **• Diferencované vyučování** **• Metoda hodnocení, kontroly a klasifikace** – písemné zkoušení – ústní zkoušení **FORMY:** • Práce ve třídě • Práce v počítačové učebně • Vycházka
• využívá pojmy průměr, průměrná rychlost a aritmetický průměr při řešení slovních úloh	**PRŮMĚR** **PRŮMĚRNÁ RYCHLOST** **ARITMETICKÝ PRŮMĚR**		
• na základě praktických zkušeností převádí jednotky délky, hmotnosti, objemu a času	**JEDNOTKY DÉLKY** – km, m, dm, cm, mm **JEDNOTKY HMOTNOSTI** – t, q, kg, dkg, g **JEDNOTKY OBJEMU** – hl, l **JEDNOTKY ČASU** – h, min, s		
• převádí koruny a eura	**PŘEVOD KORUNY NA EURA**		
• přečte a zapíše základní římské číslice	**ŘÍMSKÉ ČÍSLICE**		
• doplňuje řady čísel, tabulky • čte z grafů, vyhledává, sbírá a třídí data • dosazuje za proměnnou	**PŘÍMÁ ÚMĚRNOST** • Doplnění tabulky • Čtení z grafu přímé úměrnosti • Dosazování za proměnnou		
• zakresluje jednoduché grafy závislostí • orientuje se v jízdních řádech	**ZÁVISLE A NEZÁVISLE PROMĚNNÁ** • Soustava souřadnic, grafy **ORIENTACE V JÍZDNÍCH ŘÁDECH**		
• řeší jednoduché netradiční praktické úlohy a problémy	**NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY** **SLOVNÍ ÚLOHY** **ČÍSELNÉ A OBRÁZKOVÉ ŘADY** **MAGICKÉ ČTVERCE** **PROSTOROVÁ PŘEDSTAVIVOST** **ČÍSELNÉ RÉBUSY** **LOGICKÉ POSLOUPNOSTI** **SLOVNÍ LOGICKÉ HÁDANKY** **DOPLŇOVAČKY**		
• porozumí významu znaku „–„ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	**ZÁPORNÁ ČÍSLA**		
• rýsuje osu a střed úsečky	**GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU** **ÚSEČKA** • Osa a střed úsečky		

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• rýsuje obdélník a čtverec a jejich úhlopříčky • vyvozuje vlastnosti úhlopříček • seznamuje se s jednotkami obsahu (m^2, dm^2, cm^2, mm^2, a, ha, km^2) • převádí jednotky obsahu (m^2, dm^2, cm^2, mm^2) • řeší slovní úlohy na výpočty obvodu čtverce, obdélníku a trojúhelníku • řeší slovní úlohy na výpočet obsahu čtverce a obdélníku	**OBDÉLNÍK A ČTVEREC** • Úhlopříčky • Obvod obdélníku a čtverce • Obsah obdélníku a čtverce • Jednotky obsahu (m^2, dm^2, cm^2, mm^2, a, ha, km^2) • Převody jednotek obsahu (m^2, dm^2, cm^2, mm^2)		
• rýsuje trojúhelník, pravoúhlý, rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník • řeší trojúhelníkovou nerovnost	**TROJÚHELNÍK**		
• rozliší úhly na pravé, přímé a obecné • rýsuje úhly	**ÚHEL**		
• sestrojuje kružnici a kruh • rozlišuje a počítá poloměr a průměr	**KRUŽNICE A KRUH** • Výpočet poloměru a průměru		
• určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran • rozpoznává čtyřúhelníky a rovnoběžníky	**ČTYŘÚHELNÍK** • Rovnoběžník		
• pozná a rýsuje pravidelný šestiúhelník	**PRAVIDELNÉ OBRAZCE** • Pravidelný šestiúhelník		
• pozná síť krychle a kvádru	**KRYCHLE A KVÁDR** - Síť krychle a kvádru		
• rozpozná a pojmenuje jehlan, kouli, kužel a válec	**JEHLAN, KOULE, KUŽEL, VÁLEC**		
• znázorňuje osově souměrné útvary a jejich osy pomocí čtvercové sítě	**ÚTVARY SOUMĚRNÉ PODLE OSY** • Znázornění osově souměrných útvarů ve čtvercové síti • Určování os souměrnosti (pomocí čtvercové sítě)		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

Číslo a početní operace
- čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla
- zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
- rozeznává sudá a lichá čísla
- používá kalkulátor

Závislosti, vztahy a práce s daty
- vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
- orientuje se a čte v jednoduché tabulce
- určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
- provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

Geometrie v rovině a v prostoru
- znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- měří a porovnává délku úsečky
- vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice

Nestandardní aplikační úlohy a problémy
- řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

INFORMATIKA

5.3.1. – CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

A) Obsahové a organizační vymezení předmětu:

K čemu směřuje vzdělávání v předmětu, na co je zaměřeno?

Vzdělávání v předmětu Informatika směřuje k:

- porozumění tomu, jak funguje počítač a informační systémy
- automatizaci, programování, optimalizaci činností, reprezentaci dat v počítači, kódování a modelům popisujícím reálnou situaci nebo problém
- praktické aktivní činnosti a tvořivému učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností
- porozumění světu kolem počítače a informačních systémů, jejichž nedílnou součástí jsou digitální technologie
- rozvoji informatického myšlení žáka
- praktické činnosti s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi, které vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší
- technickému rozvoji žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast propojující informatiku a programování s technikou
- řešení praktických komplexních problémů, podpoře tvořivosti a projektové činnosti
- rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Kde a s čím je realizován?

Výuka probíhá v počítačových učebnách, kde každý žák má svůj počítač nebo v kmenových třídách s možností využití tabletů, interaktivních tabulí a s připojením k internetu. Řád učebny Informatiky je nedílným vybavením odborné učebny, dodržování uvedených pravidel je pro všechny žáky závazné. Počítačové učebny jsou vybaveny kromě počítačů v síti síťovou tiskárnou, nástěnnými didaktickými pomůckami, interaktivní tabulí a televizí (slouží jako obrazový projektor při odborném výkladu učitele). Některá témata probíhají bez počítače. V řadě činností je preferována práce žáků ve dvojicích u jednoho počítače nebo tabletu, aby docházelo k diskuzi a spolupráci.

Mezipředmětové vztahy, vazby?

- **Matematika (M):** grafy, tabulky, základní početní operace, slovní úlohy, výukové programy
- **Český jazyk (Čj):** kultura projevu, pravopis, výukové programy
- **Výtvarná výchova (Vv):** rozvoj smyslové citlivosti, tvorba obrázků v aplikaci Malování
- **Přírodověda (Pří):** vyhledávání informací na Internetu
- **Vlastivěda (Vl):** vyhledávání historických dat, osobností, země Evropy
- **Cizí jazyk (Cj):** odborná terminologie, vyhledávání slovíček, dopisování na Chatu, výukové programy
- **Tělesná výchova (Tv):** správné držení těla (hygiena práce na PC)

Která průřezová témata prolínají předmětem?

Průřezové téma	Tematický okruh	Příklady témat
Osobnostní a sociální výchova **OSV**	**Osobnostní rozvoj**	
	1. Rozvoj schopností poznávání	cvičení smyslového vnímání, pozornosti, dovedností zapamatování, řešení problémů…
	2. Sebepoznání a sebepojetí	já jako zdroj informací o sobě; moje psychika
	3. Seberegulace a sebeorganizace	stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení
	4. Psychohygiena	hledání pomoci při potížích
	5. Kreativita	cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity
	Sociální rozvoj	
	6. Poznávání lidí	
	7. Mezilidské vztahy	
	8. Komunikace	cvičení pozorování a aktivního naslouchání
	9. Kooperace a kompetice	
	Morální rozvoj	
	10. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	řešení učebních problémů vázaných na látku, výukové softwarové programy
	11. Hodnoty, postoje, praktická etika	vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost
Výchova demokratického občana **VDO**	1. Občanská společnost a škola	
	2. Občan, občanská společnost a stát	
	3. Formy participace občanů v politickém životě	
	4. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech **EGS**	1. Evropa a svět nás zajímá	
	2. Objevujeme Evropu a svět	zadané téma na internetu – např. naši sousedé, počet obyvatel, hlavní města
	3. Jsme Evropané	
Multikulturní výchova **MKV**	1. Kulturní diference	
	2. Lidské vztahy	
	3. Etnický původ	
	4. Multikulturalita	
	5. Princip sociálního smíru a solidarity	
Environmentální výchova **ENV**	**1. Ekosystémy**	les, pole, voda – vyhledáváme na internetu jako rozšíření učiva k vlastivědě
	2. Základní podmínky života	
	3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
	4. Vztah člověka a prostředí	
Mediální výchova **MED**	**1. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení**	pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě…
	2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti, různé typy sdělení…
	3. Stavba mediálních sdělení	
	4. Vnímání autora mediálních sdělení	výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu
	5. Fungování a vliv médií ve společnosti	organizace a postavení médií ve společnosti Kladné a záporné vlivy internetu
	6. Tvorba mediálních sdělení	tvorba mediálního sdělení pro internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení
	7. Práce v realizačním týmu	komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časový harmonogram…

Pozn.: Tematické okruhy průřezových témat, které prolínají předmět **INFORMATIKA 1. a současně 2. stupeň**, jsou vyznačeny **červeně**.

Tematické okruhy průřezových témat, které prolínají předmět **INFORMATIKA** - **pouze 1. stupeň,** jsou vyznačeny **modře**, ty, které prolínají **pouze 2. stupeň**, jsou vyznačeny **zeleně**.

B) Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

1. STUPEŇ

K rozvíjení a utváření klíčových kompetencí:	Povedou společné postupy:
K učení 1. vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání a zpracování informací z hlediska důležitosti a objektivity a využívání informačních technologií v praktickém životě 2. používání odborné terminologie 3. vyvozování vlastních názorů ze získaných informací pro využití v budoucnosti 4. poznání různého softwaru pro daný úkol 5. zhodnocení výsledku svého učení	• vést žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií; • učit žáky vyhledávat, třídit a efektivně zpracovávat informace; • učit žáky rozlišovat kvalitu a spolehlivost zdroje informací; • upevňovat strategie učení, které jsou pro žáka vhodné, a vytvářet si tak pozitivní vztah k učení; • postupně používat terminologii oboru;
K řešení problémů 1. hledání různých variant a postupů při řešení úkolů 2. vyhledání informací z různých informačních zdrojů 3. samostatnosti při řešení problému 4. nenechání se odradit případným nezdarem 5. zhodnocení výsledků své činnosti	• povzbuzovat a instruovat žáky k tvořivému přístupu k řešení zadávaných úloh; • seznamovat žáky s různými zdroji informací, které mohou vést k řešení problému; • učit žáky pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech jeho řešení; • vést žáky k diskusi s učitelem i spolužáky o rizicích elektronické komunikace;
Komunikativní 1. formulování a vyjadřování svých myšlenek 2. naslouchání promluvám druhých lidí 3. zapojování se do diskuze 4. obhájení svého názoru 5. využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií	• učit žáka porozumět různým typům textů, obrazových materiálů, zvuků a jiných informačních prostředků; • vést žáka naslouchat druhým, vhodně reagovat; • učit žáka obhájit vlastní názor a zároveň respektovat názor druhých; • umožnit žákovi prezentovat vlastní práci; • seznámit žáka s vyhledáváním a využíváním různých zdrojů informací; • vést žáka ke komunikaci pomocí elektronických technologií, a to podle zásad a pravidel slušného a bezpečného chování;
Sociální a personální 1. spolupráci ve skupině 2. upevňování dobrých mezilidských vztahů 3. ochotě pomoci a o pomoc požádat 4. ovládání a řízení svého jednání a chování	• vést žáka k uvědomění si nebezpečí spojených s používáním internetu a zdravotních rizik spojených s používáním počítačové techniky; • budovat u žáka sebedůvěru při používání výpočetní techniky; • ukázat žákům výhodu spolupráce ve skupině při předem dohodnutých pravidlech • vést žáky k dodržování mezilidských vztahů při týmové práci • umožnit žákům vzájemnou pomoc při práci a taktéž nebát se o pomoc slušnou formou požádat
Občanské 1. respektování přesvědčení druhých lidí 2. uvědomění si svých práv a povinností	• vyžadovat a klást důraz na respektování přesvědčení ostatních • vést žáky k odpovědnosti při svém jednání • ukázat nutnost nejen se domáhat svých práv, ale i dbát na své povinnosti vůči sobě, tak i kolektivu • vést žáky k dodržování autorského zákona a dalších zákonů, které hájí duševní vlastnictví;
Pracovní 1. dodržování vymezených pravidel 2. plnění povinností 3. ochraně zdraví svého i druhých 4. využití znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost	• důsledně vyžadovat dodržování bezpečnostních i hygienických pravidel při práci v odborné učebně Informatiky • vést žáky k odpovědnosti a uvědomění plnit si své povinnosti • pomáhat žákům rozvíjet jejich znalosti, dovednosti i zkušenosti a umět je využít ve svém dalším profesionálním růstu
Digitální	• samotnou hlavní náplní předmětu informatika je, aby žák získával digitální kompetence

Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE **čník: 4.**

Vyučovací předmět: INFORMATIKA **Celková týdenní dotace (hodin): 1**

Očekávané výstupy z RVP:

Digitální technologie:
- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
- dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi
- propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí

Algoritmizace a programování:
- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
- ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

Informační systémy:
- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
- pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Data, informace a modelování:
- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze
Ovládání digitálního zařízení • pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží • používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí • edituje digitální text, vytvoří obrázek • přehraje zvuk či video • uloží svoji práci do souboru, otevře soubor • používá krok zpět, zoom • řeší úkol použitím schránky • dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením	• Digitální zařízení • Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace • Ovládání myši • Kreslení čar, vybarvování • Používání ovladačů • Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) • Kreslení bitmapových obrázků • Psaní slov na klávesnici, editace textu • Ukládání práce do souboru, otevírání souborů • Přehrávání zvuku	**Čj** – pravopis **M** – grafy, tabulky, základní operace, slovní úlohy **Vv** – tvorba obrázků v aplikaci Malování **Pří** – vyhledávání informací na Internetu **VI** – vyhledávání historických dat, osobností, země Evropy **Cj** – vyhledávání slovíček **OSV–1:** cvičení dovedností a zapamatování **Zapnutí, vypnutí počítače, práce s myší, odhlášení ze sítě, orientace na klávesnici atd.** **OSV–5:** kreativita **Vnášet svoje nápady při aplikaci malování, při editaci obrázků** **OSV–10:** řešení učebních problémů vázaných na látku **Výukové softwarové programy** **EGS–2:** objevujeme Evropu a svět **Zadané téma vyhledáváme na internetu – např. místo, kde žijeme, naše vlast**	
Základy programování • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • vytvoří a použije nový blok • upraví program pro obdobný problém	• Příkazy a jejich spojování • Opakování příkazů • Pohyb a razítkování • Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy • Vlastní bloky a jejich vytváření • Kombinace procedur		
Úvod do práce s daty • pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech • doplní posloupnost prvků • umístí data správně do tabulky • doplní prvky v tabulce • v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	• Data, druhy dat • Doplňování tabulky a datových řad • Kritéria kontroly dat • Řazení dat v tabulce • Vizualizace dat v grafu		

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze
Základy programování • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj • vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit • cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů	• Kreslení čar • Pevný počet opakování • Ladění, hledání chyb • Vlastní bloky a jejich vytváření • Změna vlastností postavy pomocí příkazu • Náhodné hodnoty • Čtení programů • Programovací projekt	**ENV–1:** ekosystémy **Les, pole, voda – vyhledáváme na internetu jako rozšíření učiva k vlastivědě** **MED–1:** hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělení **Práce s internetem** **MED–2:** různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce **Internetové viry – ochrana** **MED–5:** organizace a postavení médií ve společnosti **Kladné a záporné vlivy internetu**	
Úvod do kódování a šifrování dat a informací • sdělí informaci obrázkem • předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel • zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text • zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky • obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	• Piktogramy, emodži • Kód • Přenos na dálku, šifra • Pixel, rastr, rozlišení • Tvary, skládání obrazce		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

Data, informace a modelování
• uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat

Algoritmizace a programování
• popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení

Informační systémy
• v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky

Digitální technologie
• najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu

Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE **Ročník: 5.**

Vyučovací předmět: INFORMATIKA **Celková týdenní dotace (hodin): 1**

Očekávané výstupy z RVP:

Digitální technologie:
- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
- dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi
- propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí

Data, informace a modelování:
- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
- vyčte informace z daného modelu

Algoritmizace a programování:
- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
- ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

Informační systémy:
- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
- pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
Práce ve sdíleném prostředí • uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů • najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci • propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí • pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj • při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace • rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	• Využití digitálních technologií v různých oborech • Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele • Počítačová data, práce se soubory • Propojení technologií, internet • Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat,koš • Technické problémy a přístupy k jejich řešení • Uživatelské jméno a heslo	**Čj** – pravopis **M** – grafy, tabulky, základní operace, slovní úlohy **Vv** – tvorba obrázků v aplikaci Malování **Pří** – vyhledávání informací na Internetu **Vl** – vyhledávání historických dat, osobností, země Evropy **Cj** – vyhledávání slovíček **OSV–1:** cvičení dovedností a zapamatování **Zapnutí, vypnutí počítače, práce s myší, odhlášení ze sítě, orientace na klávesnici atd.** **OSV–5:** kreativita **Vnášet svoje nápady při aplikaci malování, při editaci obrázků** **OSV–10:** řešení učebních problémů vázaných na látku **Výukové softwarové programy** **EGS–2:** objevujeme Evropu a svět **Zadané téma vyhledáváme na internetu – např. naši sousedé, počet obyvatel, hlavní města …** **ENV–1:** ekosystémy **Les, pole, voda – vyhledáváme na internetu jako rozšíření učiva k vlastivědě**	
Úvod do informačních systémů • nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky • určí, jak spolu prvky souvisí	Systém, struktura, prvky, vztahy		
Úvod do modelování pomocí grafů a schémat • pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty • pomocí obrázku znázorní jev • pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	• Graf, hledání cesty • Schémata, obrázkové modely • Model		
Základy programování • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav • v programu najde a opraví chyby • používá události ke spuštění činnosti postav • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • upraví program pro obdobný problém • ovládá více postav pomocí zpráv	• Ovládání pohybu postav • Násobné postavy a souběžné reakce • Modifikace programu • Animace střídáním obrázků • Spouštění pomocí událostí • Vysílání zpráv mezi postavami • Čtení programů • Programovací projekt		

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
Základy robotiky se stavebnicí • sestaví robota podle návodu • sestaví program pro robota • oživí robota, otestuje jeho chování • najde chybu v programu a opraví ji • upraví program pro příbuznou úlohu • pomocí programu ovládá světelný výstup a motor • pomocí programu ovládá senzor • používá opakování, události ke spouštění programu	• Sestavení programu a oživení robota • Ovládání světelného výstupu • Ovládání motoru • Opakování příkazů • Ovládání klávesnicí – události • Ovládání pomocí senzoru	**MED–1:** hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělení **Práce s internetem** **MED–2:** různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce **Internetové viry – ochrana** **MED–5:** organizace a postavení médií ve společnosti **Kladné a záporné vlivy internetu**	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

Data, informace a modelování
- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat
- popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví

Algoritmizace a programování
- sestavuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení
- rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů

Informační systémy
- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky
- pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Digitální technologie
- najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu
- popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

PRVOUKA

5.4.1. – CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

A) Obsahové a organizační vymezení předmětu:

K čemu směřuje vzdělávání v předmětu, na co je zaměřeno?

Vyučovací předmět Prvouka:

- vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat
- učí vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je
- učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti využívá přímých kontaktů žáků s okolním prostředím a napomáhá utváření osobnosti jedince
- vede žáky k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka
- učí orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- vede žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií
- vede žáky k poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- vede žáky k poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

Předmět Prvouka je realizován aktivními metodami výuky, které vedou ke zdokonalování dovedností žáků a k dosahování očekávaných výstupů.

Kde a s čím je realizován?

Realizace výchovných a vzdělávacích strategií předmětu je v kmenové třídě, odborné učebně (počítačové, interaktivní) nebo v terénu. V odborných učebnách je nutné dodržování uvedených pravidel, která jsou pro každého žáka závazná. Při práci v terénu jsou žáci poučeni o bezpečnosti a chování v konkrétním prostředí. Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd. Žáci mají k dispozici učebnice, pracovní sešity a informační materiály – odborné knihy, pracovní listy, mapy a plány, internetové připojení atp.

Mezipředmětové vztahy, vazby?

- **Český jazyk a čtení (Čj):** rozvíjení slovní zásoby, zdokonalování vyjadřovacích prostředků, rozvíjení zrakového vnímání, sluchového rozlišování, prostorové orientace
- **Matematika (M):** využití základních matematických pojmů v praxi a jejich ověřování (řazení, porovnávání, sčítání a odčítání prvků)
- **Výtvarná výchova (Vv):** výtvarné zpracování určitých témat, nákresy plánků
- **Hudební výchova (Hv):** národní a lidové písně jako kulturní dědictví národa a regionu, státní hymna jako státní symbol
- **Tělesná výchova (Tv):** vycházka do přírody s tematickými hrami i práce v terénu rozvíjí tělesnou zdatnost
- **Pracovní činnosti (Pč):** zpracování přírodnin a materiálů využívaných při hodinách prvouky, péče o rostliny

Která průřezová témata prolínají předmětem?

Průřezové téma	Tematický okruh	Příklady témat
Osobnostní a sociální výchova **OSV**	**Osobnostní rozvoj** **1. Rozvoj schopností poznávání** **2. Sebepoznání a sebepojetí** **3. Seberegulace a sebeorganizace** **4. Psychohygiena** 5. Kreativita **Sociální rozvoj** **6. Poznávání lidí** **7. Mezilidské vztahy** **8. Komunikace** **9. Kooperace a kompetice** **Morální rozvoj** 10. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 11. Hodnoty, postoje, praktická etika	 cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění moje tělo organizace vlastního času hledání pomoci při potížích vzájemné poznávání ve skupině, třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem péče o dobré vztahy dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, komunikace v různých situacích rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci
Výchova demokratického občana **VDO**	**1. Občanská společnost a škola** 2. Občan, občanská společnost a stát 3. Formy participace občanů v politickém životě 4. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech **EGS**	**1. Evropa a svět nás zajímá** 2. Objevujeme Evropu a svět 3. Jsme Evropané	rodinné příběhy, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
Multikulturní výchova **MKV**	**1. Kulturní diference** **2. Lidské vztahy** **3. Etnický původ** 4. Multikulturalita 5. Princip sociálního smíru a solidarity	jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, udržovat tolerantní vztahy rovnocennost všech etických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale jejich rovnost
Environmentální výchova **ENV**	**1. Ekosystémy** **2. Základní podmínky života** **3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí** **4. Vztah člověka a prostředí**	les, pole, vodní zdroje voda, ovzduší, půda zajišťování ochrany životního prostředí v obci
Mediální výchova **MED**	1. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality 3. Stavba mediálních sdělení 4. Vnímání autora mediálních sdělení 5. Fungování a vliv médií ve společnosti 6. Tvorba mediálních sdělení 7. Práce v realizačním týmu	

Pozn.: Tematické okruhy průřezových témat, které prolínají předmět **PRVOUKA**, jsou vyznačeny **červeně**.

B) Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

1. STUPEŇ

K rozvíjení a utváření klíčových kompetencí:	Povedou společné postupy:
K učení 1. vyhledávání informací a na základě jejich pochopení efektivní využití v praktickém životě 2. uvádění věcí do souvislostí 3. propojování do širších celků poznatky z různých vzdělávací oblastí 4. samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků 5. posouzení vlastního pokroku	• nabízet žákům dostatek informací s aktuální tématikou a vést je k využívání v případě potřeby • seznámit žáky s obecně používanými termíny a nacházet mezi nimi souvislosti • využívat své poznatky v jiných předmětech a propojovat je tak do širších celků • vést žáky k řešení úkolů samostatně • umožnit zhodnocení vlastní dosažené úrovně znalostí a zohledňovat rozdíly
K řešení problémů 1. vnímání nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni 2. rozpoznávání a pochopení problému 3. nenechat se odradit případným nezdarem 4. praktickému ověřování správnosti řešení problémů 5. zhodnocení výsledků svých činů	• využívat hry a modelové situace k řešení problémů i jako vhodnou motivaci • na konkrétních situacích či příkladech vést žáky k rozpoznání a pochopení problému • uvádět příklady správných a nesprávných řešení problémů • podněcovat žáky k tvořivému a logickému řešení problému, umožnit jim vytvoření vlastní role v dané situaci • umožnit kritické zhodnocení problému a ověření správnosti svého řešení
Komunikativní 1. naslouchání promluvám druhých lidí 2. porozumění druhým lidem 3. porozumění různým typům obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků 4. využívání získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití	• vést žáky k chápání důležitosti naslouchání a potřebě vyslechnout si i jiný názor a vhodně na něj reagovat • učit žáky dialogu s ostatními a upozornit je i na různé odlišnosti lidí • nabízet žákům dostatek možností k porozumění textů a obrazových materiálů k jejich běžnému používání, seznámení s prvky nonverbální komunikace • klást důraz na souvislé vyjadřování a kultivovanost projevu • využívat získané komunikační dovednosti k vytváření pozitivních vztahů mezi nimi navzájem
Sociální a personální 1. účinné spolupráci ve skupině 2. podílení se společně s pedagogy na vytváření pravidel v týmu 3. poskytnutí v případě potřeby pomoci nebo o ni požádat 4. oceňovaní zkušeností druhých lidí 5. vytváření si pozitivní představě o sobě samém	• umožnit žákům rozvíjení sociálních vztahů ve skupinách • spolupodílet se na vytváření pravidel v týmové práci • na modelových situacích ukázat žákům, jak mohou poskytnout pomoc nebo také o ni požádat, umožnit vyzkoušení takové role • nabízet žákům zkušenosti jiných lidí, vést k poznávání vzájemného respektu • utvářet příjemnou atmosféru a dostatek situací k získání sebedůvěry a zdravého sebevědomí
Občanské 1. odmítání útlaku a hrubého zacházení 2. uvědomování si svých práv a povinností ve škole i mimo školu 3. poskytnutí podle svých možností účinnou pomoc 4. respektování požadavků na kvalitní životní prostředí	• připravovat žáky k tomu, aby se projevovaly jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti • nabízet žákům dostatek příležitostí k pochopení jejich práv a povinností • vytvářet dostatek modelových situací k prokázání praktických dovedností ochránit zdraví své i jiných v krizových situacích, v případě hrubého zacházení nebo násilí • seznamovat žáky s požadavky na kvalitní životní prostředí, důležitostí jeho ochrany
Pracovní 1. dodržování vymezených pravidel 2. přístupu k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých 3. využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje	• seznámit žáky s pravidly bezpečného chování ve škole i mimo ni • učit žáky chránit své zdraví i zdraví ostatních a být zodpovědný za své jednání a chování • vést k poznávání a rozvíjení vlastních schopností a dovedností
Digitální 1. běžné používání digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využití při učení 2. získávání, vyhledávání a spravování dat a informací 3. tvorba a úprava digitálního obsahu 4. využívání digitální technologie k usnadnění práce 5. pochopení významu digitálních technologií a seznamování se s novými technologiemi 6. předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat	• klást důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi • vést žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč • vést žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací • vést žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvilek • motivovat žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací • dávat žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT **ročník: 1.**

Vyučovací předmět: PRVOUKA **Celková týdenní dotace (hodin): 2**

Očekávané výstupy z RVP:

Místo, kde žijeme – 1. období:
• vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možné nebezpečí v nejbližším okolí

Lidé a čas – 1. období:
• uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka

Rozmanitost přírody – 1. období:
• pozoruje, popíše a porovnává viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních období

Člověk a jeho zdraví – 1. období:
• uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných

Lidé kolem nás – 1. období:
• rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• vypráví o domě, ve kterém žije • popisuje cestu do školy a zpět • seznámí se s názvem školy, jménem třídního učitele a ředitele • uspořádá pomůcky do školy • udržuje pořádek ve svých věcech, ve školní aktovce • seznámí se s částmi školy (jídelna ,šatna, sborovna, ředitelna..)	**MÍSTO, KDE ŽIJEME:** • Domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště • Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace	**OSV–1:** cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění **Příprava pomůcek, hry, řazení, zapamatování učiva** **OSV–2:** moje tělo **Základní části lidského těla** **OSV–3:** organizace vlastního času **Režim dne** **OSV–6:** vzájemné poznávání se ve skupině **Seznamování se s novým kolektivem** **EGS–1:** lidová slovesnost **Říkadla, tematické básničky a písničky**	• frontální výuka (demonstrační tabule, obrázky, literatura) • skupinová (hry, společné řešení úkolů, výtvarné zpracování tématu) • individuální (práce s přírodninami, kompasem) • pracovní (shromažďování materiálu) • pozorování (změny v přírodě) • uvádění příkladu z praxe (rozhovor, beseda) • monologická (vyprávění, popis, vysvětlování) • dramatizace (sociálně psychologické hry) • vycházky a exkurze Prověřování znalostí probíhá formou: • rozhovoru • kresbou • vlastním slovním vyjádřením • testem
• rozlišuje nežádoucí formy chování, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům • orientuje se ve vztazích mezi rodinnými příslušníky (rodiče, děti, bratr, sestra, teta apod.) • poznává povolání rodičů • posoudí rozdělení rolí v rodině, úkoly členů rodiny • vypráví o rodinných událostech (narozeniny, svatba...) • seznamují se se základními právy a povinnostmi a se světem financí	**LIDÉ KOLEM NÁS:** • Chování lidí • Rodina		
• dodržuje základní hygienické návyky • seznamuje se se základy správné životosprávy (výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim, čas k práci a odpočinku) • pojmenuje běžná onemocnění • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	**ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ:** • Péče o zdraví • Zdravý životní styl • Správná výživa • Lidské tělo • Denní režim • Pitný režim • Prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních • Dopravní značky		

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• pozoruje a popíše změny v přírodě podle jednotlivých ročních období • poznává vánoční a velikonoční zvyky a tradice (tematická říkadla, básničky, písničky)	**ROZMANITOSTI PŘÍRODY:** • Změny v přírodě • Roční období		
• rozlišuje dříve a nyní • orientuje se v čase (rok, měsíc, týden, den) • vyjmenuje dny v týdnu	**LIDÉ A ČAS:** • Současnost a minulost v našem životě • Orientace v čase		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

Místo, kde žijeme
- orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
- zvládne cestu do školy

Lidé a čas
- poznává různé lidské činnosti

Lidé kolem nás
- rozlišuje role rodinných příslušníků
- dodržuje základní pravidla společenského chování
- při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně

Rozmanitost přírody
- pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat

Člověk a jeho zdraví
- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- pojmenuje hlavní části lidského těla

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT **očník: 2.**

Vyučovací předmět: PRVOUKA **Celková týdenní dotace (hodin): 2**

Očekávané výstupy z RVP:

Místo, kde žijeme – 1. období:
- začlení svou obec / město do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci / městě

Lidé a čas – 1. období:
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost
- interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije, na příkladech porovnává minulost a současnost

Rozmanitost přírody – 1. období:
- roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě

Člověk a jeho zdraví – 1. období:
- projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného
  času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu,

Lidé kolem nás – 1. období:
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• orientuje se ve škole a v blízkém okolí • pojmenovává nejdůležitější části města (sousedních obcí, označení ulic) • určuje významná místa a památky ve městě • vyposlechne některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije • začlení město do příslušného kraje • pozoruje a popíše změny ve městě (na příkladech porovnává minulost a současnost)	**MÍSTO, KDE ŽIJEME:** • Cesta do školy • Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace • Naše město a jeho okolí • Kultura	**OSV–1:** cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění **Orientace ve městě, zapamatování názvů sousedních obcí, ulic, památek** **OSV–6:** hledání pomoci při potížích **První pomoc při úrazech** **OSV–7:** péče o dobré vztahy **Vztahy v kolektivu, práce ve skupině** **OSV–8:** dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, komunikace v různých situacích **Důležitá telefonní čísla, omluva, prosba, pozdrav, vysvětlení** **VDO–1:** škola jako model otevřeného partnerství **Spolupráce s jinými kulturními zařízeními – muzeum, CHKO** **ENV–1:** les, pole **Rostliny a živočichové v lese a na poli**	• frontální výuka (demonstrační tabule, obrázky, literatura) • skupinová (hry, společné řešení úkolů, výtvarné zpracování tématu) • individuální (práce s přírodninami, kompasem) • pracovní (shromažďování materiálu) • pozorování (změny v přírodě) • uvádění příkladu z praxe (rozhovor, beseda) • monologická (vyprávění, popis, vysvětlování) • dramatizace (sociálně psychologické hry) • vycházky a exkurze Prověřování znalostí probíhá formou: • rozhovoru • kresbou • vlastním slovním vyjádřením • testem
• rozpozná důležitá telefonní čísla • požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě • posuzuje vhodné a nevhodné chování ke spolužákům a učitelům • projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům • udržuje pořádek a neničí vybavení školy • rozeznává vybrané profese dospělých • rozlišuje pojem práce a odpočinek, volný čas a jeho využití • znázorňuje představy o jednotlivých profesích (slovem, kresbou, pohybem)	**LIDÉ KOLEM NÁS:** • Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům • Vztahy mezi lidmi • Práce dospělých		
• orientuje se v základních příbuzenských vztazích • kresbou znázorňuje zdařilé rodinné akce a události • znázorňuje je kresbou • rozlišuje rozdíl mezi staršími a mladšími členy rodiny • demonstruje čas na maketách hodin	**LIDÉ A ČAS:** • Orientace v čase • Hodiny		

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• uplatňuje základní návyky osobní hygieny a pravidelně je řadí do denního režimu • poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života • posuzuje, že dostatečný spánek,odpočinek a aktivní pohyb má význam pro zdraví člověka • rozpozná obvyklé příznaky běžných nemocí • zvažuje pojem zdravá a nezdravá strava • na modelových situacích popisuje zásady první pomocí při úrazech (přivolání pomoci) • pojmenovává pouze základní části lidského těla	**ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ:** • Péče o zdraví • Zdravý životní styl • Správná výživa • Lidské tělo • Pitný režim • Prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních • Dopravní značky		
• popisuje proměny v jednotlivých ročních obdobích v přírodě • jmenuje názvy dnů, měsíců • pozoruje a pojmenovává vybrané druhy rostlin a živočichů na louce, v lese, na poli a na zahradě • vypráví o pěstování rostlin doma, o péči o domácí zvířata • seznamuje se s významem rostlin a živočichů pro člověka • vysvětluje rozdíl mezi dřevinami a bylinami • roztřídí jednoduché přírodniny podle nápadných určujících znaků	**ROZMANITOSTI PŘÍRODY:** • Roční období • Rostliny a živočichové		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák

Místo, kde žijeme
- orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
- zvládne cestu do školy

Lidé a čas
- orientuje se v čase
- zná rozvržení svých denních činností

Lidé kolem nás
- rozlišuje role rodinných příslušníků a rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- dodržuje základní pravidla společenského chování
- při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně

Rozmanitost přírody
- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami

Člověk a jeho zdraví
- rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT **Ročník:** 3.

Vyučovací předmět: PRVOUKA **Celková týdenní dotace (hodin):** 2

Očekávané výstupy z RVP:

Místo, kde žijeme – 1. období:
- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost

Lidé a čas – 1. období:
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije

Rozmanitost přírody – 1. období:
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Člověk a jeho zdraví – 1. období:
- dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

Lidé kolem nás – 1. období:
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• pozoruje krajinu v okolí obce • rozpozná tvářnost krajiny (rovina, kopec, vrchol...) • rozpozná vodní toky (potok, říčka, řeka, rybník...) • pojmenuje určité druhy bylin, keřů a stromů • zorientuje se ve volné krajině podle přírodních úkazů • používá kompasu a buzoly k určování světových stran • seznamuje se s kulturním a společenským životem v obci (škola, knihovna, muzeum, kostel, kino, divadlo, sportoviště) • poznává a zjišťuje historická a památná místa v obci (zámek, radnice...) • poznává některé místní rodáky a dovídá se zajímavosti z jejich života • vyhledává místní báje a pověsti, rozlišuje minulost a přítomnost • určuje polohu obce, vyhledává orientační body • pracuje s mapou nebo plánem obce, čte základní údaje • pojmenuje významná místa v obci (radnice, škola...) • orientuje se ve škole a v blízkém okolí	**MÍSTO, KDE ŽIJEME:** • Krajina kolem nás • Typy krajiny • Naše obec	**OSV–4:** hledání pomoci při potížích **Řešení neobvyklých situací – úraz, nehoda** **OSV–7:** péče o dobré vztahy **Řešení konfliktu – negativní jevy chování, jejich příčiny** **OSV–8:** komunikace v různých situacích **Vzájemná pomoc a spolupráce** **OSV–9:** rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci **Práce ve skupině – práce s mapou, plánem** **EGS–1:** rodinné příběhy, zvyky a tradice národů Evropy **Poznává minulost – Vánoce a Velikonoce v jiných státech** **MKV–1:** jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti **Pozoruje odlišnosti lidí, vlastnosti, nadání – kladné a záporné vlastnosti**	• frontální výuka (demonstrační tabule, obrázky, literatura) • skupinová (hry, společné řešení úkolů, výtvarné zpracování tématu) • individuální (práce s přírodninami, kompasem) • pracovní (shromažďování materiálu) • pozorování (změny v přírodě) • uvádění příkladu z praxe (rozhovor, beseda) • monologická (vyprávění, popis, vysvětlování) • dramatizace (sociálně psychologické hry) • vycházky a exkurze
• popisuje jednotlivé základní části těla, lidskou postavu a její základní části • rozpozná nejdůležitější funkci jednotlivých vnějších a vnitřních orgánů • rozlišuje lidské smysly – zrak, sluch, hmat, čich a chuť • stanoví základní životní potřeby člověka • sleduje rozdíly mezi lidmi a jinými živočichy	**ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ:** • Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince		

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• nacvičuje správnou jízdu na kole podle dopravních předpisů • seznamuje se s dopravními značkami a situacemi • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	• Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc, při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena • Dopravní výchova • Základní pravidla účastníků silničního provozu – dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání • Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku • Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	**MKV–2:** právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, udržovat tolerantní vztahy **Uplatňování dobrých vztahů v kolektivu – řešení konfliktních situací** **MKV–3:** rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale jejich vzájemná rovnost **Národnostní menšiny, barva pleti odlišnosti lidí** **ENV–2:** voda, ovzduší, půda **Formy a vlastnosti vody, ochrana vodních zdrojů, vlastnosti a proudění vzduchu, vlastnosti a využití půdy** **ENV–3:** ochrana životního prostředí Případná aktivní zapojování žáků do akcí pořádaných obcí k ochraně životního prostředí **ENV–4:** zajišťování ochrany životního	Prověřování znalostí probíhá formou: • rozhovoru • kresbou • vlastním slovním vyjádřením • testem
• zařadí člověka jako tvora společenského, který potřebuje vzájemnou pomoc • pozoruje odlišnosti lidí – původ, barva pleti, jazyk, schopnosti, kladné a záporné lidské vlastnosti, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům • pozná a pojmenuje negativní projevy chování • v modelových situacích si procvičuje základy společenského chování, řešení konfliktních situací, pomoc starým a zdravotně postiženým lidem a chování při mimořádných událostech	**LIDÉ KOLEM NÁS:** • Vztahy mezi lidmi – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým • Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům		
• pracuje s různými materiály kolem sebe (dřevo, papír, látka, kov, umělá hmota) • seznamuje se jak se získávají, vyrábějí, k čemu se používají • rozlišuje živou a neživou přírodu • rozezná skupenství vody • zdůvodní, proč chránit vodní zdroje • vysvětlí význam vzduchu pro živé organismy • vysvětlí prevenci před popálením a požárem • objasní význam půdy, její vlastnosti a využití • provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek • určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti	**ROZMANITOSTI PŘÍRODY:** • Poznávání neživé přírody • Poznávání živé přírody		

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• vyhledává podmínky života organismů • vyhledává snadno dostupné druhy rostlin • pozoruje stavbu těla a jeho částí u vybraných druhů rostlin • popisuje práce na poli, v sadu, parku, zahradě • vymezuje znaky života živočichů, jejich životní potřeby • popisuje průběh a způsob života vybraných živočichů • vymezí pojem živočichové ve volné přírodě, živočichové chovaní lidmi • popíše péči o drobná nenáročná zvířata			
• rozlišuje pojem hodiny, hodina, minuta, měsíc, roční období, kalendářní a školní rok • používá základní orientace v čase (teď, před chvílí, za chvíli, dříve, později, včera, zítra, loni, letos, příští rok, dávno) • využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě • vypráví o vývoji lidského života (fáze života od narození do stáří) • s pomocí učitele sestaví vlastní režim dne • používá kalendář, vypráví o významných datech v rodině, významných svátcích (Vánoce, Velikonoce apod.)	**LIDÉ A ČAS:** • Měření času • Vývoj lidského života • Režim dne		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

Místo, kde žijeme
- orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
- popíše a zvládne cestu do školy

Lidé a čas
- pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
- zná rozvržení svých denních činností
- rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- poznává různé lidské činnosti

Lidé kolem nás
- rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- dodržuje základní pravidla společenského chování
- při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

Rozmanitost přírody
- pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
- provede jednoduchý pokus podle návodu

Člověk a jeho zdraví
- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- pojmenuje hlavní části lidského těla
- rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
- uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

PŘÍRODOVĚDA

5.4.2. – CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

A) Obsahové a organizační vymezení předmětu:

K čemu směřuje vzdělávání v předmětu, na co je zaměřeno?

Vyučovací předmět Přírodověda:

• je v rámci dvou základních kapitol zaměřený na pochopení elementárních poznatků o Zemi jako součástí vesmíru, chování k přírodě a její ochraně

• kapitola Člověk a jeho zdraví je zaměřena na zdravý způsob života, partnerství, rodičovství a bezpečné chování v rizikovém prostředí

Předmět Přírodověda je realizován především aktivními metodami tvořivého výuky, které slouží jako prostředek k dosahování očekávaných výstupů (např. simulační hry, skupinové vyučování, atd.)

Charakteristika vzdělávací oblasti:

• vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat

• uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život

• vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět – Přírodověda je členěn do dvou tematických okruhů

– Rozmanitost přírody – žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život, poznávají živou i neživou přírodu

– Člověk a jeho zdraví – žáci poznávají sama sebe, biologické a fyzické funkce, poznávají zdraví jako stav bio-psych-sociální rovnováhy života, denní režim, zdraví, prevenci a poskytování první pomoci, vnímají zdraví jako důležitou hodnotu života

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

• utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti

• utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně

• přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí

• poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení

• poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

Kde a s čím je realizován?

Realizace výchovných a vzdělávacích strategií předmětu je v kmenové třídě, v případě některých aktivit v terénu. Při práci v terénu jsou žáci poučeni o bezpečnosti a chování v konkrétním prostředí.

Žáci mají k dispozici učebnice, pracovní sešity a informační materiály – odborné knihy, pracovní listy, internetové připojení atp.

Mezipředmětové vztahy, vazby?

• **Český jazyk a čtení (Čj):** a) pravopis – velká písmena (psaní názvů rostlin, živočichů, planet...)
b) sloh – srozumitelně vyjadřovat svoje myšlenky – (např. důležitost ochrany životního prostředí, střídání dne a noci atd.)
c) čtení – vyhledávání informací v encyklopediích, atlasech

• **Matematika (M):** spotřeba elektrické energie v závislosti na spotřebičích, porovnávání cen drahých kovů (zlato, stříbro), porovnávání vzdálenosti planet ve vesmíru, rozdělení času (střídání dne a noci)

• **Informatika (Inf):** vyhledávání informací na internetu (najdi více o rostlinách, houbách, vesmíru...)

• **Výtvarná výchova (Vv):** kresba a malba probraného učiva do sešitu (byliny, dřeviny, lidské tělo, planety)

• **Vlastivěda (Vl):** v rámci poznávání ochrany životního prostředí zkoumáme oblast region Hodonínsko

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Která průřezová témata prolínají předmětem?

Průřezové téma	Tematický okruh	Příklady témat
Osobnostní a sociální výchova **OSV**	**Osobnostní rozvoj** **1. Rozvoj schopností poznávání** **2. Sebepoznání a sebepojetí** **3. Seberegulace a sebeorganizace** 4. Psychohygiena 5. Kreativita **Sociální rozvoj** **6. Poznávání lidí** **7. Mezilidské vztahy** **8. Komunikace** 9. Kooperace a kompetice **Morální rozvoj** 10. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 11. Hodnoty, postoje, praktická etika	 cvičení dovedností, zapamatování moje tělo jako zdroj poznání organizace vlastního času vzájemné poznávání ve skupině péče o dobré vztahy ve skupině komunikace v různých situacích
Výchova demokratického občana **VDO**	1. Občanská společnost a škola 2. Občan, občanská společnost a stát 3. Formy participace občanů v politickém životě 4. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech **EGS**	1. Evropa a svět nás zajímá 2. Objevujeme Evropu a svět 3. Jsme Evropané	
Multikulturní výchova **MKV**	1. Kulturní diference 2. Lidské vztahy 3. Etnický původ 4. Multikulturalita 5. Princip sociálního smíru a solidarity	
Environmentální výchova **ENV**	**1. Ekosystémy** **2. Základní podmínky života** **3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí** **4. Vztah člověka a prostředí**	změny krajiny vlivem člověka ohrožení ovzduší a klimatické změny ochrana přírody a kulturních památek naše město, příroda Veselska
Mediální výchova **MED**	1. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality 3. Stavba mediálních sdělení 4. Vnímání autora mediálních sdělení **5. Fungování a vliv médií ve společnosti** 6. Tvorba mediálních sdělení 7. Práce v realizačním týmu	 role filmu a televize v životě jednotlivce a rodiny

Pozn.: Tematické okruhy průřezových témat, které prolínají předmět **PŘÍRODOVĚDA**, jsou vyznačeny **červeně**.

B) Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

1. STUPEŇ

K rozvíjení a utváření klíčových kompetencí:	Povedou společné postupy:
K učení 1. vyhledávání informací a na základě jejich pochopení efektivní využití v praktickém životě 2. uvádění věcí do souvislostí 3. propojování do širších celků poznatky z různých vzdělávací oblastí 4. samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků 5. posouzení vlastního pokroku	• nabízet žákům dostatek informací s aktuální tématikou a vést je k využívání v případě potřeby • seznámit žáky s obecně používanými termíny a nacházet mezi nimi souvislosti • využívat své poznatky v jiných předmětech a propojovat je tak do širších celků • vést žáky k řešení úkolů samostatně • umožnit zhodnocení vlastní dosažené úrovně znalostí a zohledňovat rozdíly
K řešení problémů 1. vnímání nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni 2. rozpoznávání a pochopení problému 3. nenechat se odradit případným nezdarem 4. praktickému ověřování správnosti řešení problémů 5. zhodnocení výsledků svých činů	• využívat hry a modelové situace k řešení problémů i jako vhodnou motivaci • na konkrétních situacích či příkladech vést žáky k rozpoznání a pochopení problému • uvádět příklady správných a nesprávných řešení problémů • podněcovat žáky k tvořivému a logickému řešení problému, umožnit jim vytvoření vlastní role v dané situaci • umožnit kritické zhodnocení problému a ověření správnosti svého řešení
Komunikativní 1. naslouchání promluvám druhých lidí 2. porozumění druhým lidem 3. porozumění různým typům obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků 4. využívání získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití	• vést žáky k chápání důležitosti naslouchání a potřebě vyslechnout si i jiný názor a vhodně na něj reagovat • učit žáky dialogu s ostatními a upozornit je i na různé odlišnosti lidí • nabízet žákům dostatek možností k porozumění textů a obrazových materiálů k jejich běžnému používání, seznámení s prvky nonverbální komunikace • klást důraz na souvislé vyjadřování a kultivovanost projevu • využívat získané komunikační dovednosti k vytváření pozitivních vztahů mezi nimi navzájem
Sociální a personální 1. účinné spolupráci ve skupině 2. podílení se společně s pedagogy na vytváření pravidel v týmu 3. poskytnutí v případě potřeby pomoci nebo o ni požádat 4. oceňovaní zkušeností druhých lidí 5. vytváření si pozitivní představě o sobě samém	• umožnit žákům rozvíjení sociálních vztahů ve skupinách • spolupodílet se na vytváření pravidel v týmové práci • na modelových situacích ukázat žákům, jak mohou poskytnout pomoc nebo také o ni požádat, umožnit vyzkoušení takové role • nabízet žákům zkušenosti jiných lidí, vést k poznávání vzájemného respektu • utvářet příjemnou atmosféru a dostatek situací k získání sebedůvěry a zdravého sebevědomí
Občanské 1. odmítání útlaku a hrubého zacházení 2. uvědomování si svých práv a povinností ve škole i mimo školu 3. poskytnutí podle svých možností účinnou pomoc 4. respektování požadavků na kvalitní životní prostředí	• připravovat žáky k tomu, aby se projevovaly jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti • nabízet žákům dostatek příležitostí k pochopení jejich práv a povinností • vytvářet dostatek modelových situací k prokázání praktických dovedností ochránit zdraví své i jiných v krizových situacích, v případě hrubého zacházení nebo násilí • seznamovat žáky s požadavky na kvalitní životní prostředí, důležitostí jeho ochrany
Pracovní 1. dodržování vymezených pravidel 2. přístupu k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých 3. využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje	• seznámit žáky s pravidly bezpečného chování ve škole i mimo ni • učit žáky chránit své zdraví i zdraví ostatních a být zodpovědný za své jednání a chování • vést k poznávání a rozvíjení vlastních schopností a dovedností
Digitální 1. běžné používání digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využití při učení 2. získávání, vyhledávání a spravování dat a informací 3. tvorba a úprava digitálního obsahu 4. využívání digitální technologie k usnadnění práce 5. pochopení významu digitálních technologií a seznamování se s novými technologiemi 6. předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat	• klást důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi • vést žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč • vést žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací • vést žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvilek • motivovat žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací • dávat žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT **Ročník:** 4.

Vyučovací předmět: PŘÍRODOVĚDA **Celková týdenní dotace (hodin):** 2

Očekávané výstupy z RVP:

Rozmanitost přírody:
- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činnosti člověka
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, třídí je do skupin, využívá jednoduché klíče a atlasy
- stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit

Člověk a jeho zdraví:
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
- rozpozná život ohrožující zranění
- ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• vyhledává informace pomocí atlasu • samostatně pozoruje a experimentuje, získané poznatky porovnává a zařazuje do skupin • k určení využívá jednoduchého klíče	**ROZMANITOSTI PŘÍRODY** • Dělení přírodnin • Podmínky života na Zemi	**OSV–1:** cvičení dovedností, zapamatování **Vyhledávání informací z atlasu, zapamatování a hledání souvislostí** **OSV–3:** organizace vlastního času **Samostatně si uvědomovat a postupně organizovat čas na učení, zábavu a koníčky** **OSV–6:** vzájemné poznávání se ve skupině **Pokusit se řešit chyby spolužáků při vzájemném poznávání ve třídě** **OSV–7:** péče o dobré vztahy ve skupině **Zapojujeme žáky s problematickým chováním do třídních akcí a svěřujeme jim odpovědné úkoly** **ENV–1:** změny krajiny vlivem člověka **Poukazujeme na kladné vlivy, ale zaměříme se také na negativní činnosti** **ENV–2:** ohrožení ovzduší a klimatické změny **Vysvětlujeme pojmy ozónová díra, globální oteplování** **ENV–3:** ochrana přírody a kulturních památek **Návštěva památek při vycházkách a výletech a zdůrazňujeme důležitost památek pro současnost** **ENV–4:** naše obec, příroda Kyjovska **Při vycházkách navštívíme přírodní lokality Kyjovska a pamětihodnosti obce**	• Školní atlas přírodnin • Encyklopedie hub • Vycházka do přírody • Encyklopedie zvířat • Internet **METODY A FORMY PRÁCE** • frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem • skupinová práce (internet, pracovní listy) • individuální forma výuky (samostatné řešení zadaných problémů) • **metoda výkladu** a) motivační rozhovor b) vyvozovací rozhovor - vhodné otázky k přemýšlení c) rozhovor opakovací (vede k upevňování učiva) • **metoda diagnostická** - prověřování znalostí formou a) testu b) vlastním slovním vyjádřením c) písemným zpracováním
• popíše jednoduchou stavbu těla rostliny • rozliší některé rostliny léčivé a jedovaté	**BYLINY** • Stavba těla • Rostliny kulturní a plané • Byliny léčivé a jedovaté • Život bylin a příprava na zimu		
• objasní základní význam hub	**HOUBY** • Základní poznatky • Význam hub		
• zařadí určité dřeviny mezi keře a stromy • objasní základní význam stromů pro člověka • navrhne svoje řešení problému úbytku lesů	**DŘEVINY** • Třídění a stavba dřevin • Listnaté keře a stromy • Ovocné stromy a keře • Jehličnaté stromy a keře • Život a význam stromů		

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• posoudí výhody a nevýhody života u vody • rozliší význam pojmů louka, zahrada, pole	**PŘÍRODNÍ SPOLEČENSTVA** • Les • Rybník a život u vody • Louka, zahrada, pole	**MED–5:** role filmu a televize v životě jednotlivce a rodiny **Pochopení kladné, ale i negativní role televize a filmu – příklady kladných hrdinů, ale i násilí a bezohlednosti**	• **řešení výukových problémů, učební úlohy** a) řeší úkoly podle zadaného vzoru b) řeší podle vlastních úvah v koordinaci s vyučujícím c) metoda pokusu • **metoda pozorování** a) daného jevu (kožní soustava, nervová soustava) b) práce s mediálními materiály (vyhledávání novinek z časopisů,
• zdůvodní význam ochrany přírody • zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy • nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí • zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů • sestaví seznam chráněných rostlin na Kyjovsku • posoudí stav životního prostředí na Kyjovsku a v celé ČR • zhodnotí některé činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	**OCHRANA PŘÍRODY** • Příroda v okolí Milotic, region Hodonínsko		
• vysvětlí a popíše zásadní rozdíl mezi rostlinou a živočichem • rozliší domácí zvířata a volně žijící	**ŽIVOČICHOVÉ** • Charakteristika živočichů • Domácí zvířata • Volně žijící zvířata		
• zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy v přírodě hledá v souvislosti s činností člověka • rozliší zásadní rozdíl mezi živou a neživou přírodou • zdůvodní a doloží nutnost vody a vzduchu pro člověka	**NEŽIVÁ PŘÍRODA** • Voda • Vzduch • Půda		
• rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození • vyhledá a objasní vlastní názor na vznik člověka • účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	**ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ** • Vznik a vývoj člověka		
• uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události • ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • rozpozná život ohrožující zranění • uplatňuje návyky k podpoře svého zdraví a preventivní ochraně • rozliší dobré a špatné chování člověka porovná ho s názorem ostatních • pokusí se rozdělit svůj čas mezi učení, zábavu a odpočinek • vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista • rozpozná život ohrožující zranění	**OCHRANA ZDRAVÍ ČLOVĚKA** • Živelné pohromy • První pomoc • Člověk ve společnosti • Denní režim • Dopravní výchova		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák

Rozmanitost přírody
- na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
- popíše střídání ročních období
- zvládá péči o pokojové rostliny

Člověk a jeho zdraví
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT **Ročník:** 5.

Vyučovací předmět: PŘÍRODOVĚDA **Celková týdenní dotace (hodin):** 2

Očekávané výstupy z RVP:

Rozmanitost přírody:
- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činnosti člověka
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, třídí je do skupin, využívá jednoduché klíče a atlasy
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
- stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

Člověk a jeho zdraví:
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku
- využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správněji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
- rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• vymezí základní podmínky života • rozliší pojmy živá a neživá příroda, zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, hledá princip rovnováhy • určí místo člověka v přírodě	**ROZMANITOSTI PŘÍRODY** **ČLOVĚK A NEŽIVÁ PŘÍRODA** • Podmínky života na Zemi • Pozorování neživé přírody	**OSV–1:** cvičení dovedností, zapamatování **Žáci si osvojují základní znalosti poznávání živé a neživé přírody, snaží se poznatky třídit a ukládat v paměti** **OSV–2:** moje tělo jako zdroj poznání **Žáky vedeme nejen k fyziologickému poznání jeho těla, ale i k jeho psychice - temperament, chování** **OSV–3:** plánování učiva **Vedeme žáky k tomu, aby si dokázali volit potřebný čas k učivu, zábavě a odpočinku** **OSV–6:** vzájemné poznávání se ve skupině **Pokusit se řešit chyby spolužáků při vzájemném poznávání ve třídě** **OSV–7:** pohled na svět očima druhého **Hledáme rozpory a snažíme se pochopit rozdílné chování a jednání při budování atomových elektráren** **OSV–8:** komunikace v různých situacích **Učíme žáky komunikovat při vyjednávání o důležitosti, ale i nevhodnosti zoologických zahrad**	• Školní sbírka nerostů • Exkurze (vodní elektrárna ve Veselí) • Návštěva ZOO v Hodoníně • Encyklopedie - co víš o slunci? • Exkurze ve hvězdárně • Seznámení s počítačem **METODY A FORMY PRÁCE:** • frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem • skupinová práce (internet, pracovní listy) • individuální forma výuky (samostatné řešení zadaných problémů) • **metoda výkladu** a) motivační rozhovor b) vyvozovací rozhovor - vhodné otázky k přemýšlení)
• rozezná základní nerudní suroviny na základě pozorování • vyhledá a doloží význam železa (využití výrobků ze železa) • rozezná zlato od stříbra, zjistí využití drahých kovů ve společnosti	**NEROSTY A HORNINY** • Nerudní suroviny (pískovec, písek, žula, vápenec) • Rudy (železo, magnetit) • Drahé kovy (zlato a stříbro)		
• porovná škodlivost energetických surovin pro životní prostředí • zdůvodní škodlivost topení uhlím • předpoví budoucnost některých surovin	**ENERGETICKÉ SUROVINY** • Uhlí, ropa, zemní plyn		
• vysvětlí nutnost výroby elektrické energie • zjistí místo nejbližších elektráren • porovná různé typy elektráren a stanoví jejich důležitost • zapíše všechny elektrické spotřebiče v domácnosti • rozliší vodiče a nevodiče • zhodnotí důležitost neobnovitelných přírodních zdrojů	**ČLOVĚK A ENERGIE** • Elektrická energie • Elektrárny • Elektrické spotřebiče, vodiče • Neobnovitelné a obnovitelné přírodní zdroje		

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• vymezí člověka jako součást přírody • stanoví a vymezí jeho místo v přírodě	**ČLOVĚK A ŽIVÁ PŘÍRODA** • Rozmanitost života na Zemi		c) rozhovor opakovací (vede k upevňování učiva)
• popíše různorodost života v jednotlivých pásech • porovná přírodní podmínky v pásech • vysvětlí podmínky v mírném pásu • popíše a vysvětlí život v oceánech a mořích • odhadne, jak vypadá život v hloubce oceánů • vysvětlí důležitost zoologických zahrad • posoudí význam chování zvířat v zajetí • určí charakteristiku počasí v České republice na základě podnebného pásu	**PODNEBNÉ PÁSY** • Život v různých podnebných pásech • Tropický pás • Subtropický pás • Mírný pás • Polární pás • Život v oceánech a mořích • Přizpůsobivost rostlin a živočichů • Význam botanických a zoologických zahrad • Česká republika - oblast mírného pásu	**ENV–1:** význam lesa, pole, vody **Uvádíme příklady ničení lesů u nás i ve světě, nadměrné hnojení půdy a následná závislost zvířat, bez vody nelze žít – ochrana vodních zdrojů** **ENV–2:** hospodaření s přírodními zdroji **Šetření vodou v rodině, ve škole** **ENV–3:** způsoby řešení životního prostředí **Na konkrétních příkladech hledáme řešení problému – např. při učivu o lidských výtvorech – co s odpady?** **ENV–4:** aktuální ekologické problémy **Živá, neživá příroda – amazonské pralesy – plíce Země** **MED–5:** role filmu a televize v životě jednotlivce a rodiny **Televize slouží jako zdroj informací, ale také jako zloděj času, zdroj kladných hrdinů, ale i jako zdroj násilí**	• **metoda diagnostická** - prověřování znalostí formou a) testu b) vlastním slovním vyjádřením c) písemným zpracováním • **řešení výukových problémů, učební úlohy** a) řeší úkoly podle zadaného vzoru b) řeší podle vlastních úvah v koordinaci s vyučujícím c) metoda pokusu • **metoda pozorování** a) daného jevu (kožní soustava, nervová soustava) b) práce s mediálními materiály (vyhledávání novinek z časopisů, médií...)
• zařadí člověka na Zemi jako součást vesmíru • popíše důležitost slunečního světla a tepla • vyhledá nejbližší hvězdy • rozpozná a popíše nejznámější souhvězdí • znázorní naši sluneční soustavu • popíše na základě exkurze nejbližší planety • vysvětlí na základě poznatků o Zemi rozdělení času a důvod střídání dne a noci • zdůvodní příliv a odliv • rozezná jednotlivé fáze Měsíce	**ČLOVĚK A VESMÍR** **Od neživé přírody k vesmíru** • Slunce, zdroj tepla a světla • Slunce, nejbližší hvězda planety Země **Výprava do vesmíru** • Souhvězdí • Galaxie • Sluneční soustava • Planety • Pozorování planet sluneční soustavy • Země • Střídání dne a noci, ročních období • Měsíce planet, Fáze Měsíce		
• vyhledá a objasní vlastní názor na vznik člověka • vymezí člověka jako součást přírody • vysvětlí jeho místo v přírodě • zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje činnosti, které můžou zdraví napomáhat a nebo škodit	**ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ** • Člověk je součástí přírody		

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví • jednoduše popíše svalovou soustavu • popíše dýchací soustavu a pokusem ověří možnosti člověka bez dýchání • vysvětlí důležitost stravovacího režimu • popíše jednoduchou stavbu vylučovacího systému • jednoduše popíše kožní, smyslovou a nervovou soustavu • zjistí reakce člověka na určité prostředí • popíše smysly a co jimi vnímáme • porovná nervovou soustavu člověka s ostatními živočichy • rozliší ženské a mužské pohlavní buňky	**LIDSKÉ TĚLO** • Proč chráníme svoje tělo • Stavba těla, základní funkce a projevy člověka • Svalová soustava • Člověk dýchá • Naším tělem proudí krev • Člověk zpracovává potravu • Člověk vylučuje • Kožní soustava, smyslová soustava, nervová soustava • Člověk reaguje na prostředí • Člověk se rozmnožuje • Člověk roste a vyvíjí se		
• uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování v daném věku • jednoduše popíše vývoj člověka od dětství po dospívání a porovná s obdobím dospělosti • využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře zdravého života • předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek • ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	**PÉČE O ZDRAVÍ** • zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, • nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc, při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena • partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality • návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií • osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku • mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); IZS		

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• popíše kde a jak jsou výrobky zpracovávány • posoudí výrobu v souvislosti se znečištěním přírody • zjistí zařízení, které slouží k příjmu informací • popíše základní hardware a software počítače • posoudí důležitost počítače v dnešní době	**ČLOVĚK – LIDSKÉ VÝTVORY** **Člověk zpracovává výrobky** • Kde a jak jsou výrobky zpracovávány **Člověk přijímá informace** • Zařízení sloužící k příjmu informací • Počítač		
• provede pokusy na jednoduchých strojích (nakloněná rovina, kladka, páka, kolo), naplánuje postup a vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu • zdůvodní využití jednoduchých strojů	**ČLOVĚK SI DOKÁŽE SVOU PRÁCI USNADNIT** • Jednoduché stroje a zařízení (páka, nakloněná rovina, kolo)		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

Rozmanitost přírody
- na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
- popíše střídání ročních období
- zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
- zvládá péči o pokojové rostliny
- chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
- popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- provádí jednoduché pokusy se známými látkami

Člověk a jeho zdraví
- uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
- odmítá návykové látky
- ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

VLASTIVĚDA

5.4.3. – CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

A) Obsahové a organizační vymezení předmětu:

K čemu směřuje vzdělávání v předmětu, na co je zaměřeno?

Mezi hlavní cíle patří snaha o vyvolání zájmu u žáků samostatně vyhledávat, získávat, zkoumat, srovnávat a upevňovat informace z historie i současnosti. Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací

Kde a s čím je realizován?

V praxi se daný vyučovací předmět realizuje ve třídě, kde má žák k dispozici různé zdroje informačních materiálů např. mapy, odborné publikace aj. V rámci tohoto předmětu mají žáci možnost využívat počítačovou učebnu a třídu s interaktivní tabulí, kde jsou nedílnou součástí řady učeben, přičemž dodržování je pro každého žáka závazné. Předmět vlastivěda se realizuje i v terénu. Žáci jsou poučeni o bezpečnosti a chování mimo školní budovu a jejich povinností je toto poučení brát jako závazné.

Mezipředmětové vztahy, vazby?

- **Český jazyk a čtení (Čj):** přesné a srozumitelné vyjadřování a vzájemná komunikace, rozvoj slovní zásoby, pravopis, psaní velkých písmen v názvech, čtení, naslouchání, mluvený i psaný projev
- **Matematika (M):** zápis čísla a orientace na číselné ose, porovnávání čísel, jednotky délky, hmotnosti, času a převody s nimi, orientace v prostoru
- **Přírodověda (Pří):** živá a neživá příroda města, regionu, ochrana životního prostředí, chráněná krajinná území, národní parky, fauna a flóra ČR, horniny a nerosty, půda
- **Informatika (Inf):** vyhledávání informací na internetu, úprava textu
- **Výtvarná výchova (Vv):** výtvarné ztvárnění k zadanému tématu
- **Hudební výchova (Hv):** Státní hymna, lidové písně jako součást tradic a zvyklostí
- **Anglický jazyk (Aj):** Výslovnost cizích názvů, zkratky světových stran
- **Tělesná výchova (Tv):** pobyt v přírodě, dodržovaní daných pravidel

Která průřezová témata prolínají předmětem?

Průřezové téma	Tematický okruh	Příklady témat
Osobnostní a sociální výchova **OSV**	**Osobnostní rozvoj**	
	1. Rozvoj schopností poznávání	cvičení pozornosti a soustředění, dovedností zapamatování, řešení problémů
	2. Sebepoznání a sebepojetí	
	3. Seberegulace a sebeorganizace	cvičení sebekontroly, sebeovládání, plánování učiva a studia, stanovení cílů a kroků
	4. Psychohygiena	
	5. Kreativita	
	Sociální rozvoj	
	6. Poznávání lidí	
	7. Mezilidské vztahy	empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc
	8. Komunikace	aktivní naslouchání, dovednosti pro sdělování verbální, dialog, komunikační dovednosti
	9. Kooperace a kompetice	
	Morální rozvoj	
	10. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
	11. Hodnoty, postoje, praktická etika	
Výchova demokratického občana **VDO**	**1. Občanská společnost a škola**	způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy
	2. Občan, občanská společnost a stát	hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, …)
	3. Formy participace občanů v politickém životě	
	4. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodová	demokracie jako protiváha diktatury, význam Ústavy jako základního zákona země
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech **EGS**	**1. Evropa a svět nás zajímá**	rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; naši sousedé v Evropě
	2. Objevujeme Evropu a svět	
	3. Jsme Evropané	
Multikulturní výchova **MKV**	**1. Kulturní diference**	jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; respektování různých etnik
	2. Lidské vztahy	
	3. Etnický původ	rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost
	4. Multikulturalita	
	5. Princip sociálního smíru a solidarity	
Environmentální výchova **ENV**	1. Ekosystémy	
	2. Základní podmínky života	
	3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
	4. Vztah člověka a prostředí	náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)
Mediální výchova **MED**	1. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
	2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
	3. Stavba mediálních sdělení	
	4. Vnímání autora mediálních sdělení	
	5. Fungování a vliv médií ve společnosti	role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne
	6. Tvorba mediálních sdělení	
	7. Práce v realizačním týmu	

Pozn.: Tematické okruhy průřezových témat, které prolínají předmět **VLASTIVĚDA**, jsou vyznačeny **červeně**.

B) Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

1. STUPEŇ

K rozvíjení a utváření klíčových kompetencí:	Povedou společné postupy:
K učení 1. vyhledávání informací a na základě jejich pochopení efektivní využití v praktickém životě 2. uvádění věcí do souvislostí 3. propojování do širších celků poznatky z různých vzdělávací oblastí 4. samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků 5. posouzení vlastního pokroku	• nabízet žákům dostatek informací s aktuální tématikou a vést je k využívání v případě potřeby • seznámit žáky s obecně používanými termíny a nacházet mezi nimi souvislosti • využívat své poznatky v jiných předmětech a propojovat je tak do širších celků • vést žáky k řešení úkolů samostatně • umožnit zhodnocení vlastní dosažené úrovně znalostí a zohledňovat rozdíly
K řešení problémů 1. vnímání nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni 2. rozpoznávání a pochopení problému 3. nenechat se odradit případným nezdarem 4. praktickému ověřování správnosti řešení problémů 5. zhodnocení výsledků svých činů	• využívat hry a modelové situace k řešení problémů i jako vhodnou motivaci • na konkrétních situacích či příkladech vést žáky k rozpoznání a pochopení problému • uvádět příklady správných a nesprávných řešení problémů • podněcovat žáky k tvořivému a logickému řešení problému, umožnit jim vytvoření vlastní role v dané situaci • umožnit kritické zhodnocení problému a ověření správnosti svého řešení
Komunikativní 1. naslouchání promluvám druhých lidí 2. porozumění druhým lidem 3. porozumění různým typům obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků 4. využívání získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití	• vést žáky k chápání důležitosti naslouchání a potřebě vyslechnout si i jiný názor a vhodně na něj reagovat • učit žáky dialogu s ostatními a upozornit je i na různé odlišnosti lidí • nabízet žákům dostatek možností k porozumění textů a obrazových materiálů k jejich běžnému používání, seznámení s prvky nonverbální komunikace • klást důraz na souvislé vyjadřování a kultivovanost projevu • využívat získané komunikační dovednosti k vytváření pozitivních vztahů mezi nimi navzájem
Sociální a personální 1. účinné spolupráci ve skupině 2. podílení se společně s pedagogy na vytváření pravidel v týmu 3. poskytnutí v případě potřeby pomoci nebo o ni požádat 4. oceňovaní zkušeností druhých lidí 5. vytváření si pozitivní představě o sobě samém	• umožnit žákům rozvíjení sociálních vztahů ve skupinách • spolupodílet se na vytváření pravidel v týmové práci • na modelových situacích ukázat žákům, jak mohou poskytnout pomoc nebo také o ni požádat, umožnit vyzkoušení takové role • nabízet žákům zkušenosti jiných lidí, vést k poznávání vzájemného respektu • utvářet příjemnou atmosféru a dostatek situací k získání sebedůvěry a zdravého sebevědomí
Občanské 1. odmítání útlaku a hrubého zacházení 2. uvědomování si svých práv a povinností ve škole i mimo školu 3. poskytnutí podle svých možností účinnou pomoc 4. respektování požadavků na kvalitní životní prostředí	• připravovat žáky k tomu, aby se projevovaly jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti • nabízet žákům dostatek příležitostí k pochopení jejich práv a povinností • vytvářet dostatek modelových situací k prokázání praktických dovedností ochránit zdraví své i jiných v krizových situacích, v případě hrubého zacházení nebo násilí • seznamovat žáky s požadavky na kvalitní životní prostředí, důležitostí jeho ochrany
Pracovní 1. dodržování vymezených pravidel 2. přístupu k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých 3. využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje	• seznámit žáky s pravidly bezpečného chování ve škole i mimo ni • učit žáky chránit své zdraví i zdraví ostatních a být zodpovědný za své jednání a chování • vést k poznávání a rozvíjení vlastních schopností a dovedností
Digitální 1. běžné používání digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využití při učení 2. získávání, vyhledávání a spravování dat a informací 3. tvorba a úprava digitálního obsahu 4. využívání digitální technologie k usnadnění práce 5. pochopení významu digitálních technologií a seznamování se s novými technologiemi 6. předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat	• klást důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi • vést žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč • vést žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací • vést žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvilek • motivovat žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací • dávat žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT **Ročník: 4.**

Vyučovací předmět: VLASTIVĚDA **Celková týdenní dotace (hodin): 2**

Očekávané výstupy z RVP:

Místo, kde žijeme – 2. období:
- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky
- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
- rozlišuje, symboly našeho státu a jejich význam

Lidé a čas – 2. období:
- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

Lidé kolem nás – 2. období:
- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
- rozlišuje vlastnosti lidí, rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní i lidská práva nebo demokratické principy
- poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• orientuje se v obci • určí význačné orientační body • pojmenuje základní směry sousedních obcí • vyjádří různými způsoby, co se mu v obci líbí a co ne • vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu	**MÍSTO, KDE ŽIJEME** **OBEC** **MÍSTNÍ KRAJINA** • Poloha v krajině	**Čj** – vypravování z prázdnin, přesné a srozumitelné vyjadřování; vypravování o cestování; popis krajiny; vlastní jména, názvy států; čtení – báje a pověsti; sloh – reprodukce některých pověstí – rozvoj slovní zásoby; čtení – příběhy týkající se tématu - právo a spravedlnost **Pří** – ochrana životního prostředí, chráněná krajinná území; půda, nerosty, horniny, koloběh vody v přírodě; režim dne **Inf** – vyhledávání informací na internetu **M** – porovnávání a převody jednotek délky; časová orientace, jednotky času, měření **Hv** – státní hymna - zpěv, autor písně **Vv** – vývoj staveb lidských obydlí **Tv** – dodržování pravidel slušného chování, využití her proti agresivitě **OSV–1:** cvičení pozornosti a soustředění, dovedností zapamatování, řešení problémů **Mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky** **Naše vlast – domov, krajina, národ, státní symboly** **Území Českého státu v proměnách času**	V rámci vyučování vlastivědy využíváme takové metody a organizační formy výuky, které děti zaujmou: • Vycházka • Beseda • Exkurze • Návštěva knihovny, muzea • Výlety • Práci s encyklopedií, internetem **Metody:** • frontální výuka s demonstračními pomůckami a obrazovým materiálem • skupinová práce s využitím map, internetu, pracovních listů, encyklopedií) • individuální forma výuky při práci s mapou, individuální řešení zadaných problémů
• vyhledává regionální zvláštnosti • orientuje se na mapě regionu • posoudí různé činnosti člověka v přírodě a uvědomuje si jejich možné dopady na životní prostředí	**OKOLNÍ KRAJINA** • Místní oblast, region • Vliv krajiny na život lidí • Působení lidí na krajinu		
• svými slovy objasní, proč je důležité pečovat o památky • vyjmenuje některé regionální památky • vyjádří nepřijatelnost vandalského chování k veřejnému majetku (kulturním a historickým památkám, aj.), sám ho odmítá	**REGIONÁLNÍ PAMÁTKY** • Péče o památky		
• orientuje se na mapě ČR, • popíše polohu místní krajiny • orientuje se v plánu místní krajiny (turistické mapě), • rozumí jeho obsahu, grafice, vysvětlivkám • určuje hlavní světové strany pomocí kompasu • vyjmenuje další způsoby orientace podle přírodních jevů	**MAPY OBECNĚ ZEMĚPISNÉ A TEMATICKÉ** • Obsah, grafika, vysvětlivky		

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• jednoduše vyjádří podstatu pojmů vlast a vlastenectví • pomocí mapy vyhledá a vyjmenuje státy, se kterými ČR sousedí • rozlišuje a pojmenuje symboly našeho státu • seznamuje se s jejich významem • vhodně se chová v situacích spojených s jejich používáním (hymna, vlajka)	**NAŠE VLAST** • Domov • Krajina • Národ • Státní symboly • Armáda	**OSV–3:** cvičení sebekontroly, sebeovládání, plánování učiva a studia, stanovení cílů a kroků **Orientace v čase, časový řád** **OSV–7:** empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc **Chování lidí** **VDO–1:** způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy ve třídě) **Právo a spravedlnost základní práva a povinnosti dítěte – žáka** **MKV–3:** rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí **Právo a spravedlnost základní práva a povinnosti dítěte** **ENV–4:** náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí) **Okolní krajina, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu** **ČR – povrch, vodstvo, podnebí, významná města**	• slovní metoda : – motivační rozhovor – vyvozující rozhovor – žáka vedeme vhodnými otázkami k přemýšlení – opakovací rozhovor – vede žáka k opakování, upevňování a prohlubování učiva • diagnostická metoda - prověřování znalostí formou: – testu – vlastním slovním vyjádřením – písemným zpracováním (referát, projekt) – orientací na mapě Evropy • řešení výukových problémů, učební úlohy: – řeší úkoly dle zadaného vzoru – řeší podle vlastních úvah v koordinaci s vyučujícím • metoda pozorování daného jevu (praktické pozorování v krajině – jevy a děje v jejich přirozeném prostředí, zvláštnosti a vztahy) • metoda praktická – nácvik praktických dovedností (práce s mapou, plánem)
• na mapě ČR vyhledá, ukáže a pojmenuje největší vodní toky, plochy a nejvýznamnější pohoří a nížiny • pomocí mapy popíše zeměpisnou polohu hlavního města a vybraných měst ČR • vybere a stručně přiblíží zajímavosti, které by bylo možné ukázat zahraničním návštěvníkům	**ČR** • Povrch • Vodstvo • Podnebí • Významná města		
• řadí některé činnosti pravidelně do svého režimu (příchod do školy, stravování, pohyb, odpočinek, učení, zájmová činnost atd.) • měří a odhaduje čas	**LIDÉ A ČAS** **ORIENTACE V ČASE, ČASOVÝ ŘÁD**		
• rozlišuje a porovnává rozdíly ve způsobu bydlení a života rodiny dnes a v minulosti • uvede některé báje a pověsti vztahující se k historii naší země • vyjmenuje některé významné osobnosti a památná místa českých dějin (regionu) • orientuje se v časové ose	**SOUČASNOST A MINULOST V NAŠEM ŽIVOTĚ** • **Báje a pověsti** – Jako prostředek k probuzení zájmu o dějiny národa • **Území českého státu v proměnách času**		
• vhodně uplatňuje vlastní práva (ve škole) a přitom nepoškozuje práva jiných žáků • rozliší jednání, které ohrožuje práva druhých lidí nebo je protiprávní (šikana, zastrašování, zneužívání aj.) a upozorní na ně • je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu	**LIDÉ KOLEM NÁS** **PRÁVO A SPRAVEDLNOST** • Základní práva a povinnosti dítěte – žáka školy		
• rozlišuje vlastnosti lidí, rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení	**CHOVÁNÍ LIDÍ** • vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák

Místo, kde žijeme
- popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
- orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

Lidé a čas
- rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách

Lidé kolem nás
- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT **Ročník:** 5.

Vyučovací předmět: VLASTIVĚDA **Celková týdenní dotace (hodin):** 2

Očekávané výstupy z RVP:

Místo, kde žijeme – 2. období:
- rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí
- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

Lidé a čas – 2. období:
- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitýc kulturních památek
- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

Lidé kolem nás – 2. období:
- rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, které se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
- orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• rozpozná, že každý člověk v čase prochází různými obdobími života a jednoduše je charakterizuje • rozlišuje a odhaduje časové úseky • orientuje se v časové přímce	**LIDÉ A ČAS** **ORIENTACE V ČASE** **KALENDÁŘ** **LETOPOČET**	**Čj** – vyprávění o povolání rodičů; z podstatného jména peníze utvořit přídavné jméno, přísloveč; popis starého předmětu se současným; zestručnění a úprava textu; volební kampaň – popis svých vlastností a schopností **Pří** – člověk (biologické stárnutí); čas podle pohybu Země **Inf** – využití výukových programů; vyhledávání informací **M** – časová přímka; čas jako fyzikální veličina; slovní úkoly (Kč); zjistí a seřadí datum narození příslušníků rodiny; porovnávání čísel, slovní úlohy, římské číslice **Hv** – píseň Dělání **Vv** – výtvarné ztvárnění hodin a času – různé druhy hodin	V rámci vyučování vlastivědy využíváme takové metody a organizační formy výuky, které děti zaujmou: • Vycházka • Beseda • Exkurze • Návštěva knihovny, muzea • Výlety • Práci s encyklopedií, internetem **Metody:** • frontální výuka s demonstračními pomůckami a obrazovým materiálem • skupinová práce s využitím map, internetu, pracovních listů, encyklopedií) • individuální forma výuky při práci s mapou, individuální řešení zadaných problémů
• porovná různé formy placení • uvede, proč lidé ukládají peníze do bank a spořitelen • rozlišuje hranice soukromého • majetku a respektuje ho	**HOSPODÁŘSKÝ ŽIVOT** • Peníze • Funkce peněz • Formy placení • Majetek (soukromé vlastnictví)		
• srovnává a hodnotí způsob života našich předků a nás • využívá knihovny, muzea jako informačních zdrojů • objasní význam státních svátků a významných dnů	**MINULOST A SOUČASNOST NAŠÍ ZEMĚ** • Proměny způsobu života, bydlení • Předměty denní potřeby • Státní svátky a významné dny		

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• vyjmenuje některé významné osobnosti a památná místa českých dějin • vyhledává informace o některých českých osobnostech • seznamuje se s základními druhy historických pramenů (hmotné, písemné, ústní) • objasní důležitost péče o kulturní památky	**DĚJINY JAKO ČASOVÝ SLED UDÁLOSTÍ** • Území Českého státu v proměnách času **HISTORICKÉ PAMÁTKY A PRAMENY**	**OSV–1:** cvičení pozornosti a soustředění, dovedností zapamatování, řešení problémů **Hospodářský život - peníze, funkce peněz, formy placení, majetek** **Dějiny jako časový sled událostí - území Českého státu v proměnách času** **Mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky** **OSV–8:** aktivní naslouchání, dovednosti pro sdělování verbální, dialog, komunikační dovednosti **Věci a činnosti kolem nás – význam práce, zaměstnání** **VDO-2:** hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost) **Naše vlast – řízení společnosti: prezident, vláda, parlament, volby** **VDO-3:** volby, řízení společností, základní povědomí o politickém životě **VDO–4:** demokracie jako protiváha diktatury, význam Ústavy jako základního zákona země **EGS–1:** rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; naši sousedé v Evropě **Cestování** **EGS-3:** Evropa a svět, zná okolní země a možnosti cestování po Evropě **MKV–1:** jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy) **Základní globální problémy - významné sociální problémy, nesnášenlivost mezi lidmi** **MKV-5:** povědomí o aktuálních problémech Evropy, tolerance k cizincům	• slovní metoda : – motivační rozhovor – vyvozující rozhovor – žáka vedeme vhodnými otázkami k přemýšlení – opakovací rozhovor – vede žáka k opakování, upevňování a prohlubování učiva • diagnostická metoda - prověřování znalostí formou: – testu – vlastním slovním vyjádřením – písemným zpracováním (referát, projekt) – orientací na mapě Evropy • řešení výukových problémů, učební úlohy: – řeší úkoly dle zadaného vzoru – řeší podle vlastních úvah v koordinaci s vyučujícím • metoda pozorování daného jevu (praktické pozorování v krajině – jevy a děje v jejich přirozeném prostředí, zvláštnosti a vztahy) • metoda praktická – nácvik praktických dovedností (práce s mapou, plánem)
• zná jméno prvního a současného prezidenta • rozlišuje, které hlavní státní orgány se podílejí na řízení státu a které na správě obce, v níž žije	**MÍSTO, KDE ŽIJEME** **NAŠE VLAST** • Řízení společnosti (prezident, vláda, parlament) • Volby		
• orientuje se v základech zeměpisu světa (vyhledá a ukáže na mapě a glóbu světadíly, oceány, moře, evropské státy) • vyhledá na mapě Evropy sousední státy ČR a jejich hlavní města, určí podle světových stran jejich geografickou polohu vůči ČR • pomocí mapy Evropy vyhledá ostatní evropské státy, popíše jejich polohu vůči ČR podle světových stran, vyhledá jejich hlavní města • zprostředkuje ostatním zajímavosti a zážitky ze své cesty do zahraničí a porovná s životem u nás	**EVROPA A SVĚT** • Základní orientace na mapě Evropy a světa, glóbu • Evropské státy • Cestování		
• orientuje se v obecně zeměpisné mapě, jejímu obsahu, grafice a vysvětlivkách	**MAPY OBECNĚ ZEMĚPISNÉ A TEMATICKÉ** • Obsah, grafika, vysvětlivky		
• vysvětlí, proč každý stát má zájem na zachování pořádku na svém území • uvede příklad některých orgánů, které na udržování pořádku ve státě dohlížejí • orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	**LIDÉ KOLEM NÁS** • Základní lidská práva • Právní ochrana občanů a majetku • právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot • vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; peníze rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky		
• rozpoznává různé podoby a projevy kultury ve svém okolí (odívání, bydlení, cestování, chování lidí apod.)	**KULTURA**		
• rozpozná některé projevy lidské nesnášenlivosti a vyjádří svůj názor na ně • pojmenuje některé formy pomoci lidem v nesnázích	**ZÁKLADNÍ GLOBÁLNÍ PROBLÉMY** • Významné sociální problémy • Nesnášenlivost mezi lidmi		

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák

Místo, kde žijeme
- popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
- orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
- sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
- pozná státní symboly České republiky

Lidé a čas
- rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
- uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
- vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

Lidé kolem nás
- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

HUDEBNÍ VÝCHOVA

5.7.1. – CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

A) Obsahové a organizační vymezení předmětu:

K čemu směřuje vzdělávání v předmětu, na co je zaměřeno?

Výuka je cílevědomě řízena tak, aby žáci:

- vnímali hudbu jako důležitou součást života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit
- získávali orientaci v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti i minulosti
- pochopili různorodé hudební kultury různých národů a národností
- poznávali svět v oblasti umění a kultury a jeho prostřednictvím získávali informace o vnějším a vnitřním světě specifickými hudebními výrazovými prostředky, s nimiž jsou seznamováni
- poznávali zákonitosti hudební tvorby prostřednictvím vybraných dětem věkem přístupných uměleckých děl

Předmět vede žáky k porozumění hudebního umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace, především pak seberealizace podpořené vlastním talentovým potenciálem (pro instrumentální dovednosti, hlasovým, pohybovým). Cílem je rozvoj žákovy celkové hudebnosti. Následná nabízená průřezová témata jsou v předmětu Hudební výchova prostředkem k osvojení hudebních dovedností a současně zajišťují integraci hudebních znalostí a dovedností do komplexního vzdělávání žáků.

Kde a s čím je realizován?

Předmět se vyučuje v kmenových třídách, popř. ve specializované učebně Hudební výchovy. Řád učebny HV je jejím nedílným vybavením, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka závazné. V učebně případně ve třídě má žák k dispozici různé zdroje informačních materiálů (zpěvníky, instrumentální partitury, odborné publikace…).

Mezipředmětové vztahy, vazby?

- **Český jazyk a čtení (Čj):** přesné a srozumitelné vyjadřování, rytmizace a melodizace říkadel, básní či jiných rozličných textů
- **Matematika (M):** počítání dob v taktu, zlomkové vyjádření délek not, orientace v tónině či charakteristika tóniny vyjádřená matematickým pořadím not
- **Anglický jazyk (Aj):** zpěv písní s anglickým textem, rytmizace anglických textů
- **Prvouka (Prv)**, **Přírodověda (Pří):** regionální zařazení folklorního repertoáru, dějiny hudby v elementární podobě
- **Dramatická výchova (Drv):** prolínání všech forem hudebních činností do předmětu, oba předměty Hv a Drv jsou velmi úzce propojeny
- **Pracovní činnosti (Pč):** výroba doprovodných rytmických chřestících nástrojů
- **Informatika (Inf):** počítačové vyhledávání a zpracovávání informací z oblasti hudby
- **Výtvarná výchova (Vv):** výtvarné vyjadřování inspirované poslechem skladeb
- **Tělesná výchova (Tv):** pohybové vyjádření hudby prostřednictvím jednoduchých dětských her, tanců, tělesná cvičení s hudbou

Která průřezová témata prolínají předmětem?

Průřezové téma	Tematický okruh	Příklady témat
Osobnostní a sociální výchova **OSV**	**Osobnostní rozvoj**	
	1. Rozvoj schopností poznávání	cvičení pro rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, zapamatování
	2. Sebepoznání a sebepojetí	já jako zdroj informací o sobě, moje tělo, moje psychika, moje vztahy k druhým lidem
	3. Seberegulace a sebeorganizace	
	4. Psychohygiena	dovednosti pro pozitivní naladění mysli a vztah k sobě
	5. Kreativita	cvičení pro rozvoj kreativity (pružnost nápadů, originality…)
	Sociální rozvoj	
	6. Poznávání lidí	
	7. Mezilidské vztahy	
	8. Komunikace	cvičení pro chápání hudebního umění jako prostředku komunikace – řeč těla, zvuků
	9. Kooperace a kompetice	
	Morální rozvoj	
	10. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
	11. Hodnoty, postoje, praktická etika	
Výchova demokratického občana **VDO**	**1. Občanská společnost a škola**	spolupráce školy se správními orgány (KD – pěvecká přehlídka)
	2. Občan, občanská společnost a stát	
	3. Formy participace občanů v politickém životě	
	4. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	demokratické způsoby řešení problémů v osobním životě i ve společnosti, demokracie jako protiváha diktatury
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech **EGS**	**1. Evropa a svět nás zajímá**	lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy…
	2. Objevujeme Evropu a svět	naše vlast a Evropa
	3. Jsme Evropané	kořeny a zdroje evropské civilizace, klíčové mezníky evropské hudební historie
Multikulturní výchova **MKV**	**1. Kulturní diference**	jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako součást etnika
	2. Lidské vztahy	
	3. Etnický původ	
	4. Multikulturalita	
	5. Princip sociálního smíru a solidarity	
Environmentální výchova **ENV**	1. Ekosystémy	
	2. Základní podmínky života	
	3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí	ochrana kulturních památek, kulturního dědictví našich předků, kultura obce…
	4. Vztah člověka a prostředí	
Mediální výchova **MED**	**1. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení**	rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních a společensky významných
	2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
	3. Stavba mediálních sdělení	
	4. Vnímání autora mediálních sdělení	identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení, výrazové prostředky…
	5. Fungování a vliv médií ve společnosti	vliv médií na kulturu
	6. Tvorba mediálních sdělení	
	7. Práce v realizačním týmu	

Pozn.: Tematické okruhy průřezových témat, které prolínají předmět **HUDEBNÍ VÝCHOVA** - **1. a současně 2. stupeň**, jsou vyznačeny **červeně**.
Tematické okruhy průřezových témat, které prolínají předmět **HUDEBNÍ VÝCHOVA** - **pouze 2. stupeň,** jsou vyznačeny **zeleně**.

B) Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

1. STUPEŇ

K rozvíjení a utváření klíčových kompetencí:	Povedou společné postupy:
K učení 1. organizování a řízení vlastního učení 2. operování s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, s následnou tvorbou komplexnějšího pohledu na kulturní jevy 3. poznávání smyslu a cíle učení; vytváření pozitivního vztahu k učení	• zajistit pravidelnou motivaci, kontrolu i hodnocení podněcující zautomatizování učebních postupů • seznamovat žáky s obecně užívanými termíny, znaky a symboly v hudebním vyjadřování • analyzovat teoretickou hudební problematiku na populárních dětmi žádaných příkladech • vést žáky k pochopení hudebního umění jako specifického způsobu poznání • umožňovat žákům dosáhnout úspěchů v hudebních činnostech
K řešení problémů 1. rozpoznávání a pochopení problému 2. využívání získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení 3. samostatnosti při řešení problémů 4. praktickému ověřování správnosti řešení problémů 5. kritickému myšlení	• předkládat žákům bezproblémové i problémové situační varianty k jejich srovnání a správné analýze • podněcovat žáky k tvořivému myšlení • nabízet žákům dostatek námětů k samostatnému uvažování při tvůrčí hudební činnosti • umožnit žákům realizaci vlastních tvůrčích námětů prostřednictvím hudebních činností • učit žáky kriticky myslet, aby byli schopni hájit svá rozhodnutí
Komunikativní 1. formulování a vyjadřování své myšlenky 2. naslouchání promluvám druhých lidí; zapojování se do diskuse 3. porozumění různých typů textů, záznamů, gest 4. využívání informačních a komunikačních prostředků 5. kvalitní spolupráci s ostatními	• aktivně zapojovat žáky do procesu hudební tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě • vést žáky k formulování vlastních názorů i myšlenek v logickém sledu • dovést žáky k chápání potřeby vyslechnout i odlišný názor, zabývat se jím, vhodně na něj reagovat, argumentovat • předkládat žákům příklady rozmanitých způsobů vyjadřování včetně nonverbálních • umožnit žákům přístup k rozličným informačním a komunikačním prostředkům, osvojovat postupy při jejich užívání • vést žáky k pochopení užití jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace • předkládat žákům úkoly vyžadující efektivní komunikaci s ostatními
Sociální a personální 1. spolupráci ve skupině 2. upevňování dobrých mezilidských vztahů 3. diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy; chápání efektivnosti spolupráce s druhými při řešení úkolu 4. podpoře sebedůvěry a samostatného rozvoje	• umožnit žákům spolupráci ve skupinách na základě vytvořených pravidel pro činnost vyžadující kolektivní spolupráci (sborové zpívání „orchestrální“ instrumentální činnosti) • vést žáky k pochopení efektivnosti skupinové práce vyžadující příjemnou atmosféru ve vzájemné • komunikaci a vstřícnosti pro jakýkoliv druh pomoci • předkládat žákům úkoly vyžadující skupinovou diskusi • umožnit žákům úspěch v řešení specifického problému s následným podnícením pro další aktivní činnost v hudebních oborech
Občanské 1. respektování přesvědčení druhých lidí 2. uvědomění si svých práv a povinností 3. ochraně našich tradic a kulturního dědictví; projevení smyslu pro kulturu a tvořivost; aktivnímu zapojování do kulturního dění	• spoluvytvářet vstřícné atmosféry k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností • nabízet žákům dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností • vést žáky k ochraně kulturního dědictví lidstva a jeho tradic • organizovat příhodná kulturní vystoupení školy příp. přijímat nabídky pro realizaci žáků v kulturních vystoupeních pořádaných jinými organizacemi
Pracovní 1. dodržování vymezených pravidel a plnění povinností a závazků 2. posuzování pracovních výsledků z hlediska ochrany kulturních a společenských hodnot 3. využívání získaných znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje	• seznámit žáky s pravidly bezpečného chování při výuce aj. mimovýukových aktivitách • umožňovat žákům poznání uměleckých hodnot v širších kulturních souvislostech • pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými znalostmi a dovednostmi v osobním růstu
Digitální 1. běžné používání digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využití při učení 2. získávání, vyhledávání a spravování dat a informací 3. tvorba a úprava digitálního obsahu 4. využívání digitální technologie k usnadnění práce 5. pochopení významu digitálních technologií a seznamování se s novými technologiemi 6. předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat	• vést žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny • motivovat žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů • vést žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA **Ročník:** 1.

Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA **Celková týdenní dotace (hodin):** 1

Očekávané výstupy z RVP:

1. období:
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- pohybem vyjadřuje tempo znějící hudby
- odlišuje hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase v durových tóninách 2/4 a 3/4 taktu	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** • Osvojování zásad hlasové hygieny, správné držení těla • Jednoduchá dechová cvičení, rytmizace říkadel • Nácvik hlasového tónu, rytmická deklamace příp. • Melodizace říkadel • Nácvik písní dle výběru učitele a jejich následná reprodukce	**OSV–1:** cvičení pro rozvoj smyslového vnímání **Rozvoj sluchového vnímání prostřednictvím zařazených poslechových skladeb** **OSV–8:** řeč těla, řeč zvuků: chápání hudebního umění jako prostředku komunikace **Jednoduché taneční hry vedoucí k pochopení řeči těla coby prostředku komunikace** **EGS–1:** lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy (rozvíjení vztahu k evropské a světové kultuře, prohlubování porozumění evropským kulturním kořenům, chápání kulturních souvislostí při respektování svébytnosti národních a regionálních kultur) **Deklamace a rytmizace říkadel lidové slovesnosti našeho slováckého regionu k postupnému uvědomění si svébytnosti regionální kultury**	
• využívá jednoduché hudební nástroje z řady rytmických doprovodných nástrojů Orffova instrumentáře, či vhodných předmětů z běžné denní praxe k doprovodné hře	**INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** • Aktivní zapojování žáků do jednoduchých rytmických doprovodů ve 2/4 a 3/4 taktu napodobováním slyšeného rytmu, či realizací elementárně zapsaného rytmu		
• pohybem vyjadřuje tempo znějící hudby	**HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** • Zapojování žáků do jednoduchých tanečních her se zpěvem, využívání „hry na tělo“ pro pohybové vyjádření 2/4 a 3/4 taktu		
• odlišuje hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	**POSLECHOVÉ ČINNOSTI** • Sluchová analýza zvuků a tónů, demonstrace základních charakteristik skladby (silně x slabě, pomalu x rychle, vysoké tóny x hluboké tóny) na ukázkách dětem věkově přístupným		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
- rozliší sílu zvuku
- zpívá jednoduché písně

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA **Ročník:** 2.

Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA **Celková týdenní dotace (hodin):** 1

Očekávané výstupy z RVP:

1. období:

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- rytmizuje jednoduché texty
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- pohybem vyjadřuje dynamiku a tempo
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** • Upevňování zásad hlasové hygieny a správného držení těla při hlasovém výcviku (dechová a rytmická cvičení) • Rozvíjení hlasového tónu, cvičení správné výslovnosti při zpěvu • Intonace melodie stoupavé a klesavé v kombinaci s opakováním tónů • Nácvik písní dle výběru učitele	**OSV–1:** cvičení pro rozvoj smyslového vnímání **Rozvoj sluchového vnímání prostřednictvím zařazených poslechových skladeb** **OSV–8:** řeč těla, řeč zvuků: chápání hudebního umění jako prostředku komunikace **Využívání her a tanečků k pochopení řeči těla coby prostředku komunikace** **EGS–1:** lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy (rozvíjení vztahu k evropské a světové kultuře, prohlubování porozumění evropským kulturním kořenům, chápání kulturních souvislostí při respektování svébytnosti národních a regionálních kultur) **Deklamace a rytmizace říkadel a zpěv písní našeho slováckého regionu k postupnému uvědomění si svébytnosti regionální kultury**	
• využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	**INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** • Využívání rytmických nástrojů Orffova instrumentáře k rytmizaci říkadel a rytmickým doprovodům písní dle jednoduchého zápisu v 2/4 a 3/4 taktu		
• pohybem vyjadřuje tempo znějící hudby	**HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** • Pohybové vyjadřování tempa, dynamiky • Využívání her a tanečků k pohybovému vyjádření hudby s využitím chůze pomalé, rychlé, přísuvného kroku a chůze pochodové		
• odlišuje hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	**POSLECHOVÉ ČINNOSTI** • využívání poslechových skladeb věkem dětem přístupným k seznamování s některými hudebními nástroji, s přednesem lidových a dětských písní s možností demonstrace základních charakteristik skladeb (melodie veselá x smutná, stoupavá x klesavá …)		
• uplatňuje přiměřeně k věku poznatky z teorie při nácviku písní	**HUDEBNÍ TEORIE** • Demonstrace teorie na aktuelních písních žákovského repertoáru (2/4 a 3/4 takt, délky not, pomlky)		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
- hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
- reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
- rozliší sílu zvuku

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA **Ročník:** 3.

Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA **Celková týdenní dotace (hodin):** 1

Očekávané výstupy z RVP:

1. období:
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase • dle svých individuálních schopností se zapojuje do nácviku jednoduchého dvojhlasu • rytmizuje a melodizuje jednoduché texty • improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** • Zvyšování úrovně pěveckých dovedností upevňováním zásad hlasové hygieny • Postupné zautomatizování správného držení těla při hlasovém výcviku • Rozvíjení hlasového tónu • Rytmizace a melodizace jednoduchých textů v 2/4 a 3/4 taktu • Intonace melodie stoupavé a klesavé (diatonické postupy v durových tóninách) • Uvedení žáků do pěveckého dvojhlasu (prodleva, kánon) • Nácvik písní dle výběru učitele ve 2/4, 3/4 i 4/4 taktu v durových tóninách	**OSV–1:** cvičení pro rozvoj smyslového vnímání **Rozvoj sluchového vnímání prostřednictvím zařazených poslechových skladeb** **OSV–8:** řeč těla, řeč zvuků: chápání hudebního umění jako prostředku komunikace **Jednoduché hry a tanečky vedoucí k pochopení řeči těla coby prostředku komunikace** **EGS–1:** lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy (rozvíjení vztahu k evropské a světové kultuře, prohlubování porozumění evropským kulturním kořenům, chápání kulturních souvislostí při respektování svébytnosti národních a regionálních kultur) **Deklamace a rytmizace říkadel a zpěv písní našeho slováckého regionu k postupnému uvědomění si svébytnosti regionální kultury**	
• využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře • zapojuje se do elementárního instrumentálního rytmického dvojhlasu	**INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** • Využívání rytmických nástrojů Orffova instrumentáře k rytmizaci říkadel a k doprovodům písní čtením rytmického schématu jednoduchého motivku • Muzicírování s vlastnoručně vyrobenými jednoduchými chřestícími nástroji • Dle možností zdokonalování hry na zobcovou flétnu		
• reaguje pohybem na znějící hudbu • pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie • svou aktivní účastí se podílí na realizaci kolektivního tanečního projevu	**HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** • Pohybové vyjadřování tempa, dynamiky, metra a směru melodie prostřednictvím věkově příhodných her a tanečků • Využívání chůze pomalé, rychlé, přísuvného kroku, chůze pochodové a kroku poskočného		
• rozlišuje jednotlivé kvality tónů • rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby • rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje • odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	**POSLECHOVÉ ČINNOSTI** • Využívání poslechových skladeb věkem dětem přístupným k uvědomování si základních charakteristik skladeb, kvalit tónů, vztahů mezi tóny (souzvuk) a k sluchové analýze některých hudebních nástrojů		

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• uplatňuje přiměřeně k věku poznatky z teorie při nácviku písní	**HUDEBNÍ TEORIE** • Seznamování s pojmy a grafickými podobami: nota čtvrťová, půlová, osminová, celá, půlová pomlka, tóny c1 – a1		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
• zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
• hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
• reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
• rozliší sílu zvuku
• pozorně vnímá jednoduché skladby

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA **Ročník:** 4.

Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA **Celková týdenní dotace (hodin):** 1

Očekávané výstupy z RVP:

2. období:
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových tóninách
- využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře případně
- k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím některých základních tanečních kroků
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové a dynamické změny

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových tóninách	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** • Zvyšování úrovně pěveckých dovedností • Upevňování zásad hlasové hygieny • Rozvíjení hlasového tónu • Rytmizace a melodizace jednoduchých textů • Uvedení žáků do činnosti hudební improvizace • Dle žákovských schopností možnost realizace hudební improvizace prostřednictvím týmové práce • Rozvíjení pěveckého dvojhlasu (prodleva, kánon, lidový dvojhlas) • Uvedení žáků do mollového tónorodu • Nácvik písní dle výběru učitele ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu v durových tóninách	**OSV–1:** cvičení pro rozvoj smyslového vnímání **Rozvoj sluchového vnímání prostřednictvím zařazených poslechových skladeb** **OSV–5:** pružnost nápadů, originality, schopnost dotahovat nápady do reality **Cvičení pro rozvoj hudební improvizace coby prostředku kreativního vzrůstu žáků** **OSV–8:** chápání hudebního umění jako prostředku komunikace **Taneční projevy vedoucí k pochopení řeči těla coby prostředku komunikace** **EGS–1:** lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy (rozvíjení vztahu k evropské a světové kultuře, prohlubování porozumění evropským kulturním kořenům, chápání kulturních souvislostí při respektování svébytnosti národních a regionálních kultur) **Deklamace a rytmizace textů lidové slovesnosti a zpěv písní našeho slováckého regionu aj. i zahraničních – evropských k postupnému uvědomění si svébytnosti regionální kultury**	
• využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře případně k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	**INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** • Využívání rytmických příp. melodických nástrojů Orffova instrumentáře k doprovodům písní • Dle schopností zapojování žáků do instrumentální reprodukce písní či jednoduchých motivů skladeb • Dle možností zdokonalování hry na zobcovou flétnu		
• na hudbu reaguje pohybem s využitím některých základních tanečních kroků	**HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** • Tvoření jednoduchých tanečních projevů s využitím chůze pomalé, rychlé, pochodové, přísuvného a poskočného kroku • Nácvik párového držení pro mazurku a polku a jejich případná realizace • Taktování ve 2/4 a 3/4 taktu		
• rozpozná v prou znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové a dynamické změny	**POSLECHOVÉ ČINNOSTI** • Využívání poslechových skladeb věkem dětem přístupným k demonstraci užitých hudebních výrazových prostředků (rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast, gradace, pohyb melodie), hudebních stylů a žánrů (hudba taneční, pochodová, ukolébavka aj.), hudebních forem (malá písňová forma)		

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• uplatňuje přiměřeně k věku poznatky z teorie při nácviku písní	**HUDEBNÍ TEORIE** • Seznamování s pojmy a grafickými podobami: nota s tečkou, celý tón, půltón, tóny c1 – c2, stupnice a tónina dur a moll, posuvky		
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: **žák** • zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem • propojí vlastní pohyb s hudbou			

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA **Ročník:** 5.

Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA **Celková týdenní dotace (hodin):** 1

Očekávané výstupy z RVP:

2. období:

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
- využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty,exkurze,…
• zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách • při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti • podle svých individuálních schopností a dovedností realizuje zpěvem jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** • Zvyšování úrovně pěveckých dovedností • Upevňování zásad hlasové hygieny • Rozvíjení hlasového tónu • Rytmizace a melodizace jednoduchých textů • Intonační cvičení v durových i mollových tóninách (diatonické postupy) • Rozvíjení pěveckého dvojhlasu • Nácvik písní (dle výběru učitele) v durových i mollových tóninách • Prostor pro vokální improvizační činnosti žáků	**OSV–1:** cvičení pro rozvoj smyslového vnímání **Rozvoj sluchového vnímání prostřednictvím zařazených poslechových skladeb** **OSV–5:** pružnost nápadů, originality, schopnost dotahovat nápady do reality **Cvičení pro rozvoj hudební improvizace coby prostředku kreativního vzrůstu žáků** **OSV–8:** řeč těla, řeč zvuků - chápání hudebního umění jako prostředku komunikace **Taneční projevy vedoucí k pochopení řeči těla coby prostředku komunikace** **EGS–1:** lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy (rozvíjení vztahu k evropské a světové kultuře, prohlubování porozumění evropským kulturním kořenům, chápání kulturních souvislostí při respektování svébytnosti národních a regionálních kultur) **Deklamace a rytmizace textů lidové slovesnosti a zpěv písní našeho slováckého regionu aj. i zahraničních – evropských k postupnému uvědomění si svébytnosti regionální kultury** **MKV–1:** jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, jako součást etnika, poznávání vlastního kulturního zakotvení **Prostor pro individuální projevy žáků rozličných etnik zvláště romských dětí s přirozeným temperamentním rytmickým cítěním ve všech oblastech hudebních činností**	
• využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní • vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry • provádí elementární hudební improvizace • podle svých individuálních schopností a dovedností realizuje hrou, příp. doprovodnou hrou jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	**INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** • Realizace a tvorba jednoduchých hudebních doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře popř. zobcových fléten či jiných hudebních nástrojů (dle možností) • Instrumentální reprodukce písní, popř. jednoduchých hudebních skladeb • Prostor pro instrumentální improvizační činnosti žáků		
• ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků • na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace • podle svých individuálních schopností a dovedností realizuje tancem jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	**HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** • Tvorba a realizace jednoduchých tanečních projevů • Nácvik polkového a valčíkového kroku a jejich případná párová realizace • Taktování ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu • Prostor pro pohybové improvizační činnosti žáků		

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty,exkurze,…
• rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků • upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	**POSLECHOVÉ ČINNOSTI** • Využívání poslechových skladeb věkem dětem přístupným k demonstraci užitých hudebních výrazových prostředků (rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie, zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny), hudebních stylů a žánrů (lidová hudba, chrámová hudba, jazz, rock and roll a jiné)	**MED–4:** identifikování postojů a názorů autora mediovaném sdělení, užití výrazových prostředků pro vyjádření názoru a postoje, výběr a kombinace zvuků **Analýza komerčních mediálních reklam z hlediska užitých hudebních výrazových prostředků**	
• rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	**HUDEBNÍ TEORIE** • Seznamování s pojmy a grafickými podobami: noty h – e2, koruna, legato, ligatura, nota šestnáctinová, předtaktí, synkopa		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
- propojí vlastní pohyb s hudbou
- doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
- odliší tóny podle výšky, síly a barvy
- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
- správně hospodaří s dechem při interpretaci písní − frázování

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

5.7.2. – CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

A) Obsahové a organizační vymezení předmětu:

K čemu směřuje vzdělávání v předmětu, na co je zaměřeno?

Výtvarná výchova:

- napomáhá formulování a obhajování vlastních názorů a citlivému vnímání názorů druhých
- přispívá k výchově sebevědomé a sebekritické osobnosti, k výchově tolerance, sounáležitosti
- pomáhá v objevování výtvarných kvalit a hodnot ve světě přírody, kultury a umění, základním rysem je propojování smyslových, citových a myšlenkových složek psychiky žáka se schopností prožívání a osobitého vyjadřování jevů a vztahů ve vnějším i vnitřním světě
- umožňuje žákům poznávat okolní svět i svůj vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností, tvořivý přístup k těmto činnostem jim umožňuje uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky
- přispívá k zapojení se žáků do procesu tvorby a komunikace, je postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci, tyto činnosti rozvíjí vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci
- žáci se učí rozumět výtvarnému umění, získávají praktické i teoretické poznatky o výtvarných technikách, užitém umění a práci s různými materiály
- usiluje o to, aby žáci byli schopni nalézat a vnímat krásu a estetické hodnoty v přírodě a ve světě vytvořeném lidmi, aby získaných poznatků, dovedností a zkušeností využívali ve svém životě.

Kde a s čím je realizován?

Výuka probíhá v kmenových třídách, v učebně výtvarné výchovy a v keramické dílně. Výuka probíhá také v terénu po předchozím poučení žáků o bezpečnosti. Řád učeben je jejich nedílným vybavením, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka závazné.

Mezipředmětové vztahy, vazby?

- **Český jazyk a čtení (Čj):** srozumitelné vyjadřování a komunikace, využití slohových útvarů (popis, vyprávění), ilustrace knih
- **Matematika (M):** geometrické útvary v rovině a prostoru
- **Vlastivěda (Vl):** náměty tematických prací (Společenství, Region, Vlast – historie, Člověk – vznik a vývoj, Země, Vesmír, Evropa – národnosti a zvyky)
- **Prvouka (Prv):** náměty tematických prací (Roční doby, Člověk a jeho vývoj, Rodina a domov, Dítě a škola, Živá a neživá příroda)
- **Přírodověda (Pří):** poznávání a studium přírodnin (morfologické znaky, tvary a barevnost), náměty tematických prací (Živá a neživá příroda, Člověk, Technika)
- **Pracovní činnosti (Pč):** rozvoj prostorového vnímání, poznávání druhů a vlastností materiálů
- **Informatika (Inf):** vyhledávání informací, druhy písma, počítačová grafika
- **Hudební výchova (Hv):** propojení sluchového a zrakového vnímání, rytmus, hudební nástroje
- **Tělesná výchova (Tv):** hry a sport (pozorování prostorových dějů, souvislostí dějového celku a prostředí)

Která průřezová témata prolínají předmětem?

Průřezové téma	Tematický okruh	Příklady témat
Osobnostní a sociální výchova **OSV**	**Osobnostní rozvoj** **1. Rozvoj schopností poznávání** **2. Sebepoznání a sebepojetí** 3. Seberegulace a sebeorganizace 4. Psychohygiena **5. Kreativita** **Sociální rozvoj** **6. Poznávání lidí** **7. Mezilidské vztahy** **8. Komunikace** 9. Kooperace a kompetice **Morální rozvoj** 10. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 11. Hodnoty, postoje, praktická etika	 cvičení pro rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění moje tělo, já jako zdroj informací o sobě, moje psychika cvičení pro rozvoj kreativity (pružnost nápadů, originality), citlivost, … vzájemné poznávání se ve skupině / třídě pohled na svět očima druhého řeč předmětů, slov
Výchova demokratického občana **VDO**	**1. Občanská společnost a škola** 2. Občan, občanská společnost a stát 3. Formy participace občanů v politickém životě 4. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech **EGS**	**1. Evropa a svět nás zajímá** **2. Objevujeme Evropu a svět** **3. Jsme Evropané**	lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy, zážitky a zkušenosti z Evropy… státní a evropské symboly mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí
Multikulturní výchova **MKV**	**1. Kulturní diference** 2. Lidské vztahy **3. Etnický původ** **4. Multikulturalita** 5. Princip sociálního smíru a solidarity	jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti odlišnost lidí význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění
Environmentální výchova **ENV**	1. Ekosystémy 2. Základní podmínky života **3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí** **4. Vztah člověka a prostředí**	 odpady a hospodaření s odpady, druhotné suroviny, den životního prostředí naše obec, kultura obce
Mediální výchova **MED**	1. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality 3. Stavba mediálních sdělení 4. Vnímání autora mediálních sdělení **5. Fungování a vliv médií ve společnosti** **6. Tvorba mediálních sdělení** 7. Práce v realizačním týmu	 vliv médií na kulturu tvorba mediálního sdělení

Pozn.: Tematické okruhy průřezových témat, které prolínají předmět **VÝTVARNÁ VÝCHOVA** - **1. a současně 2. stupeň**, jsou vyznačeny **červeně**.

Tematické okruhy průřezových témat, které prolínají předmět **VÝTVARNÁ VÝCHOVA** - **pouze 1. stupeň,** jsou vyznačeny **modře**, ty, které prolínají **pouze 2. stupeň**, jsou vyznačeny **zeleně**.

B) Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

1. STUPEŇ

K rozvíjení a utváření klíčových kompetencí:	Povedou společné postupy:
K učení 1. vybírání a využívání vhodných způsobů, metod a strategií učení 2. vyhledávání a třídění informací a využívání je v praktických činnostech 3. operování s obecně užívanými termíny, znaky a symboly 4. samostatnému pozorování, experimentování, porovnávání získaných výsledků 5. poznávání smyslu a cíle učení, pozitivnímu vztahu k učení	• vést žáky k učení se vlastní tvorbou opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy • při vlastních tvůrčích činnostech dát žákům možnost využívat všech získaných informací, využívat je a třídit • seznámit žáky s používanými termíny z oblasti kultury a výtvarného umění • umožnit žákům experimentovat při tvůrčích činnostech (výtvarné techniky, materiál) • volit vhodné metody k porovnávání získaných výsledků • povzbuzovat žáky k vlastním tvůrčím činnostem, volit vhodné metody hodnocení výtvarných prací • vést žáky k pochopení umění jako způsobu poznání a prostředku komunikace
K řešení problémů 1. pochopení problému, využívání vlastního úsudku 2. vyhledávání informace vhodné k řešení problému, navrhování různé varianty řešení, nenechání se odradit případným nezdarem 3. samostatnosti řešení problému 4. sledování vlastního pokroku při zdolávání problémů 5. kritickému myšlení, schopnosti svá rozhodnutí obhájit	• vést žáky k tvořivému a vnímavému přístupu ke světu, k aktivnímu překonávání životních situací • vést žáky k porovnávání různých interpretací vlastní i cizí tvorby • předkládat žákům dostatek přiměřených úkolů • podněcovat žáky k samostatnému vlastnímu přístupu • citlivě a kladně hodnotit tvorbu žáků • umožnit žákům prezentaci jejich prací na veřejnosti • umožnit žákům porovnávat své práce s ostatními spolužáky, komunikovat o své tvorbě
Komunikativní 1. formulování a vyjádření své myšlenky a názory 2. porozumění různým typům textů, záznamů, obrazových materiálů 3. využívání informačních a komunikačních prostředků 4. vytváření vztahů potřebných ke spolupráci s ostatními lidmi	• vést žáky k formulování vlastních prožitků, názorů a myšlenek • dovést žáky k pochopení různé interpretace výtvarných vyjádření, obhájit svůj názor • nabízet žákům dostatek možností k porozumění různých typů textů, záznamů obrazových materiálů, zvuků, gest a přemýšlet o nich • vést žáky k osvojení si postupů při užívání informačních a komunikačních prostředků • vhodnými metodami vést žáky ke spolupráci s ostatními lidmi
Sociální a personální 1. účinné spolupráci ve skupině 2. přispívání k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytnutí pomoci nebo požádání o ni 3. vytváření si pozitivní představy o sobě samém	• umožnit žákům práci ve skupinách na základě vytvořených pravidel • vést žáky ke spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu • vést žáky k poskytnutí pomoci a k tomu, aby se nebáli o ni požádat • učit žáky vnímat a respektovat osobité vnímání spolužáků • respektovat žáky jako svobodné jedince a vést je k pozitivnímu hodnocení své osoby
Občanské 1. poskytnutí dle svých možností účinnou pomoc 2. projevu pozitivního postoje k uměleckým dílům, projevu smyslu pro kulturu a tvořivost 3. respektování požadavků na kvalitní životní prostředí	• vést žáky k tolerantnímu přístupu ke kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností • při praktických činnostech seznámit žáky s poskytnutím účinné pomoci • vést žáky k pochopení a poznání uměl. hodnot, k pozitiv. postoji ke kulturním hodnotám minulosti i současnosti • vést žáky k tvořivému přístupu ke světu, k obohacování emocionálního života • seznámit žáky s požadavky na kvalitní životní prostředí
Pracovní 1. bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení, dodržování vymezených pravidel 2. přístupu k výsledkům pracovních činností kvality, funkčnosti, hospodárnosti, ochrany svého zdraví i zdraví druhých 3. využívání znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oborech v zájmu vlastního rozvoje	• seznámit a poučit žáky s bezpečným používáním nástrojů a vybavení • seznámit žáky s nebezpečným chováním • při výtvarných činnostech vést žáky k ochraně svého zdraví i zdraví jejich spolužáků • pomáhat žáků rozvíjet jejich vlastní schopnosti • v tvůrčích činnostech pomáhat žákům využívat znalosti a zkušenosti i z jiných vzdělávacích oborů
Digitální 1. běžné používání digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využití při učení 2. získávání, vyhledávání a spravování dat a informací 3. tvorba a úprava digitálního obsahu 4. využívání digitální technologie k usnadnění práce 5. pochopení významu digitálních technologií a seznamování se s novými technologiemi 6. předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat	• motivovat žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení • poskytovat žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace • vést žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA **Ročník:** 1.

Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA **Celková týdenní dotace (hodin):** 1

Očekávané výstupy z RVP:

1. období:

- rozpoznává a pojmenovává prky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ
- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje přitom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
- vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky
- interpretuje podle svých schopností různá vizuální obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
Při všech výtvarných činnostech: • zdokonaluje zručnost v základních technických dovednostech • vlastní činností poznává různé výtvarné formy, materiály a techniky • organizuje vlastní výtvarnou činnost • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce • uplatňuje vlastní zkušenosti, uplatňuje a rozvíjí fantazii a představivost • interpretuje podle svých schopností • o obsahu výtvarného díla komunikuje • interpretace výtvarných prací porovnává	**VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ VLASTNÍCH ZKUŠENOSTÍ, VJEMŮ, PROŽITKŮ A POSTOJŮ KE SKUTEČNOSTI A ROZVÍJENÍ PŘEDSTAVIVOSTI A FANTAZIE:** • Na základě vlastního prožitku, poslechu, četby, vyprávění, filmu • Na základě pozorování přírody • Na základě pozorování činnosti lidí • Na základě poznávání a pozorování tvarů a funkcí věcí	**OSV–1:** cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů; dovednosti pro učení **Při práci na výtvarném díle uplatňuje vlastní zkušenosti, vjemy, prožitky a postoje, uplatňuje prvky vizuálně obrazného vyjádření** **OSV–8:** řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, otevřená a pozitivní komunikace; **Práce s ilustrací, hračkou, loutkou, maňáskem** **EGS–1:** rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy **Výtvarné vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, prožitků a postojů ke skutečnosti, rozlišování a interpretace hraček, objektů, ilustrací, volné malby, vnímání různých druhů výtvarného umění, seznámení se zvyky a tradicemi národů Evropy** **MKV–1:** jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik **Výtvarná hodnota hračky současné a minulé, vnímání různých druhů výtvarného umění a kultur**	**DOPORUČENÉ VÝTVARNÉ PROSTŘEDKY A MATERIÁLY:** • **kresba** (uhel, rudka, tužka, dřívko, tuš aj.) • **malba** (temperové a krycí vodové barvy, pastel, voskový pastel) • **kombinované techniky** (koláž, tiskátka, monotyp, frotáž, dotváření, vrypy, kombinace přírodních materiálů aj.) • **modelovací hlína, modurit, těsto, přírodní materiály** (kamínky, kůra, tráva, plody, koření aj.) • **papír, dřevěné odřezky, špejle, krabičky** aj. • **jednoduché grafické techniky** • **stavebnice, pískoviště, obytný prostor** aj.
• výtvarně zpracovává vlastní prožitky • uplatňuje svoji představivost a fantazii • pozoruje přírodní útvary • rozlišuje a hodnotí tvary, barvy, struktury • poznává krásy živé i neživé přírody, dotváří přírodniny • sleduje základní přírodní zákonitosti na tvarově zajímavých přírodninách • rozvíjí smysl pro krásu přírody a vztah k životnímu prostředí • vyjadřuje vztah postavy a prostředí • používá výtvarného vyprávění k popisu děje • snaží se o přibližné vystižení proporčních vztahů zobrazovaných prvků • chápe vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů			
• poznává a výtvarně zpracovává tvar hračky loutky, maňáska • seznamuje se s výtvarnou hodnotou, materiály a tvarem hračky současné a minulé • poznává funkci ilustrace, rozdíly ve výtvarném vyjadřování ilustrátorů dětských knih (např. J. Lada, J. Trnka, D. Mrázková, A. Born, H. Zmatlíková) • seznamuje se s vybranými druhy umění (malířství, grafika, sochařství, architektura)	**VNÍMÁNÍ, ROZLIŠOVÁNÍ A INTERPRETACE HRAČEK, OBJEKTŮ, ILUSTRACÍ, VOLNÉ MALBY, SKULPTURY, PLASTIKY, ANIMO-VANÉHO FILMU, COMICSU, FOTOGRAFIE, ELEKTRONICKÉHO OBRAZU, REKLAMY:** • Hračka, loutka, maňásek • Práce s ilustrací • Různé druhy výtvarného umění		

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• poznává, vyvozuje a používá elementární poznatky o vlastnostech barev a jejich výrazových možnostech • poznává a používá barvy základní, husté, řídké, světlé, tmavé, kontrastní, doplňkové • výtvarně využívá vzniklé náhodnosti • využívá světlostní a teplotní kontrast barev • míchá barvy • poznává různé druhy linií a jejich výrazové možnosti • ověřuje vedení linie v různých plastických materiálech • uplatňuje přítlak, odlehčení, rovnoběžnost, křížení, zhušťování a zřeďování čar, násobení linie • rozeznává různý charakter lineární kresby • vytváří objem modelováním • poznává základní vlastnosti plastických materiálů (zkoušení pevnosti, tažnosti, ohebnosti) a jejich výrazové možnosti • vnímá a uspořádává prostor • modeluje podle skutečnosti a vlastní fantazie • získává a uplatňuje poznatky o reliéfní kompozici • řeší přiměřené úkoly v plošných i prostorových pracích • rytmicky řadí různé prvky (přírodní, vystřihované atd.) • rytmicky řeší plochu s využitím různých prvků ve světlých a tmavých barvách • řeší kompozici plochy	**VYUŽITÍ PRVKŮ VIZUÁLNÍHO OBRAZNÉHO VYJÁDŘENÍ:** • Barva • Linie • Objem a prostor • Výtvarný rytmus	**ENV–4:** naše obec (řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, životní prostředí v obci – lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví) **Výtvarné vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, prožitků a postojů ke skutečnosti (pozorování činnosti lidí, pozorování přírody, pozorování tvarů a funkcí věcí)**	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: **žák** • zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu			

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA **Ročník:** 2.

Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA **Celková týdenní dotace (hodin):** 2

Očekávané výstupy z RVP:

1. období:

- rozpoznává a pojmenovává prky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ
- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje přitom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
- vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky
- interpretuje podle svých schopností různá vizuální obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
Při všech výtvarných činnostech: • zdokonaluje zručnost v základních technických dovednostech • vlastní činností poznává různé výtvarné formy, materiály a techniky • organizuje vlastní výtvarnou činnost • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce • uplatňuje vlastní zkušenosti, uplatňuje a rozvíjí fantazii a představivost • interpretuje podle svých schopností • o obsahu výtvarného díla komunikuje • interpretace výtvarných prací porovnává	**VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ VLASTNÍCH ZKUŠENOSTÍ, VJEMŮ, PROŽITKŮ A POSTOJŮ KE SKUTEČNOSTI A ROZVÍJENÍ PŘEDSTAVIVOSTI A FANTAZIE:** • Na základě vlastního prožitku, poslechu, četby, vyprávění, filmu • Na základě pozorování přírody • Na základě pozorování činnosti lidí • Na základě poznávání a pozorování tvarů a funkcí věcí	**OSV–1:** cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů; dovednosti pro učení **Při práci na výtvarném díle uplatňuje vlastní zkušenosti, vjemy, prožitky a postoje, uplatňuje prvky vizuálně obrazného vyjádření** **OSV–8:** řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, otevřená a pozitivní komunikace; **Práce s ilustrací, hračkou, loutkou, maňáskem** **EGS–1:** rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy **Výtvarné vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, prožitků a postojů ke skutečnosti, rozlišování a interpretace hraček, objektů, ilustrací, volné malby, vnímání různých druhů výtvarného umění, seznámení se zvyky a tradicemi národů Evropy** **MKV–1:** jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik **Výtvarná hodnota hračky současné a minulé, vnímání různých druhů výtvarného umění a kultur**	**DOPORUČENÉ VÝTVARNÉ PROSTŘEDKY A MATERIÁLY:** • **kresba** (uhel, rudka, tužka, dřívko, tuš aj.) • **malba** (temperové a krycí vodové barvy, pastel, voskový pastel) • **kombinované techniky** (koláž, tiskátka, monotyp, frotáž, dotváření, vrypy, kombinace přírodních materiálů aj.) • **modelovací hlína, modurit, těsto, přírodní materiály** (kamínky, kůra, tráva, plody, koření aj.) • **papír, dřevěné odřezky, špejle, krabičky** aj. • **jednoduché grafické techniky** • **stavebnice, pískoviště, obytný prostor** aj.
• výtvarně zpracovává vlastní prožitky • uplatňuje svoji představivost a fantazii • pozoruje přírodní útvary • rozlišuje a hodnotí tvary, barvy, struktury • poznává krásy živé i neživé přírody, dotváří přírodniny • sleduje základní přírodní zákonitosti na tvarově zajímavých přírodninách • rozvíjí smysl pro krásu přírody a vztah k životnímu prostředí • vyjadřuje vztah postavy a prostředí • používá výtvarného vyprávění k popisu děje • snaží se o přibližné vystižení proporčních vztahů zobrazovaných prvků • chápe vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů			
• poznává a výtvarně zpracovává tvar hračky loutky, maňáska • seznamuje se s výtvarnou hodnotou, materiály a tvarem hračky současné a minulé • poznává funkci ilustrace, rozdíly ve výtvarném vyjadřování ilustrátorů dětských knih (např. J. Lada, J. Trnka, D. Mrázková, A. Born, H. Zmatlíková) • seznamuje se s vybranými druhy umění (malířství, grafika, sochařství, architektura)	**VNÍMÁNÍ, ROZLIŠOVÁNÍ A INTERPRETACE HRAČEK, OBJEKTŮ, ILUSTRACÍ, VOLNÉ MALBY, SKULPTURY, PLASTIKY, ANIMO-VANÉHO FILMU, COMICSU, FOTOGRAFIE, ELEKTRONICKÉHO OBRAZU, REKLAMY:** • Hračka, loutka, maňásek • Práce s ilustrací • Různé druhy výtvarného umění		

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• poznává, vyvozuje a používá elementární poznatky o vlastnostech barev a jejich výrazových možnostech • poznává a používá barvy základní, husté, řídké, světlé, tmavé, kontrastní, doplňkové • výtvarně využívá vzniklé náhodnosti • využívá světlostní a teplotní kontrast barev • míchá barvy • poznává různé druhy linií a jejich výrazové možnosti • ověřuje vedení linie v různých plastických materiálech • uplatňuje přítlak, odlehčení, rovnoběžnost, křížení, zhušťování a zřeďování čar, násobení linie • rozeznává různý charakter lineární kresby • vytváří objem modelováním • poznává základní vlastnosti plastických materiálů (zkoušení pevnosti, tažnosti, ohebnosti) a jejich výrazové možnosti • vnímá a uspořádává prostor • modeluje podle skutečnosti a vlastní fantazie • získává a uplatňuje poznatky o reliéfní kompozici • řeší přiměřené úkoly v plošných i prostorových pracích • rytmicky řadí různé prvky (přírodní, vystřihované atd.) • rytmicky řeší plochu s využitím různých prvků ve světlých a tmavých barvách • řeší kompozici plochy	**VYUŽITÍ PRVKŮ VIZUÁLNÍHO OBRAZNÉHO VYJÁDŘENÍ:** • Barva • Linie • Objem a prostor • Výtvarný rytmus	**ENV–4:** naše obec (řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, životní prostředí v obci – lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví) **Výtvarné vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, prožitků a postojů ke skutečnosti (pozorování činnosti lidí, pozorování přírody, pozorování tvarů a funkcí věcí)**	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: **žák** • rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)			

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA **očník: 3.**

Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA **Celková týdenní dotace (hodin): 2**

Očekávané výstupy z RVP:

1. období:

- rozpoznává a pojmenovává prky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ
- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje přitom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
- vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky
- interpretuje podle svých schopností různá vizuální obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
Při všech výtvarných činnostech: • zdokonaluje zručnost v základních technických dovednostech • vlastní činností poznává různé výtvarné formy, materiály a techniky • organizuje vlastní výtvarnou činnost • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce • uplatňuje vlastní zkušenosti, uplatňuje a rozvíjí fantazii a představivost • interpretuje podle svých schopností • o obsahu výtvarného díla komunikuje • interpretace výtvarných prací porovnává	**VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ VLASTNÍCH ZKUŠENOSTÍ, VJEMŮ, PROŽITKŮ A POSTOJŮ KE SKUTEČNOSTI A ROZVÍJENÍ PŘEDSTAVIVOSTI A FANTAZIE:** • Na základě vlastního prožitku, poslechu, četby, vyprávění, filmu • Na základě pozorování přírody • Na základě pozorování činnosti lidí • Na základě poznávání a pozorování tvarů a funkcí věcí	**OSV–1:** cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů; dovednosti pro učení **Při práci na výtvarném díle uplatňuje vlastní zkušenosti, vjemy, prožitky a postoje, uplatňuje prvky vizuálně obrazného vyjádření** **OSV–8:** řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, otevřená a pozitivní komunikace; **Práce s ilustrací, hračkou, loutkou, maňáskem** **EGS–1:** rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy **Výtvarné vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, prožitků a postojů ke skutečnosti, rozlišování a interpretace hraček, objektů, ilustrací, volné malby, vnímání různých druhů výtvarného umění, seznámení se zvyky a tradicemi národů Evropy**	**DOPORUČENÉ VÝTVARNÉ PROSTŘEDKY A MATERIÁLY:** • **kresba** (uhel, rudka, tužka, dřívko, tuš aj.) • **malba** (temperové a krycí vodové barvy, pastel, voskový pastel) • **kombinované techniky** (koláž, tiskátka, monotyp, frotáž, dotváření, vrypy, kombinace přírodních materiálů aj.) • **modelovací hlína, modurit, těsto, přírodní materiály** (kamínky, kůra, tráva, plody, koření aj.) • **papír, dřevěné odřezky, špejle, krabičky** aj. • **jednoduché grafické techniky** • **stavebnice, pískoviště**
• výtvarně zpracovává vlastní prožitky • uplatňuje svoji představivost a fantazii • pozoruje přírodní útvary • rozlišuje a hodnotí tvary, barvy, struktury • poznává krásy živé i neživé přírody, dotváří přírodniny • sleduje základní přírodní zákonitosti na tvarově zajímavých přírodninách • rozvíjí smysl pro krásu přírody a vztah k životnímu prostředí • vyjadřuje vztah postavy a prostředí • používá výtvarného vyprávění k popisu děje • snaží se o přibližné vystižení proporčních vztahů zobrazovaných prvků • chápe vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů			
• poznává a výtvarně zpracovává tvar hračky loutky, maňáska • seznamuje se s výtvarnou hodnotou, materiály a tvarem hračky současné a minulé • poznává funkci ilustrace, rozdíly ve výtvarném vyjadřování ilustrátorů dětských knih (např. J. Lada, J. Trnka, D. Mrázková, A. Born, H. Zmatlíková) • seznamuje se s vybranými druhy umění (malířství, grafika, sochařství, architektura)	**VNÍMÁNÍ, ROZLIŠOVÁNÍ A INTERPRETACE HRAČEK, OBJEKTŮ, ILUSTRACÍ, VOLNÉ MALBY, SKULPTURY, PLASTIKY, ANIMO-VANÉHO FILMU, COMICSU, FOTOGRAFIE, ELEKTRONICKÉHO OBRAZU, REKLAMY:** • Hračka, loutka, maňásek • Práce s ilustrací • Různé druhy výtvarného umění	**MKV–1:** jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik **Výtvarná hodnota hračky současné a minulé, vnímání různých druhů výtvarného umění a kultur**	

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• poznává, vyvozuje a používá elementární poznatky o vlastnostech barev a jejich výrazových možnostech • poznává a používá barvy základní, husté, řídké, světlé, tmavé, kontrastní, doplňkové • výtvarně využívá vzniklé náhodnosti • využívá světlostní a teplotní kontrast barev • míchá barvy • poznává různé druhy linií a jejich výrazové možnosti • ověřuje vedení linie v různých plastických materiálech • uplatňuje přítlak, odlehčení, rovnoběžnost, křížení, zhušťování a zřeďování čar, násobení linie • rozeznává různý charakter lineární kresby • vytváří objem modelováním • poznává základní vlastnosti plastických materiálů (zkoušení pevnosti, tažnosti, ohebnosti) a jejich výrazové možnosti • vnímá a uspořádává prostor • modeluje podle skutečnosti a vlastní fantazie • získává a uplatňuje poznatky o reliéfní kompozici • řeší přiměřené úkoly v plošných i prostorových pracích • rytmicky řadí různé prvky (přírodní, vystřihované atd.) • rytmicky řeší plochu s využitím různých prvků ve světlých a tmavých barvách • řeší kompozici plochy	**VYUŽITÍ PRVKŮ VIZUÁLNÍHO OBRAZNÉHO VYJÁDŘENÍ:** • Barva • Linie • Objem a prostor • Výtvarný rytmus	**ENV–4:** naše obec (řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, životní prostředí v obci – lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví) **Výtvarné vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, prožitků a postojů ke skutečnosti (pozorování činnosti lidí, pozorování přírody, pozorování tvarů a funkcí věcí)**	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
• zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
• rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
• uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA **očník: 4.**

Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA **Celková týdenní dotace (hodin): 1**

Očekávané výstupy z RVP:

2. období:

- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)
- užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy
- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)
- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
- nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• na základě vlastního prožitku, četby, vyprávění, pozorování skutečnosti, fantazie, řeší přiměřené úkoly v plošných i prostorových pracích, komunikuje o obsahu svých děl	**1. TEMATICKÉ PRÁCE** • Volný výtvarný projev na základě vlastního prožitku dítěte, podle vyprávění, četby, filmu doplňovaný pozorováním skutečnosti • Na základě fantazie	**OSV–1:** cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění **Pozorování zrakem, sluchem, hmatem** **OSV–2:** moje tělo **Proporce lidské hlavy, těla** **OSV–5:** originalita **Kombinace výtvarných prostředků, materiálů a technik** **OSV–6:** vzájemné poznávání se ve skupině, třídě **Výtvarné zpracování – spolužáci** **OSV–7:** pohled na svět očima druhého **Rozdíly ve výtvarném vyjadřování různých ilustrátorů** **OSV–8:** řeč těla, zvuků, slov a předmětů **Postava, písmo** **EGS–1:** zvyky a tradice národů Evropy **Náměty tématických prací** **EGS–2:** státní a evropské symboly **Grafické zpracování** **EGS–3:** mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí **EU a práva dětí, plakát, grafika** **MKV–1:** poznávání vlastního kulturního zakotvení **Zvyky a tradice** **MKV–3:** odlišnost lidí **Portréty**	**NÁMĚTY TEMATICKÝCH PRACÍ (OKRUHY):** • Rodina a domov • Dítě a škola • Krajina • Svět, jak ho vnímáme • Svět, jak ho pozorujeme • Člověk • Vznik a vývoj člověka • Živá příroda • Neživá příroda • Život • Země • Vesmír • Čas • Hry a sport • Praktické znalosti (doprava, v obchodě, na poště…) • Společenství, region, vlast • Práce • Technika • Umění **METODY A FORMY PRÁCE** • Dialog (rozhovor) • Přímý prožitek (poznávání), racionální, sociální • Pozorování, vnímání, porovnávání (zrakové, sluchové, haptické)
• chápe vzájemné souvislosti dějového celku a prostředí • zpřesňuje proporce lidské hlavy a postavy • výtvarně zpracovává morfologické znaky, tvary a barevnost přírodních objektů a věcí • na základě pozorování prostorových dějů a smyslového vnímání rozvíjí své prostorové vidění, cítění a vyjadřování	**2. VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ SKUTEČNOSTI** • Vytváření dějového celku se vztahem k prostředí • Zpřesňování vyjádření proporcí lidské hlavy a postavy • Výtvarné vyjádření morfologických znaků, tvarů, barevnosti přírodních objektů • Výtvarné vyjádření věcí • Rozvíjení prostorového vidění, cítění a vyjadřování na základě pozorování prostorových jevů a vztahů		
• vytváří jednoduché dekorativní práce v ploše • zjednodušuje prvky a jejich řazení • seznamuje se s funkcí písma (písmeno jako dekorativní prvek) • vytváří jednoduché prostorové objekty	**3. PRÁCE DEKORATIVNÍ A PROSTOROVÉ** • Vytváření jednoduchých dekorativních prací v ploše • Zjednodušení prvků a jejich řazení, symetrická a asymetrická řešení • Funkce písma, písmeno jako dekorativní prvek • Vytváření jednoduchých prostorových objektů		
• poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě, sochařství a grafice • rozlišuje užitkovou, materiální, technickou a estetickou stránku předmětů • poznává rozdíly ve výtvarném vyjadřování ilustrátorů dětských knih • porovnává různé interpretace	**4. VÝTVARNÁ KULTURA, UMĚNÍ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ** • Rozvíjení elementárního chápání odlišnosti uměleckého vyjadřování skutečnosti od vnější optické podoby světa • Druhy výtvarného umění: – malířství (figura, portrét, krajina, zátiší) – sochařství a příroda, tvar přírodní a tvar opracovaný člověkem (socha, reliéf)		

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	– grafika (základní techniky) • Kultura bydlení – umění v bytě • Design a estetická úroveň předmětů denní potřeby • Lidové umění a jeho dekor • Současná oděvní kultura, mládež a odívání • Výtvarná úprava knihy, ilustrátoři dětských knih • Krásy přírody a vztah k životnímu prostředí • Návštěvy galerií, výstav a jejich využití k motivacím praktických činností	**MKV–4:** význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění **Písmo** **ENV–3:** odpady a hospodaření s odpady **Práce s odpadovými materiály** **MED–6:** tvorba mediálního sdělení **Výtvarné zpracování, písmo – grafika, ilustrace**	• Výtvarná hra • Napodobování • Experimentování • Demonstrační – názorové (film, obraz, hudba, trojrozměrné objekty) • Řešení problémů • Projektové • Pracovní (sbírání, umělecko–řemeslná) • Dramatizace • Manipulační • Monologická (vyprávění, popis, vysvětlování, instrukce) • Metoda skupinové práce, kooperativní forma (vzájemná spolupráce, rozdělení rolí v pracovní skupině, cíl a plán činnosti, vzájemná pomoc a kontrola dílčích výsledků) • Metoda individuální práce • Uvádění příkladů z praxe (ilustrace) • Analýzy a syntézy **FORMY** • Vycházka • Beseda • Návštěva výstav, galerií • Exkurze **METODY HODNOCENÍ** • Rozbor prací • Pozorování žáků – zájmy, tvořivost, vyjadřování, zaujetí, aktivita, originalita, vynalézavost, pečlivost
• uplatňuje výrazové vlastnosti linie • orientuje se v prostorových a barevných vztazích • využívá výtvarných principů	**5. VYUŽITÍ VÝTVARNÝCH PRVKŮ A PRINCIPŮ** • Bod (zkoumání, různé materiály, techniky) • Linie (hra s linií, různé materiály, techniky) • Plocha (barva, textura, plastické členění) • Tvar (hranatý, oblý, křivý, deformování, zdvojování, křížení) • Prostor • Světlo (stín) • Barvy (elementární poučení o teorii barev) • Proporce (hlavy, postavy) • Kontrast • Rytmus (řazení prvků) • Symetrie, asymetrie • Konstrukce (kombinování prvků, překládání, stavění, spojování) • Kompozice (rozmístění prvků v ploše, prostoru – popředí a pozadí) • Destrukce, deformace prvků		
• ve vlastní výtvarné činnosti uplatňuje teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými prostředky a technikami • svobodně je volí a kombinuje	**6. VÝTVARNÉ MATERIÁLY A TECHNIKY** • Kresba (dřívko, pero, štětec, tužka, uhel, rudka, pastelky, voskový pastel, křídy) • Malba (polokrytí vodové barvy, tempery) • Grafika (frotáž, monotyp) • Kombinované techniky, koláž • Keramika • Prostorové vytváření (sádra, dřevo, plech, kamínky, plasty, textil, vlna, koudel, přírodní materiály, odpadový materiál) • Papír – různé druhy; skládání, přehýbání, mačkání, stříhání, trhání…		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
• uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
• rozlišuje, porovnává, třídí a linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA **Ročník:** 5.

Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA **Celková týdenní dotace (hodin):** 2

Očekávané výstupy z RVP:

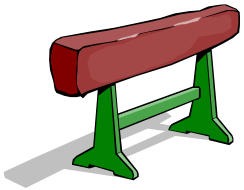
2. období:

- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)
- užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy
- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)
- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
- nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• na základě vlastního prožitku, četby, vyprávění, pozorování skutečnosti, fantazie, řeší přiměřené úkoly v plošných i prostorových pracích, komunikuje o obsahu svých děl	**1. TEMATICKÉ PRÁCE** • Volný výtvarný projev na základě vlastního prožitku dítěte, podle vyprávění, četby, filmu doplňovaný pozorováním skutečnosti • Na základě fantazie	**OSV–1:** cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění **Pozorování zrakem, sluchem, hmatem** **OSV–2:** moje tělo **Proporce lidské hlavy, těla** **OSV–5:** originalita **Kombinace výtvarných prostředků, materiálů a technik** **OSV–6:** vzájemné poznávání se ve skupině, třídě **Výtvarné zpracování – spolužáci** **OSV–7:** pohled na svět očima druhého **Rozdíly ve výtvarném vyjadřování různých ilustrátorů** **OSV–8:** řeč těla, zvuků, slov a předmětů **Postava, písmo** **EGS–1:** zvyky a tradice národů Evropy **Náměty tématických prací** **EGS–2:** státní a evropské symboly **Grafické zpracování** **EGS–3:** mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí **EU a práva dětí, plakát, grafika** **MKV–1:** poznávání vlastního kulturního zakotvení **Zvyky a tradice** **MKV–3:** odlišnost lidí **Portréty**	**NÁMĚTY TEMATICKÝCH PRACÍ (OKRUHY):** • Rodina a domov • Dítě a škola • Krajina • Svět, jak ho vnímáme • Svět, jak ho pozorujeme • Člověk • Vznik a vývoj člověka • Živá příroda • Neživá příroda • Život • Země • Vesmír • Čas • Hry a sport • Praktické znalosti (doprava, v obchodě, na poště…) • Společenství, region, vlast • Práce • Technika • Umění **METODY A FORMY PRÁCE** • Dialog (rozhovor) • Přímý prožitek (poznávání), racionální, sociální • Pozorování, vnímání, porovnávání (zrakové, sluchové, haptické)
• chápe vzájemné souvislosti dějového celku a prostředí • zpřesňuje proporce lidské hlavy a postavy • výtvarně zpracovává morfologické znaky, tvary a barevnost přírodních objektů a věcí • na základě pozorování prostorových dějů a smyslového vnímání rozvíjí své prostorové vidění, cítění a vyjadřování	**2. VÝTVARNÉ VYJÁDŘENÍ SKUTEČNOSTI** • Vytváření dějového celku se vztahem k prostředí • Zpřesňování vyjádření proporcí lidské hlavy a postavy • Výtvarné vyjádření morfologických znaků, tvarů, barevnosti přírodních objektů • Výtvarné vyjádření věcí • Rozvíjení prostorového vidění, cítění a vyjadřování na základě pozorování prostorových jevů a vztahů		
• vytváří jednoduché dekorativní práce v ploše • zjednodušuje prvky a jejich řazení • seznamuje se s funkcí písma (písmeno jako dekorativní prvek) • vytváří jednoduché prostorové objekty	**3. PRÁCE DEKORATIVNÍ A PROSTOROVÉ** • Vytváření jednoduchých dekorativních prací v ploše • Zjednodušení prvků a jejich řazení, symetrická a asymetrická řešení • Funkce písma, písmeno jako dekorativní prvek • Vytváření jednoduchých prostorových objektů		
• poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě, sochařství a grafice • rozlišuje užitkovou, materiální, technickou a estetickou stránku předmětů • poznává rozdíly ve výtvarném vyjadřování ilustrátorů dětských knih • porovnává různé interpretace	**4. VÝTVARNÁ KULTURA, UMĚNÍ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ** • Rozvíjení elementárního chápání odlišnosti uměleckého vyjadřování skutečnosti od vnější optické podoby světa • Druhy výtvarného umění: – malířství (figura, portrét, krajina, zátiší) – sochařství a příroda, tvar přírodní a tvar opracovaný člověkem (socha, reliéf)		

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	– grafika (základní techniky) • Kultura bydlení – umění v bytě • Design a estetická úroveň předmětů denní potřeby • Lidové umění a jeho dekor • Současná oděvní kultura, mládež a odívání • Výtvarná úprava knihy, ilustrátoři dětských knih • Krásy přírody a vztah k životnímu prostředí • Návštěvy galerií, výstav a jejich využití k motivacím praktických činností	**MKV–4:** význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění **Písmo** **ENV–3:** odpady a hospodaření s odpady **Práce s odpadovými materiály** **MED–6:** tvorba mediálního sdělení **Výtvarné zpracování, písmo – grafika, ilustrace**	• Výtvarná hra • Napodobování • Experimentování • Demonstrační – názorové (film, obraz, hudba, trojrozměrné objekty) • Řešení problémů • Projektové • Pracovní (sbírání, umělecko–řemeslná) • Dramatizace • Manipulační • Monologická (vyprávění, popis, vysvětlování, instrukce) • Metoda skupinové práce, kooperativní forma (vzájemná spolupráce, rozdělení rolí v pracovní skupině, cíl a plán činnosti, vzájemná pomoc a kontrola dílčích výsledků) • Metoda individuální práce • Uvádění příkladů z praxe (ilustrace) • Analýzy a syntézy **FORMY** • Vycházka • Beseda • Návštěva výstav, galerií • Exkurze **METODY HODNOCENÍ** • Rozbor prací • Pozorování žáků – zájmy, tvořivost, vyjadřování, zaujetí, aktivita, originalita, vynalézavost, pečlivost
• uplatňuje výrazové vlastnosti linie • orientuje se v prostorových a barevných vztazích • využívá výtvarných principů	**5. VYUŽITÍ VÝTVARNÝCH PRVKŮ A PRINCIPŮ** • Bod (zkoumání, různé materiály, techniky) • Linie (hra s linií, různé materiály, techniky) • Plocha (barva, textura, plastické členění) • Tvar (hranatý, oblý, křivý, deformování, zdvojování, křížení) • Prostor • Světlo (stín) • Barvy (elementární poučení o teorii barev) • Proporce (hlavy, postavy) • Kontrast • Rytmus (řazení prvků) • Symetrie, asymetrie • Konstrukce (kombinování prvků, překládání, stavění, spojování) • Kompozice (rozmístění prvků v ploše, prostoru – popředí a pozadí) • Destrukce, deformace prvků		
• ve vlastní výtvarné činnosti uplatňuje teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými prostředky a technikami • svobodně je volí a kombinuje	**6. VÝTVARNÉ MATERIÁLY A TECHNIKY** • Kresba (dřívko, pero, štětec, tužka, uhel, rudka, pastelky, voskový pastel, křídy) • Malba (polokrytí vodové barvy, tempery) • Grafika (frotáž, monotyp) • Kombinované techniky, koláž • Keramika • Prostorové vytváření (sádra, dřevo, plech, kamínky, plasty, textil, vlna, koudel, přírodní materiály, odpadový materiál) • Papír – různé druhy; skládání, přehýbání, mačkání, stříhání, trhání…		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
• uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
• rozlišuje, porovnává, třídí a linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
• při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
• vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

TĚLESNÁ VÝCHOVA

5.8.2. – CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

A) Obsahové a organizační vymezení předmětu:

K čemu směřuje vzdělávání v předmětu, na co je zaměřeno?

Výuka je cílevědomě řízena a zaměřena na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Tělesná výchova přináší žákům představu o možnostech kompenzace jednostranného zatížení, rozvoji vlastních schopností a dovedností s praktickým prováděním činností, přímo ovlivňujících jejich fyzickou kondici, rozsah kloubní pohyblivosti a zlepšení krevního oběhu. Vzdělávání žáků směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života.

Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání. Mezi hlavní cíle patří ukázat a vytvořit žákům komplexní pohled na možnosti ovlivňování vlastní pohybové koordinace, zdatnosti, obratnosti, síly a vytrvalosti, způsoby sebeobohacování o radost z pohybu, uvolnění a sebezdokonalování. Zároveň přináší pohled a vytváří příležitosti aktivně se podílet na vytváření morálních hodnot a vztahů s ostatními lidmi i schopnost nést důsledky za své činy, uvědomění si nutnosti dodržování pravidel bezpečnosti vlastní i ostatních Předmět je již svou podstatou zaměřen na přirozenou potřebu člověka pohybu a zdokonalování vlastního těla. Nedílnou součástí tělesné výchovy jsou také korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Tělesná výchova učí chápat a respektovat rozdíly mezi lidmi dané pohlavními odlišnostmi, zdravotním stavem, handicapem atd. Vede k poznání, že zdraví a bezpečnost jedince je odpovědností všech a naopak. Učí těšit se ze společné činnosti i úspěchu a snášet neúspěch (prohru). Učí sledovat a hodnotit stejnou činnost z pohledu různých sociálních rolí.

Žáci se snaží naučit to, aby spojovali každodenní pohybovou činnost se zdravím a hygienou, usilovali o zvládnutí pohybových aktivit, které jsou pro člověka potřebné po celý život. Také se pokouší zvládnout základy týmové práce, nejen jako ve funkci řídící, ale také jako součást pracovního celku. Předmět je svou podstatou zaměřen na rozvoj nejen znalostí a vědomostí, ale především dovedností žáků. Cílem je formování postojů k problematice celoživotního pozitivnímu vztahu ke sportu a pohybovým aktivitám vůbec.

Kde a s čím je realizován?

Tělesná výchova se vyučuje v kmenových třídách (některé drobné pohybové aktivity – 1. stupeň), v tělocvičnách školy, v zimních měsících a za špatného počasí v podzimních měsících a na jaře. Řád tělocvičny je nedílným vybavením školní tělocvičny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka závazné. Žáci mají k dispozici veškeré tělovýchovné náčiní a nářadí, které je součástí vybavení školy. Dále je výuka vyučována na hřišti u školy (hry, atletické disciplíny).

V případě některých aktivit v terénu:

- místní rybník (zimní bruslení)
- lyžařské středisko Radějov, Filipov
- plavecký areál ve Bzenci, Hodoníně, Ratíškovicích
- turistická je realizována nejen v okolí školy, ale také v oblasti Bílých Karpat, zejména v době školy v přírodě, pokud je školou organizována…

Mezipředmětové vztahy, vazby?

- **Český jazyk a čtení (Čj):** přesné a srozumitelné vyjadřování, věcná argumentace
- **Matematika (M):** základní orientace v prostoru i terénu, grafy, tabulky, porovnávání čísel, zápis čísel s jednotkami metr, sekunda, minuta
- **Prvouka (Prv):** stavba těla člověka,zásady hygieny, správná péče o zdraví, základy první pomoci, bezpečnost při pohybových činnostech, základy uspořádání náčiní a nářadí při jakýchkoliv lidských činnostech, chování člověka v přírodě, přírodní zákony, dopravní značky a bezpečné chování v silničním provozu
- **Pracovní činnosti (Pč):** příprava sportoviště – pracoviště, jednoduché nástroje
- **Hudební výchova (Hv):** spojení hudby a pohybu, rytmus, jednoduché hudební nástroje

Která průřezová témata prolínají předmětem?

Průřezové téma	Tematický okruh	Příklady témat
Osobnostní a sociální výchova **OSV**	**Osobnostní rozvoj**	
	1. Rozvoj schopností poznávání	cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
	2. Sebepoznání a sebepojetí	moje tělo, moje psychika
	3. Seberegulace a sebeorganizace	cvičení sebekontroly, sebeovládání
	4. Psychohygiena	dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému
	5. Kreativita	cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity
	Sociální rozvoj	
	6. Poznávání lidí	vzájemné poznávání se ve skupině/třídě
	7. Mezilidské vztahy	péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy
	8. Komunikace	řeč těla, řeč lidských skutků, cvičení pozorování
	9. Kooperace a kompetice	rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci
	Morální rozvoj	
	10. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	dovednosti pro řešení problémů a rozhodování
	11. Hodnoty, postoje, praktická etika	vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost…
Výchova demokratického občana **VDO**	**1. Občanská společnost a škola**	demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole, spolupráce školy s institucemi
	2. Občan, občanská společnost a stát	
	3. Formy participace občanů v politickém životě	
	4. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech **EGS**	1. Evropa a svět nás zajímá	
	2. Objevujeme Evropu a svět	životní styl a vzdělávání mladých Evropanů
	3. Jsme Evropané	co Evropu spojuje a co ji rozděluje
Multikulturní výchova **MKV**	1. Kulturní diference	
	2. Lidské vztahy	
	3. Etnický původ	
	4. Multikulturalita	
	5. Princip sociálního smíru a solidarity	
Environmentální výchova **ENV**	1. Ekosystémy	
	2. Základní podmínky života	význam vody pro lidské aktivity
	3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí	ochrana přírody a kulturních památek při masových akcích
	4. Vztah člověka a prostředí	náš životní styl, vliv prostředí na zdraví
Mediální výchova **MED**	1. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
	2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
	3. Stavba mediálních sdělení	
	4. Vnímání autora mediálních sdělení	výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje
	5. Fungování a vliv médií ve společnosti	vliv médií na uspořádání dne, na postoje a chování, na každodenní život
	6. Tvorba mediálních sdělení	
	7. Práce v realizačním týmu	utváření týmu

Pozn.: Tematické okruhy průřezových témat, které prolínají předmět **TĚLESNÁ VÝCHOVA** - **1. a současně 2. stupeň**, jsou vyznačeny **červeně**.
Tematické okruhy průřezových témat, které prolínají předmět **TĚLESNÁ VÝCHOVA** - **pouze 1. stupeň,** jsou vyznačeny **modře**, ty, které prolínají **pouze 2. stupeň**, jsou vyznačeny **zeleně**.

B) Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

1. STUPEŇ

K rozvíjení a utváření klíčových kompetencí:	Povedou společné postupy:
K učení 1. vybírání a využívání pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie plánování, organizování a řízení vlastního učení 2. efektivnímu využívání informací v tvůrčích činnostech i v praktickém životě 3. operování s obecně užívanými termíny; uvádění věcí do souvislosti 4. porovnávání získaných výsledků, kritickému posouzení a vyvození z nich závěrů pro využití v budoucnosti 5. poznávání smyslu a cíle učení; posouzení vlastního pokroku; určení překážky či problémy bránící učení; naplánování si, jak by mohl své učení zdokonalit; kritickému zhodnocení výsledků svého učení	• vybírat a využívat vhodné způsoby a metody a strategie pro efektivní učení • plánovat, organizovat a řídit vlastní pohybovou činnost • umožnit žákům, aby se ochotně věnovali všem pohybovým činnostem také po celý život • nabídnout možnost k vyhledávání informací o různorodých činnostech • uvádět věci do souvislostí z různých vzdělávacích oblastí (přírodní, společenské, kulturní) • vést žáky ke schopnosti porovnávat získané pohybové dovednosti a zkušenosti, vyvozovat z nich závěry • snažit se o vytvoření pozitivního vztahu ke všem pohybovým činnostem • nabídne k posouzení vlastní pokrok a určuje překážky, které brání vlastnímu učení
K řešení problémů 1. vnímání nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni; využívání v lastního úsudku a zkušeností 2. využívání získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení; nenechání se odradit případným nezdarem 3. samostatnosti řešení problémů; volbě vhodného způsobu řešení 4. praktickému ověření správnosti řešení problémů; sledování vlastního pokroku při zdolávání problémů 5. konání uvážlivých rozhodnutí; uvědomění si zodpovědnosti za svá rozhodnutí	• upozornit žáky na rozpoznávání problémů v průběhu jejich vzdělávání, při využití všech metod a prostředků, jež mají v daném okamžiku k dispozici • podněcovat žáky k tvořivému myšlení, využívat vlastní úsudek a získané pohybové dovednosti a zkušenosti • umožnit žákům, aby využívali své vědomosti a dovednosti v různých variantách • vést k tomu, aby žák nebyl odrazen případným neúspěchem • umožnit to, aby žák samostatně řešil problémy a volil vhodné způsoby řešení • nabídnout k ověření správnost řešení problémů a sledování vlastního pokroku • vést žáky, aby činili uvážlivá rozhodnutí vzhledem k bezpečnosti a zdraví svého i ostatních, k zodpovědnost za tato rozhodnutí
Komunikativní 1. formulování a vyjadřování své myšlenky a názory v logickém sledu 2. snaze porozumět druhým lidem a vhodně na ně reaguje 3. porozumění různým typům běžně užívaných gest, textů a záznamů; tvořivému využití těchto typů ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění 4. využití informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem 5. využívání získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi	• vést žáky k formulování vlastní názorů i myšlenek v logickém sledu • dovést žáky k chápání potřeby vyslechnout i odlišný názor, zabývat se jím, vhodně na něj reagovat • nabízet žákům dostatek možností k porozumění textů a obrazových materiálů k jejich běžnému používání (texty se sportovní tematikou, výsledkové sportovní tabulky aj.) • osvojit si dovednost rozumět různým typům běžně užívaných gest • osvojit si postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků a naučit se je tvořivě využívat • využívat získané komunikační dovednosti u žáků k vytváření kvalitních vztahů mezi nimi
Sociální a personální 1. účinné spolupráci ve skupině; podílení se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu 2. podílení se na utváření příjemné atmosféry v týmu; na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi, přispívání k upevňování dobrých mezilidských vztahů; poskytnutí pomoci nebo požádání o ni 3. chápání potřeby efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu; oceňování zkušenosti druhých lidí; čerpání poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají 4. podporování své sebedůvěru a samostatného rozvoje; ovládání a řízení svého jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty	• umožnit žákům spolupráci ve skupinách na základě vytvořených pravidel • předkládat žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny, vést je k jejich dodržování • vést žáky k pochopení významu týmové práce, upozorňovat je při týmové práci na význam vzájemné pomoci • respektovat u žáků právo požádání o pomoc bez strachu i studu • seznámit žáky s možnostmi utváření příjemné atmosféry v týmu, důležitosti vzájemného naslouchání, přijímání role v různých skupinách, dělení o cvičební pomůcky a materiál ve skupině • vytvářet u žáků dostatek situací k poznání potřeby vzájemného respektu i pomoci

Občanské 1. schopnosti vcítit se do situace ostatních lidí; odmítání útlaku a hrubého zacházení, uvědomování si povinnosti postavit se proti fyzickému i psychickému násilí 2. uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo školu 3. rozhodování se zodpovědně podle dané situace; poskytnutí dle svých možností účinné pomoci; chování se zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožující zdraví člověka 4. aktivnímu se zapojení do sportovních aktivit 5. rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví	• nabízet žákům dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností souvisejících se zdravím, ochránit zdraví své i jiných v krizových situacích, situacích hrubého zacházení, násilí • připravovat žáky, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti • vést žáky k zodpovědnému rozhodování v daných situacích, aby dokázali nabídnout účinnou pomoc nejen v situacích ohrožující zdraví člověka, ale také v krizových situacích • vést žáky k tomu, aby projevovali smysl pro kulturu a vlastní tvořivost • nabízet žákům zapojit se do mnoha sportovních aktivit • umožnit žákům rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví
Pracovní 1. bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení; dodržování vymezených pravidel; adaptování se na změněné nebo nové pracovní podmínky 2. přístupu k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých 3. využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje	• seznámit žáky s pravidly bezpečného chování při všech aktivitách v učebnách i terénu • učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně zodpovědný • učit žáky pohybovat se bezpečně i v neznámém terénu • vést žáky k zodpovědnému přístupu k výsledkům pracovní činnost z hlediska ochrany zdraví sebe i druhých • nabídnout žákům, aby využívali vlastní znalosti a zkušenosti k vlastnímu rozvoji
Digitální 1. běžné používání digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využití při učení 2. získávání, vyhledávání a spravování dat a informací 3. tvorba a úprava digitálního obsahu 4. využívání digitální technologie k usnadnění práce 5. pochopení významu digitálních technologií a seznamování se s novými technologiemi 6. předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat	• seznamovat žáky s různými možnostmi získávání poznatků a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu) • motivovat žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky • motivovat žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště • klást důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ **Ročník:** 1.

Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA **Celková týdenní dotace (hodin):** 2

Očekávané výstupy z RVP:

1. období:
- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• užívá pohybový režim v běžném životě • zařazuje přípravná a kompenzační cvičení • provádí a používá cvičení na správné držení těla • zapojuje se do činností rozvíjejících různé formy pohybu • dodržuje hygienické návyky při pohybových činnostech • pohybuje se ve známých prostorách školy • dodržuje bezpečnost při všech pohybových aktivitách • provádí přípravu a úklid nářadí a náčiní • poskytne základní první pomoc	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** • Význam pohybu pro zdraví • Příprava organismu • Zdravotně zaměřené činnosti • Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • Hygiena při TV • Bezpečnost při pohybových činnostech	**OSV–1:** cvičení pozornosti **Hry na rozvoj smyslového vnímání** **OSV–2:** moje tělo **Tělo a pohy** **OSV–3:** cvičení sebekontroly **Hry na cvičení sebekontroly** **OSV–4:** uvolnění-relaxace **Relaxační cvičení** **OSV–5:** cvičení pro rozvoj fantazie **V pohybových hrách, s hudbou** **OSV–6:** vzájemné poznávání **Hry, práce ve skupině** **OSV–7:** podpora, pomoc **Podpora a povzbuzování** **OSV–8:** řeč těla **Hry na řeč těla** **OSV–9:** rozvoj sociálních dovedností pro kooperace **Podřízení se pravidlům her a soutěží, využití vlastního nápadu** **VDO–1:** spolupráce školy s institucemi **Účast žáků, dle možností a nabídky města, na sportovních akcích** **ENV–2:** význam vody pro lidské aktivity **Voda jako součást života člověka – pohybové aktivity spojené s vodou** **ENV–4:** vliv prostředí na zdraví **Cvičení v různých prostředích – příroda, tělocvična**	Využíváme nejčastěji: METODY, kterými podáváme NOVÉ UČIVO: • frontální výklad • názorná ukázka • pozorování • demonstrační • nápodoby • manipulační • experimentování • dramatizace METODY, které využíváme na PROCVIČENÍ učiva: • rozhovoru • přímého prožitku • řešení problémů FORMY volíme podle obsahu učiva: • tělesná cvičení ve školní tělocvičně • hry v tělocvičnách, na školním hřišti • vycházka do okolí, • tělesná cvičení na ledové ploše • na lyžařských svazích • v plaveckém bazénu
• osvojuje si názvosloví pohybových činností • užívá základní pořadové povely: nástup do řadu, zástupu, pozor, pohov, obraty, rozchod • dodržuje stanovená herní pravidla v duchu fair play • podřídí se a respektuje pravidla her, závodů a soutěží • sleduje a má zájem o měření a sledování svých pohybových výkonů • usiluje o jejich zlepšení • informuje se o výsledcích svých pohybových činností • sleduje zdroje informací (nástěnka, školní časopis, internetové stránky školy	**ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** • Komunikace v TV • Organizace při TV • Zásady jednání a chování • Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností • Měření a posuzování pohybových dovedností • Zdroje informací o pohybových činnostech		
• zapojuje se do pohybových her (PH) • využívá PH i mimo výuku TV • uvědomuje si nebezpečí při PH a předchází mu • při spojování pohybu s hudbou využívá náčiní, hraček a představ • seznámí se s 10 pohybovými hrami a jejich variantami • zvládá průpravná cvičení vedoucí ke správnému držení těla • ovládá pasivně základní názvy cviků a nářadí • provádí kotoul vpřed a vzad a jejich modifikace zvládá v souladu s individuálními předpoklady • provádí odrazy snožmo z trampolínky a můstku	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** • Pohybové hry • Základy gymnastiky		

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• se znalostí techniky provádí roznožky, aplikuje ji při vlastní pohybové realizaci • ověří si, že cvičení s hudbou přináší radost a relaxaci • pojmenovává základní kroky a pohyby jednoduchých tanců • procvičuje 2 – 3 základní tanečky • provádí průpravné úpoly	• Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti • Průpravné úpoly		Pokud je školou organizována ŠKOLA V PŘÍRODĚ, využíváme k pohybu v terénu, k turistice, k pravidlům bezpečnosti a ochrany zdraví.
• prochází průpravou základní techniky běhu, skoku do dálky a hodu míčkem a toto aplikuje při vlastních výkonech	• Základy atletiky – BĚH – sprint do 60 m, vytrvalost do 10 min, nízký a polovysoký start – SKOK – s odrazem bez vymezení břevna – HOD – míčkem z místa a chůze		
• používá základní pojmy v nejznámějších sportovních hrách • užívá základní způsoby házení a chytání míče, aplikuje tyto dovednosti při konkrétních hrách se zjednodušenými pravidly • uvědomuje si důležitost pohybu na čerstvém vzduchu • připravuje se na turistickou akci i za pomoci dospělých • používá orientaci v přírodě podle značek a přírodních úkazů • pojmenuje základní plavecké způsoby • dbá na hygienu a bezpečnost při plavání • částečně zvládá jeden plavecký styl • uvědomuje si zdravotní a kondiční význam pohybu na bruslích • účastní se dalších pohybových činností dle nabídky a možností školy	• Základy sportovních her • Turistika a pobyt v přírodě (dle možností školy) • Plavání (dle možností školy) • Lyžování, bruslení (dle možností školy) • Další pohybové činnosti		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

• zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
• dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ **Ročník:** 2.

Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA **Celková týdenní dotace (hodin):** 2

Očekávané výstupy z RVP:

1. období:
- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• užívá pohybový režim v běžném životě • zařazuje přípravná a kompenzační cvičení • provádí a používá cvičení na správné držení těla • zapojuje se do činností rozvíjejících různé formy pohybu • dodržuje hygienické návyky při pohybových činnostech • pohybuje se ve známých prostorách školy • dodržuje bezpečnost při všech pohybových aktivitách • provádí přípravu a úklid nářadí a náčiní • poskytne základní první pomoc	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** • Význam pohybu pro zdraví • Příprava organismu • Zdravotně zaměřené činnosti • Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • Hygiena při TV • Bezpečnost při pohybových činnostech	**OSV–1:** cvičení pozornosti **Hry na rozvoj smyslového vnímání** **OSV–2:** moje tělo **Tělo a pohy** **OSV–3:** cvičení sebekontroly **Hry na cvičení sebekontroly** **OSV–4:** uvolnění-relaxace **Relaxační cvičení** **OSV–5:** cvičení pro rozvoj fantazie **V pohybových hrách, s hudbou** **OSV–6:** vzájemné poznávání **Hry, práce ve skupině** **OSV–7:** podpora, pomoc **Podpora a povzbuzování** **OSV–8:** řeč těla **Hry na řeč těla** **OSV–9:** rozvoj sociálních dovedností pro kooperace **Podřízení se pravidlům her a soutěží, využití vlastního nápadu** **VDO–1:** spolupráce školy s institucemi **Účast žáků, dle možností a nabídky města, na sportovních akcích** **ENV–2:** význam vody pro lidské aktivity **Voda jako součást života člověka – pohybové aktivity spojené s vodou** **ENV–4:** vliv prostředí na zdraví **Cvičení v různých prostředích – příroda, tělocvična**	Využíváme nejčastěji: METODY, kterými podáváme NOVÉ UČIVO: • frontální výklad • názorná ukázka • pozorování • demonstrační • nápodoby • manipulační • experimentování • dramatizace METODY, které využíváme na PROCVIČENÍ učiva: • rozhovoru • přímého prožitku • řešení problémů FORMY volíme podle obsahu učiva: • tělesná cvičení ve školní tělocvičně • hry v tělocvičnách, na školním hřišti • vycházka do okolí, • tělesná cvičení na ledové ploše • na lyžařských svazích • v plaveckém bazénu
• osvojuje si názvosloví pohybových činností • užívá základní pořadové povely: nástup do řadu, zástupu, pozor, pohov, obraty, rozchod • dodržuje stanovená herní pravidla v duchu fair play • podřídí se a respektuje pravidla her, závodů a soutěží • sleduje a má zájem o měření a sledování svých pohybových výkonů • usiluje o jejich zlepšení • informuje se o výsledcích svých pohybových činností • sleduje zdroje informací (nástěnka, školní časopis, internetové stránky školy	**ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** • Komunikace v TV • Organizace při TV • Zásady jednání a chování • Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností • Měření a posuzování pohybových dovedností • Zdroje informací o pohybových činnostech		
• zapojuje se do pohybových her (PH) • využívá PH i mimo výuku TV • uvědomuje si nebezpečí při PH a předchází mu • při spojování pohybu s hudbou využívá náčiní, hraček a představ • seznámí se s 10 pohybovými hrami a jejich variantami • zvládá průpravná cvičení vedoucí ke správnému držení těla • ovládá pasivně základní názvy cviků a nářadí • provádí kotoul vpřed a vzad a jejich modifikace zvládá v souladu s individuálními předpoklady • provádí odrazy snožmo z trampolínky a můstku	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** • Pohybové hry • Základy gymnastiky		

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• se znalostí techniky provádí roznožky, aplikuje ji při vlastní pohybové realizaci • ověří si, že cvičení s hudbou přináší radost a relaxaci • pojmenovává základní kroky a pohyby jednoduchých tanců • procvičuje 2 – 3 základní tanečky • provádí průpravné úpoly	• Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti • Průpravné úpoly		Pokud je školou organizována ŠKOLA V PŘÍRODĚ, využíváme k pohybu v terénu, k turistice, k pravidlům bezpečnosti a ochrany zdraví.
• prochází průpravou základní techniky běhu, skoku do dálky a hodu míčkem a toto aplikuje při vlastních výkonech	• Základy atletiky – BĚH – sprint do 60 m, vytrvalost do 10 min, nízký a polovysoký start – SKOK – s odrazem bez vymezení břevna – HOD – míčkem z místa a chůze		
• používá základní pojmy v nejznámějších sportovních hrách • užívá základní způsoby házení a chytání míče, aplikuje tyto dovednosti při konkrétních hrách se zjednodušenými pravidly • uvědomuje si důležitost pohybu na čerstvém vzduchu • připravuje se na turistickou akci i za pomoci dospělých • používá orientaci v přírodě podle značek a přírodních úkazů • pojmenuje základní plavecké způsoby • dbá na hygienu a bezpečnost při plavání • částečně zvládá jeden plavecký styl • uvědomuje si zdravotní a kondiční význam pohybu na bruslích • účastní se dalších pohybových činností dle nabídky a možností školy	• Základy sportovních her • Turistika a pobyt v přírodě (dle možností školy) • Plavání (dle možností školy) • Lyžování, bruslení (dle možností školy) • Další pohybové činnosti		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

• reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
• projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám
• zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ **Ročník:** 3.

Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA **Celková týdenní dotace (hodin):** 2

Očekávané výstupy z RVP:

1. období:
- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• užívá pohybový režim v běžném životě • zařazuje přípravná a kompenzační cvičení • provádí a používá cvičení na správné držení těla • zapojuje se do činností rozvíjejících různé formy pohybu • dodržuje hygienické návyky při pohybových činnostech • pohybuje se ve známých prostorách školy • dodržuje bezpečnost při všech pohybových aktivitách • provádí přípravu a úklid nářadí a náčiní • poskytne základní první pomoc	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** • Význam pohybu pro zdraví • Příprava organismu • Zdravotně zaměřené činnosti • Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • Hygiena při TV • Bezpečnost při pohybových činnostech	**OSV–1:** cvičení pozornosti **Hry na rozvoj smyslového vnímání** **OSV–2:** moje tělo **Tělo a pohy** **OSV–3:** cvičení sebekontroly **Hry na cvičení sebekontroly** **OSV–4:** uvolnění-relaxace **Relaxační cvičení** **OSV–5:** cvičení pro rozvoj fantazie **V pohybových hrách, s hudbou** **OSV–6:** vzájemné poznávání **Hry, práce ve skupině** **OSV–7:** podpora, pomoc **Podpora a povzbuzování** **OSV–8:** řeč těla **Hry na řeč těla** **OSV–9:** rozvoj sociálních dovedností pro kooperace **Podřízení se pravidlům her a soutěží, využití vlastního nápadu** **VDO–1:** spolupráce školy s institucemi **Účast žáků, dle možností a nabídky města, na sportovních akcích** **ENV–2:** význam vody pro lidské aktivity **Voda jako součást života člověka – pohybové aktivity spojené s vodou** **ENV–4:** vliv prostředí na zdraví **Cvičení v různých prostředích – příroda, tělocvična**	Využíváme nejčastěji: METODY, kterými podáváme NOVÉ UČIVO: • frontální výklad • názorná ukázka • pozorování • demonstrační • nápodoby • manipulační • experimentování • dramatizace METODY, které využíváme na PROCVIČENÍ učiva: • rozhovoru • přímého prožitku • řešení problémů FORMY volíme podle obsahu učiva: • tělesná cvičení ve školní tělocvičně • hry v tělocvičnách, na školním hřišti • vycházka do okolí, • tělesná cvičení na ledové ploše • na lyžařských svazích • v plaveckém bazénu
• osvojuje si názvosloví pohybových činností • užívá základní pořadové povely: nástup do řadu, zástupu, pozor, pohov, obraty, rozchod • dodržuje stanovená herní pravidla v duchu fair play • podřídí se a respektuje pravidla her, závodů a soutěží • sleduje a má zájem o měření a sledování svých pohybových výkonů • usiluje o jejich zlepšení • informuje se o výsledcích svých pohybových činností • sleduje zdroje informací (nástěnka, školní časopis, internetové stránky školy	**ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** • Komunikace v TV • Organizace při TV • Zásady jednání a chování • Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností • Měření a posuzování pohybových dovedností • Zdroje informací o pohybových činnostech		
• zapojuje se do pohybových her (PH) • využívá PH i mimo výuku TV • uvědomuje si nebezpečí při PH a předchází mu • při spojování pohybu s hudbou využívá náčiní, hraček a představ • seznámí se s 10 pohybovými hrami a jejich variantami • zvládá průpravná cvičení vedoucí ke správnému držení těla • ovládá pasivně základní názvy cviků a nářadí • provádí kotoul vpřed a vzad a jejich modifikace zvládá v souladu s individuálními předpoklady • provádí odrazy snožmo z trampolínky a můstku	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** • Pohybové hry • Základy gymnastiky		

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• se znalostí techniky provádí roznožky, aplikuje ji při vlastní pohybové realizaci • ověří si, že cvičení s hudbou přináší radost a relaxaci • pojmenovává základní kroky a pohyby jednoduchých tanců • procvičuje 2 – 3 základní tanečky • provádí průpravné úpoly	• Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti • Průpravné úpoly		Pokud je školou organizována ŠKOLA V PŘÍRODĚ, využíváme k pohybu v terénu, k turistice, k pravidlům bezpečnosti a ochrany zdraví.
• prochází průpravou základní techniky běhu, skoku do dálky a hodu míčkem a toto aplikuje při vlastních výkonech	• Základy atletiky – BĚH – sprint do 60 m, vytrvalost do 10 min, nízký a polovysoký start – SKOK – s odrazem bez vymezení břevna – HOD – míčkem z místa a chůze		
• používá základní pojmy v nejznámějších sportovních hrách • užívá základní způsoby házení a chytání míče, aplikuje tyto dovednosti při konkrétních hrách se zjednodušenými pravidly • uvědomuje si důležitost pohybu na čerstvém vzduchu • připravuje se na turistickou akci i za pomoci dospělých • používá orientaci v přírodě podle značek a přírodních úkazů • pojmenuje základní plavecké způsoby • dbá na hygienu a bezpečnost při plavání • částečně zvládá jeden plavecký styl • uvědomuje si zdravotní a kondiční význam pohybu na bruslích • účastní se dalších pohybových činností dle nabídky a možností školy	• Základy sportovních her • Turistika a pobyt v přírodě (dle možností školy) • Plavání (dle možností školy) • Lyžování, bruslení (dle možností školy) • Další pohybové činnosti		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
- dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám
- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů
- uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy
- zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ **Ročník:** 4.

Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA **Celková týdenní dotace (hodin):** 2

Očekávané výstupy z RVP:

2. období:

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze,…
• podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu • zařazuje korektivní cvičení, uvědomuje si správné držení těla • uvědomuje si potřebu aktivního pohybu • uplatňuje pravidla hygieny • dodržuje pravidla bezpečného chování, bezpečně provádí přípravu a úklid nářadí a náčiní • poskytne základní první pomoc, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** • Význam pohybu pro zdraví • Příprava organismu • Zdravotně zaměřené činnosti • Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • Hygiena při TV • Bezpečnost při pohybových činnostech	**OSV–3:** cvičení sebekontroly **Hry na cvičení sebekontroly** **OSV–4:** uvolnění-relaxace **Relaxační cvičení** **OSV–5:** cvičení pro rozvoj fantazie **V pohybových hrách, s hudbou** **OSV–6:** vzájemné poznávání **Spoluorganizace her ve skupině** **OSV–7:** podpora **Hodnocení kvality pohybové činnosti spolužáka** **OSV–9:** jednoduchá kooperace **Vytváření variant osvojených pohybových her** **OSV–10:** dovednosti pro řešení problémů a rozhodování **Hry s tzv.výměnou rolí, funkce řídícího a závislého** **VDO–1:** spolupráce školy s institucemi **Účast žáků, dle možností a nabídky města, na sportovních akcích** **ENV–3:** ochrana přírody a kulturních památek **Ochrana přírody při masových sportovních akcích**	Využíváme nejčastěji: METODY, kterými podáváme NOVÉ UČIVO: • frontální výklad • názorná ukázka • pozorování • demonstrační • nápodoby • manipulační • experimentování • dramatizace METODY, které využíváme na PROCVIČENÍ učiva: • rozhovoru • přímého prožitku • řešení problémů FORMY volíme podle obsahu učiva: • tělesná cvičení ve školní tělocvičně • hry v tělocvičnách na školním hřišti • vycházka do okolí, • tělesná cvičení na ledové ploše • na lyžařských svazích • v plaveckém bazénu
• používá názvosloví pohybových činností • reaguje na základní pořadové povely: nástup do víceřadu, zástupu, pozor, pohov, obraty, pochod, rozchod • dodržuje stanovená herní pravidla v duchu fair play • zorganizuje jednoduché pohybové činnosti a podílí se na jejich řízení • podřizuje se a respektuje pravidla her, závodů a soutěží • sleduje a má zájem o měření a sledování svých pohybových výkonů, vede si přehled osobních výkonů a úspěchů v pohybových aktivitách • informuje se o výsledcích svých pohybových činností a sleduje zdroje informací (nástěnka, školní časopis, internetové stránky školy)	**ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** • Komunikace v TV • Organizace při TV • Zásady jednání a chování • Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností • Měření a posuzování pohybových dovedností • Zdroje informací o pohybových činnostech		
• zapojuje se do pohybových her (PH) • využívá PH i mimo výuku TV • uvědomuje si nebezpečí při PH a předchází mu • při spojování pohybu s hudbou využívá náčiní, hraček a představ • seznámí se s 15 pohybovými hrami a jejich variantami • uplatňuje průpravná cvičení vedoucí ke správnému držení těla	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** • Pohybové hry		

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze,…
• pojmenovává základní názvy cviků a nářadí • poskytuje jednoduchou dopomoc při cvičení • osvojuje si správnou techniku provádění gymnastických cviků a zvládá je v souladu s individuálními předpoklady: – kotoul vpřed, vzad a jejich modifikace – stoj na rukou s dopomocí – odrazy snožmo z trampolínky a můstku a různé modifikace – roznožku, skrčku	• Základy gymnastiky	**ENV–4:** vliv prostředí na zdraví **Význam přírody pro mnohé lidské pohybové aktivity, šetrný pobyt v přírodě** **MED–5:** vliv médií na každodenní život **Sledování sportovních událostí v tisku, rozhlase, televizi**	Pokud je školou organizována ŠKOLA V PŘÍRODĚ, využíváme k pohybu v terénu, k turistice, k pravidlům bezpečnosti a ochrany zdraví. V KMENOVÉ TŘÍDĚ využíváme nečastěji formu: • hry • krátká cvičení • soutěže
• ověří si, že cvičení s hudbou přináší radost a relaxaci • pojmenovává některé lidové a umělé tance • pohybem vyjadřuje hudbu a rytmus • pojmenovává základní kroky a pohyby jednoduchých tanců • předvede polkový a valčíkový krok • procvičuje další 2 základní tanečky	• Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti		
• provádí průpravné úpoly	• Průpravné úpoly		
• uplatňuje základní techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem při provádění pohybových aktivit	• Základy atletiky – BĚH: sprint do 60 m, vytrvalost do 15 min, nízký start i z bloků a polovysoký, vytrvalostní běh do 1000 m na dráze – SKOK DALEKÝ: s odrazem z břevna – SKOK VYSOKÝ: skrčný i střižný z rozběhu – HOD: míčkem z rozběhu		
• užívá měření a zapisování výkonů v osvojovaných disciplínách, připravuje sportoviště • užívá základní pojmy v nejznámějších sportovních hrách • zaznamenává výsledek utkání a pomáhá při rozhodování • uplatňuje základní způsoby házení a chytání míče • aplikuje při konkrétních hrách se zjednodušenými pravidly • dodržuje zásady fair play	• Základy sportovních her		
• připravuje se samostatně na turistickou akci • užívá základy jízdy na kole a chování v silničním provozu v praxi • orientuje se v přírodě podle značek, přírodních úkazů a pomocí mapy • popíše vlastními slovy základy stavby a likvidace tábořiště • dovednosti aplikuje v přírodě • řeší poskytnutí první pomoci v improvizovaných podmínkách • provádí jednoduché ošetření poranění	• Turistika a pobyt v přírodě (dle možností školy)		
• užívá pojmenování základních plaveckých způsobů • dbá na hygienu a bezpečnost při plavání • aplikuje jeden plavecký styl při pohybu ve vodě na vzdálenosti 100 – 200 m • překonává strach z vody	• Plavání (dle možností školy)		

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze,…
• reaguje na překážku v cestě plavce • dosahuje břehu z kteréhokoli místa v bazénu • užívá zásad bezpečnosti jízdy na bruslích a řídí se jimi • účastní se samostatné přípravy na činnost na ledě • provádí jízdu vpřed se schopností reagovat na pohyb jiného bruslaře • reaguje na základní pojmy, smluvené značky, signály, zásady pohybu v zimní a horské krajině • v případě potřeby přivolání první pomoci • provádí ošetření drobných poranění v improvizovaných podmínkách • uplatňuje základní dovednosti na běžeckých a sjezdových lyžích, jízdě na vleku • účastní se dalších pohybových činností dle nabídky a možností školy	• Bruslení (dle možností školy) • Lyžování (dle možností školy) • Další pohybové činnosti		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

• zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
• uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
• reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ **Ročník:** 5.

Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA **Celková týdenní dotace (hodin):** 2

Očekávané výstupy z RVP:

2. období:

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze,…
• podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu • zařazuje korektivní cvičení, uvědomuje si správné držení těla • uvědomuje si potřebu aktivního pohybu • uplatňuje pravidla hygieny • dodržuje pravidla bezpečného chování, bezpečně provádí přípravu a úklid nářadí a náčiní • poskytne základní první pomoc, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** • Význam pohybu pro zdraví • Příprava organismu • Zdravotně zaměřené činnosti • Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • Hygiena při TV • Bezpečnost při pohybových činnostech	**OSV–3:** cvičení sebekontroly **Hry na cvičení sebekontroly** **OSV–4:** uvolnění-relaxace **Relaxační cvičení** **OSV–5:** cvičení pro rozvoj fantazie **V pohybových hrách, s hudbou** **OSV–6:** vzájemné poznávání **Spoluorganizace her ve skupině** **OSV–7:** podpora **Hodnocení kvality pohybové činnosti spolužáka** **OSV–9:** jednoduchá kooperace **Vytváření variant osvojených pohybových her** **OSV–10:** dovednosti pro řešení problémů a rozhodování **Hry s tzv.výměnou rolí, funkce řídícího a závislého** **VDO–1:** spolupráce školy s institucemi **Účast žáků, dle možností a nabídky města, na sportovních akcích** **ENV–3:** ochrana přírody a kulturních památek **Ochrana přírody při masových sportovních akcích**	Využíváme nejčastěji: METODY, kterými podáváme NOVÉ UČIVO: • frontální výklad • názorná ukázka • pozorování • demonstrační • nápodoby • manipulační • experimentování • dramatizace METODY, které využíváme na PROCVIČENÍ učiva: • rozhovoru • přímého prožitku • řešení problémů FORMY volíme podle obsahu učiva: • tělesná cvičení ve školní tělocvičně • hry v tělocvičnách na školním hřišti • vycházka do okolí, • tělesná cvičení na ledové ploše • na lyžařských svazích • v plaveckém bazénu
• používá názvosloví pohybových činností • reaguje na základní pořadové povely: nástup do víceřadu, zástupu, pozor, pohov, obraty, pochod, rozchod • dodržuje stanovená herní pravidla v duchu fair play • zorganizuje jednoduché pohybové činnosti a podílí se na jejich řízení • podřizuje se a respektuje pravidla her, závodů a soutěží • sleduje a má zájem o měření a sledování svých pohybových výkonů, vede si přehled osobních výkonů a úspěchů v pohybových aktivitách • informuje se o výsledcích svých pohybových činností a sleduje zdroje informací (nástěnka, školní časopis, internetové stránky školy)	**ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** • Komunikace v TV • Organizace při TV • Zásady jednání a chování • Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností • Měření a posuzování pohybových dovedností • Zdroje informací o pohybových činnostech		
• zapojuje se do pohybových her (PH) • využívá PH i mimo výuku TV • uvědomuje si nebezpečí při PH a předchází mu • při spojování pohybu s hudbou využívá náčiní, hraček a představ • seznámí se s 15 pohybovými hrami a jejich variantami • uplatňuje průpravná cvičení vedoucí ke správnému držení těla	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** • Pohybové hry		

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze,…
• pojmenovává základní názvy cviků a nářadí • poskytuje jednoduchou dopomoc při cvičení • osvojuje si správnou techniku provádění gymnastických cviků a zvládá je v souladu s individuálními předpoklady: – kotoul vpřed, vzad a jejich modifikace – stoj na rukou s dopomocí – odrazy snožmo z trampolínky a můstku a různé modifikace – roznožku, skrčku	• Základy gymnastiky	**ENV–4:** vliv prostředí na zdraví **Význam přírody pro mnohé lidské pohybové aktivity, šetrný pobyt v přírodě** **MED–5:** vliv médií na každodenní život **Sledování sportovních událostí v tisku, rozhlase, televizi**	Pokud je školou organizována ŠKOLA V PŘÍRODĚ, využíváme k pohybu v terénu, k turistice, k pravidlům bezpečnosti a ochrany zdraví. V KMENOVÉ TŘÍDĚ využíváme nečastěji formu: • hry • krátká cvičení • soutěže
• ověří si, že cvičení s hudbou přináší radost a relaxaci • pojmenovává některé lidové a umělé tance • pohybem vyjadřuje hudbu a rytmus • pojmenovává základní kroky a pohyby jednoduchých tanců • předvede polkový a valčíkový krok • procvičuje další 2 základní tanečky	• Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti		
• provádí průpravné úpoly	• Průpravné úpoly		
• uplatňuje základní techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem při provádění pohybových aktivit	• Základy atletiky – BĚH: sprint do 60 m, vytrvalost do 15 min, nízký start i z bloků a polovysoký, vytrvalostní běh do 1000 m na dráze – SKOK DALEKÝ: s odrazem z břevna – SKOK VYSOKÝ: skrčný i střižný z rozběhu – HOD: míčkem z rozběhu		
• užívá měření a zapisování výkonů v osvojovaných disciplínách, připravuje sportoviště • užívá základní pojmy v nejznámějších sportovních hrách • zaznamenává výsledek utkání a pomáhá při rozhodování • uplatňuje základní způsoby házení a chytání míče • aplikuje při konkrétních hrách se zjednodušenými pravidly • dodržuje zásady fair play	• Základy sportovních her		
• připravuje se samostatně na turistickou akci • užívá základy jízdy na kole a chování v silničním provozu v praxi • orientuje se v přírodě podle značek, přírodních úkazů a pomocí mapy • popíše vlastními slovy základy stavby a likvidace tábořiště • dovednosti aplikuje v přírodě • řeší poskytnutí první pomoci v improvizovaných podmínkách • provádí jednoduché ošetření poranění	• Turistika a pobyt v přírodě (dle možností školy)		
• užívá pojmenování základních plaveckých způsobů • dbá na hygienu a bezpečnost při plavání • aplikuje jeden plavecký styl při pohybu ve vodě na vzdálenosti 100 – 200 m • překonává strach z vody	• Plavání (dle možností školy)		

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze,…
• reaguje na překážku v cestě plavce • dosahuje břehu z kteréhokoli místa v bazénu • užívá zásad bezpečnosti jízdy na bruslích a řídí se jimi • účastní se samostatné přípravy na činnost na ledě • provádí jízdu vpřed se schopností reagovat na pohyb jiného bruslaře • reaguje na základní pojmy, smluvené značky, signály, zásady pohybu v zimní a horské krajině • v případě potřeby přivolání první pomoci • provádí ošetření drobných poranění v improvizovaných podmínkách • uplatňuje základní dovednosti na běžeckých a sjezdových lyžích, jízdě na vleku • účastní se dalších pohybových činností dle nabídky a možností školy	• Bruslení (dle možností školy) • Lyžování (dle možností školy) • Další pohybové činnosti		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

• chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu
• zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
• zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
• uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
• reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
• dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
• zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
• zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy
• zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování
• zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele
• upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

PRACOVNÍ ČINNOSTI

5.9.1. – CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

A) Obsahové a organizační vymezení předmětu:

K čemu směřuje vzdělávání v předmětu, na co je zaměřeno?

Vyučovací předmět Pracovní činnosti směřuje k využívání znalostí získaných v jiných oblastech vzdělávání. Umožňuje žákům získat nezbytný soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě a formuje jejich osobnost rozvíjením některých vlastností motorických i tvořivých schopností a dovedností. Žáci získávají základní poučení o materiálech, pomůckách a nářadích, které používají a o bezpečnosti práce s nimi.

Kde a s čím je realizován?

Realizace výchovných a vzdělávacích strategií předmětu je v kmenových třídách, odborné učebně (keramická dílna, školní kuchyně) nebo v terénu. Výuka probíhá společně se všemi žáky, daný předmět se nedělí na skupiny. V odborných učebnách je nutné dodržování uvedených pravidel, která jsou pro každého žáka závazná. Při práci v terénu jsou žáci poučeni o bezpečnosti a chování v konkrétním prostředí. Žáci mají k dispozici informační materiály – odborné knihy, pracovní návody, kuchařské recepty, internetové připojení atp.

Mezipředmětové vztahy, vazby?

- **Český jazyk a čtení (Čj):** čtení pracovních postupů, receptů, návodů; čtení jako zdroj informací, orientace v textu
- **Matematika (M):** využití základních matematických pojmů v praxi a jejich ověřování (jednotky délky, hmotnosti, obsahu)
- **Prvouka (Prv), Přírodověda (Pří):** rozlišování přírodnin a materiálů získaných z živé a neživé přírody
- **Hudební výchova (Hv):** poznání lidových zvyků, tradic a řemesel na základě hudebních ukázek
- **Výtvarná výchova (Vv):** výtvarné zpracování určitých témat

Která průřezová témata prolínají předmětem?

Průřezové téma	Tematický okruh	Příklady témat
Osobnostní a sociální výchova **OSV**	**Osobnostní rozvoj** **1. Rozvoj schopností poznávání** 2. Sebepoznání a sebepojetí 3. Seberegulace a sebeorganizace 4. Psychohygiena **5. Kreativita** **Sociální rozvoj** 6. Poznávání lidí **7. Mezilidské vztahy** 8. Komunikace 9. Kooperace a kompetice **Morální rozvoj** 10. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti 11. Hodnoty, postoje, praktická etika	 cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity pohled na svět očima druhého, péče o dobré vztahy
Výchova demokratického občana **VDO**	1. Občanská společnost a škola 2. Občan, občanská společnost a stát 3. Formy participace občanů v politickém životě 4. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech **EGS**	**1. Evropa a svět nás zajímá** 2. Objevujeme Evropu a svět 3. Jsme Evropané	zvyky a tradice národů Evropy, rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa
Multikulturní výchova **MKV**	1. Kulturní diference 2. Lidské vztahy 3. Etnický původ 4. Multikulturalita 5. Princip sociálního smíru a solidarity	
Environmentální výchova **ENV**	1. Ekosystémy **2. Základní podmínky života** **3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí** 4. Vztah člověka a prostředí	 voda, vzduch odpady a hospodaření s odpady
Mediální výchova **MED**	1. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality 3. Stavba mediálních sdělení 4. Vnímání autora mediálních sdělení 5. Fungování a vliv médií ve společnosti **6. Tvorba mediálních sdělení** 7. Práce v realizačním týmu	 tvorba mediálního sdělení

Pozn.: Tematické okruhy průřezových témat, které prolínají předmět **PRACOVNÍ ČINNOSTI**, jsou vyznačeny **červeně**.

B) Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

1. STUPEŇ

K rozvíjení a utváření klíčových kompetencí:	Povedou společné postupy:
K učení	
1. vyhledávání informací a na základě jejich pochopení, propojení; efektivní využívání při tvůrčích činnostech 2. samostatnému pozorování 3. porovnávání získaných výsledků 4. posouzení vlastního pokroku	• nabízet žákům dostatek informačních zdrojů a vést je k využívání dle potřeby • vybírat a využívat vhodné způsoby a metody k efektivnímu učení • vést žáky k řešení úkolů samostatně • umožnit žákům zhodnocení vlastní dosažené úrovně znalostí
K řešení problémů	
1. vnímání nejrůznějších problémových situací ve škole i mimo ni 2. vyhledávání informací vhodných k řešení problémů 3. využívání získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení 4. praktickému ověřování správnosti řešení problémů 5. zhodnocení výsledků své činnosti	• nabízet žákům dostatek námětů k řešení problémů • předkládat žákům dostatek informačních zdrojů • umožnit žákům uplatňovat své schopnosti a dovednosti • vést žáky k tvořivému řešení problému • umožnit žákům prezentaci svých výsledků
Komunikativní	
1. formulování a vyjádření své myšlenky a názory v logickém sledu 2. účinnému se zapojení do diskuze 3. porozumění různým typům textů a záznamů	• vést žáky k formulování vlastních myšlenek a názorů v logickém sledu • učit žáky diskutovat • předkládat žákům dostatek možností k porozumění textů a obrazových materiálů
Sociální a personální	
1. účinné spolupráci ve skupině 2. podílení se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu 3. v případě potřeby poskytnutí pomoci nebo o ni požádání 4. chápání potřeby efektivní spolupráce s druhými	• umožnit žákům spolupráci ve skupinách • spolupodílet se na vytváření pravidel v týmové práci • ukázat žákům na modelových situacích, jak mohou poskytnout pomoc nebo o ni požádat • motivovat žáky k utváření příjemné atmosféry v týmu, vzájemné pomoci při týmové práci
Občanské	
1. zodpovědnému chování v krizových situacích 2. pozitivnímu postoji k uměleckým dílům 3. aktivnímu zapojení do kulturního dění 4. respektování a udržování tradic	• vytvářet dostatek modelových krizových situací k prokázání praktických dovedností ochránit své i jiných zdraví • motivovat žáky k zájmu o umělecká díla • umožnit žákům podílet se vlastní tvorbou na kulturním dění školy • motivovat žáky k zájmu o kulturní dědictví
Pracovní	
1. bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení 2. přistupování k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany životního prostředí 3. využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje	• vést žáky k bezpečnému zacházení s materiály, nástroji a k dodržování bezpečnostních pravidel • vést žáky k aktivní činnosti spojené s ochranou životního prostředí • pomáhat žákům poznávat, rozvíjet a uplatňovat vlastní schopnosti a dovednosti
Digitální	
1. běžné používání digitálních zařízení, aplikací a služeb a jejich využití při učení 2. získávání, vyhledávání a spravování dat a informací 3. tvorba a úprava digitálního obsahu 4. využívání digitální technologie k usnadnění práce 5. pochopení významu digitálních technologií a seznamování se s novými technologiemi 6. předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat	• seznamovat žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků • podporovat žáky při vytvoření videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu • vést žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích • motivovat žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE **očník: 1.**

Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI **Celková týdenní dotace (hodin): 1**

Očekávané výstupy z RVP:

Práce s drobným materiálem – 1. období:
- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy

Konstrukční činnosti – 1. období :
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Pěstitelské práce – 1. období:
- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
- pečuje o nenáročné rostliny

Příprava pokrmů – 1. období:
- připraví tabuli pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• nalepuje vylisované přírodniny • propichuje a navléká plody • ohýbá a láme dřívka ze stromů nebo keřů • přestřihuje, přelamuje, splétá slámu a větvičky nebo kořeny stromů • polepuje a maluje přírodniny	**PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM** **PRÁCE S PŘÍRODNINAMI** • Drobné přírodniny dle vlastního výběru a množství	OSV–1: cvičení smyslového vnímání **Na základě smyslového prožitku Vánoc, Velikonoc, vítání Jara, návštěvy tematických výstav** OSV–5: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality) **Práce s drobným materiálem** OSV–7: péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc; vztahy a naše skupina/třída **Skupinová práce** EGS–1: lidová slovesnost, zvyky **Práce s přírodninami, s modelovací hmotou** MED–6: uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení **Vánoční a velikonoční pozdravy, blahopřání; propagace navrženého jídelníčku**	**NÁMĚTY TEMATICKÝCH PRACÍ:** • Lidové zvyky a obyčeje (Morena) • Velikonoční náměty (zdobení vajíček, zvířátka) • Vánoční náměty (svícen, adventní věnec) • Roční období (trojrozměrné i plošné práce s listy, plody, kůrou, větvička- mi, kořeny stromů; s plody rostlin; slámou) • Závěsné obrázky (náměty z prázdnin) • Aranžování suchých přírodnin • Velikonoční náměty (vajíčka, zvířátka) • Vánoční náměty (betlém - zobrazení příběhu o narození Krista; anděl, čert; adventní kalendář, zvonek, stromek, ryba; Zvonkohra) • Roční období (obtisky listů, kůry stromů; rostlin) • Pohádkové bytosti (figurky) • Hračky (netradiční figurky) • Roční období (slunce, stromy) • Zvířátka (kasičky, špejličkové ZOO, dárkové krabičky) • Návrhy obalů pohádkových knížek • Dárky ke Dni matek • Velikonoční, vánoční pozdravy • Blahopřání • Dekorace (záložky, ubrousky) • Talismani (figurky z bambulí) • Roční období (plošné obrázky
• mačká, trhá, překládá a skládá, stříhá a vystřihuje, nalepuje a slepuje papír dle vlastního výběru	**PRÁCE S PAPÍREM A KARTONEM** • Novinový, kancelářský, balící, barevný, tenký, bílý papír nebo karton, kreslící čtvrtka, folie, popř. využití papírového odpadu nebo papírových obalů		
• stříhá a lepí textilie • odměří a oddělí nit (návlek) • navlékne nit do jehly • zvládne dělání uzlíku • pracuje s jednoduchým střihem • je seznámen s šitím předního stehu a se spojovacím okrajovým stehem • vyrobí jednoduchý textilní výrobek	**PRÁCE S TEXTILEM** • Textilní odstřižky, vzorky potištěných textilií, lněné plátno, kanava nebo čtverečkový papír, vyšívací bavlnka, dvoudírkové knoflíky různých velikostí, nitě		
• ohýbá vzorky různých druhů materiálu • sestavuje modely podle předlohy, jednoduchého náčrtu, slovního návodu, podle vlastní představy, podle předvádění učitele, podle vzorového výrobku • pokusí se montovat a demontovat stavebnice	**KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI** • Špejle, proužky papíru nebo textilií, plastové či dřevěné stavebnice, dřevěné odřezky z měkkého dřeva, zvonkový drát		

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• provádí pozorování přírody podle ročních období, zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování pomocí jednoduchých symbolů • pozná rozdíl mezi zeleninou a ovocem • orientuje se v základních druzích nářadí pro zpracování půdy • pečuje o pokojové rostliny (zalévá, kypří hlínu, splachuje prach z listů, odstraňuje odumřelé části, umývá misky) • pěstuje rostliny ze semen • pěstuje letničky nebo rostliny s velkými semeny nebo plody • pečuje o rostliny (rychlení rostlin teplem, přihnojuje, pleje a kypří)	**PĚSTITELSKÉ PRÁCE** • Využití semen pro pěstování rostlin v místnosti • Nenáročné pokojové rostliny	**ENV–2:** voda (vztahy vlastnosti vody a života, význam vody pro lidské aktivity), ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, čistota ovzduší u nás), půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy); ekosystémy (funkce ekosystémů) **Příprava koutku přírody pro pěstování rostlin (např. fazole hrachu, slunečnice, obilnin; letniček; rostlin s velkými semeny nebo plody – např. měsíček, lichořeřišnice, hrachor, okrasný fazol)** **ENV–3:** odpady **Konstrukční činnosti**	• Náramky • Geometrické tvary • Šperky • Stavebnice (modely domů, dopravních prostředků)
• využívá získaných znalostí k pojmenování vybavení kuchyně • pokusí se sestavit jednoduchý jídelníček • využívá získaných znalostí o způsobu uchování potravin • připraví jednoduchý pokrm studené kuchyně • připraví tabuli pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování • dodržuje zásady bezpečnosti při manipulaci s jednoduchými spotřebiči	**PŘÍPRAVA POKRMŮ** • Základní vybavení kuchyně		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

Práce s drobným materiálem
• zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami

Konstrukční činnosti
• zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Pěstitelské práce
• provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích

Příprava pokrmů
• upraví stůl pro jednoduché stolování
• chová se vhodně při stolování

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE **Ročník: 2.**

Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI **Celková týdenní dotace (hodin): 1**

Očekávané výstupy z RVP:

Práce s drobným materiálem – 1. období:
- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy

Pěstitelské práce – 1. období:
- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
- pečuje o nenáročné rostliny

Konstrukční činnosti – 1. období :
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Příprava pokrmů – 1. období:
- připraví tabuli pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• nalepuje vylisované přírodniny • propichuje a navléká plody • ohýbá a láme dřívka ze stromů nebo keřů • přestřihuje, přelamuje, splétá slámu a větvičky nebo kořeny stromů • polepuje a maluje přírodniny	**PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM** **PRÁCE S PŘÍRODNINAMI** • Drobné přírodniny dle vlastního výběru a množství	**OSV–1:** cvičení smyslového vnímání **Na základě smyslového prožitku Vánoc, Velikonoc, vítání Jara, návštěvy tematických výstav** **OSV–5:** cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality) **Práce s drobným materiálem** **OSV–7:** péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc; vztahy a naše skupina/třída **Skupinová práce** **EGS–1:** lidová slovesnost, zvyky **Práce s přírodninami, s modelovací hmotou** **MED–6:** uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení **Vánoční a velikonoční pozdravy, blahopřání; propagace navrženého jídelníčku**	**NÁMĚTY TEMATICKÝCH PRACÍ:** • Lidové zvyky a obyčeje (Morena) • Velikonoční náměty (zdobení vajíček, zvířátka) • Vánoční náměty (svícen, adventní věnec) • Roční období (trojrozměrné i plošné práce s listy, plody, kůrou, větvičkami, kořeny stromů; s plody rostlin; slámou) • Závěsné obrázky (náměty z prázdnin) • Aranžování suchých přírodnin • Velikonoční náměty (vajíčka, zvířátka) • Vánoční náměty (betlém - zobrazení příběhu o narození Krista; anděl, čert; adventní kalendář, zvonek, stromek, ryba; Zvonkohra) • Roční období (obtisky listů, kůry stromů; rostlin) • Pohádkové bytosti (figurky) • Hračky (netradiční figurky) • Roční období (slunce, stromy) • Zvířátka (kasičky, špejličkové ZOO, dárkové krabičky) • Návrhy obalů pohádkových knížek • Dárky ke Dni matek • Velikonoční, vánoční pozdravy • Blahopřání • Dekorace (záložky, ubrousky) • Talismani (figurky z bambulí) • Roční období (plošné obrázky symbolů jednotlivých období) • Hračky (motýlkové panenky, loutky
• hněte na podložce, v dlaních • stlačuje v dlaních nebo jednotlivými prsty • válí na podložce dlaněmi nebo pomocí válečku • ubírá prsty, špachtlí, nebo modelovacím očkem • přidává a ohýbá modelovací hmotu dle vlastního výběru	**PRÁCE S MODELOVACÍ HMOTOU** • Práce s plastelínou, tuhnoucí hmotou, hlínou dle výběru		
• mačká, trhá, překládá a skládá, stříhá a vystřihuje, nalepuje a slepuje papír dle vlastního výběru	**PRÁCE S PAPÍREM A KARTONEM** • Novinový, kancelářský, balící, barevný, tenký, bílý papír nebo karton, kreslící čtvrtka, folie, popř. využití papírového odpadu nebo papírových obalů		
• stříhá a lepí textilie • odměří a oddělí nit (návlek) • navlékne nit do jehly • zvládne dělání uzlíku • pracuje s jednoduchým střihem • je seznámen s šitím předního stehu a se spojovacím okrajovým stehem • vyrobí jednoduchý textilní výrobek	**PRÁCE S TEXTILEM** • Textilní odstřižky, vzorky potištěných textilií, lněné plátno, kanava nebo čtverečkový papír, vyšívací bavlnka, dvoudírkové knoflíky různých velikostí, nitě		
• ohýbá vzorky různých druhů materiálu • sestavuje modely podle předlohy, jednoduchého náčrtu, slovního návodu, podle vlastní představy, podle předvádění učitele, podle vzorového výrobku • pokusí se montovat a demontovat stavebnice	**KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI** • Špejle, proužky papíru nebo textilií, plastové či dřevěné stavebnice, dřevěné odřezky z měkkého dřeva, zvonkový drát		

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• provádí pozorování přírody podle ročních období, zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování pomocí jednoduchých symbolů • pozná rozdíl mezi zeleninou a ovocem • orientuje se v základních druzích nářadí pro zpracování půdy • pečuje o pokojové rostliny (zalévá, kypří hlínu, splachuje prach z listů, odstraňuje odumřelé části, umývá misky) • pěstuje rostliny ze semen • pěstuje letničky nebo rostliny s velkými semeny nebo plody • pečuje o rostliny (rychlení rostlin teplem, přihnojuje, pleje a kypří)	**PĚSTITELSKÉ PRÁCE** • Využití semen pro pěstování rostlin v místnosti • Nenáročné pokojové rostliny	**ENV–2:** voda (vztahy vlastnosti vody a života, význam vody pro lidské aktivity), ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, čistota ovzduší u nás), půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy); ekosystémy (funkce ekosystémů) **Příprava koutku přírody pro pěstování rostlin (např. fazole hrachu, slunečnice, obilnin; letniček; rostlin s velkými semeny nebo plody – např. měsíček, lichořeřišnice, hrachor, okrasný fazol)** **ENV–3:** odpady **Konstrukční činnosti**	• Náramky • Geometrické tvary • Šperky • Stavebnice (modely domů, dopravních prostředků)
• využívá získaných znalostí k pojmenování vybavení kuchyně • pokusí se sestavit jednoduchý jídelníček • využívá získaných znalostí o způsobu uchování potravin • připraví jednoduchý pokrm studené kuchyně • připraví tabuli pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování • dodržuje zásady bezpečnosti při manipulaci s jednoduchými spotřebiči	**PŘÍPRAVA POKRMŮ** • Základní vybavení kuchyně		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

Práce s drobným materiálem
• zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

Konstrukční činnosti
• zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Pěstitelské práce
• provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
• pečuje o nenáročné rostliny

Příprava pokrmů
• upraví stůl pro jednoduché stolování
• chová se vhodně při stolování

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE **očník: 3.**

Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI **Celková týdenní dotace (hodin): 1**

Očekávané výstupy z RVP:

Práce s drobným materiálem – 1. období:
- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy

Konstrukční činnosti – 1. období :
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Pěstitelské práce – 1. období:
- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
- pečuje o nenáročné rostliny

Příprava pokrmů – 1. období:
- připraví tabuli pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• nalepuje vylisované přírodniny • propichuje a navléká plody • ohýbá a láme dřívka ze stromů nebo keřů • přestřihuje, přelamuje, splétá slámu a větvičky nebo kořeny stromů • polepuje a maluje přírodniny	**PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM** **PRÁCE S PŘÍRODNINAMI** • Drobné přírodniny dle vlastního výběru a množství	**OSV–1:** cvičení smyslového vnímání **Na základě smyslového prožitku Vánoc, Velikonoc, vítání Jara, návštěvy tematických výstav** **OSV–5:** cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality) **Práce s drobným materiálem** **OSV–7:** péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc; vztahy a naše skupina/třída **Skupinová práce** **EGS–1:** lidová slovesnost, zvyky **Práce s přírodninami, s modelovací hmotou** **MED–6:** uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení **Vánoční a velikonoční pozdravy, blahopřání; propagace navrženého jídelníčku**	**NÁMĚTY TEMATICKÝCH PRACÍ:** • Lidové zvyky a obyčeje (Morena) • Velikonoční náměty (zdobení vajíček, zvířátka) • Vánoční náměty (svícen, adventní věnec) • Roční období (trojrozměrné i plošné práce s listy, plody, kůrou, větvička- mi, kořeny stromů; s plody rostlin; slámou) • Závěsné obrázky (náměty z prázdnin) • Aranžování suchých přírodnin • Velikonoční náměty (vajíčka, zvířátka) • Vánoční náměty (betlém - zobrazení příběhu o narození Krista; anděl, čert; adventní kalendář, zvonek, stromek, ryba; Zvonkohra) • Roční období (obtisky listů, kůry stromů; rostlin) • Pohádkové bytosti (figurky) • Hračky (netradiční figurky) • Roční období (slunce, stromy) • Zvířátka (kasičky, špejličkové ZOO, dárkové krabičky) • Návrhy obalů pohádkových knížek • Dárky ke Dni matek • Velikonoční, vánoční pozdravy • Blahopřání • Dekorace (záložky, ubrousky) • Talismani (figurky z bambulí)
• hněte na podložce, v dlaních • stlačuje v dlaních nebo jednotlivými prsty • válí na podložce dlaněmi nebo pomocí válečku • ubírá prsty, špachtlí, nebo modelovacím očkem • přidává a ohýbá modelovací hmotu dle vlastního výběru	**PRÁCE S MODELOVACÍ HMOTOU** • Práce s plastelínou, tuhnoucí hmotou, hlínou dle výběru		
• mačká, trhá, překládá a skládá, stříhá a vystřihuje, nalepuje a slepuje papír dle vlastního výběru	**PRÁCE S PAPÍREM A KARTONEM** • Novinový, kancelářský, balící, barevný, tenký, bílý papír nebo karton, kreslící čtvrtka, folie, popř. využití papírového odpadu nebo papírových obalů		
• stříhá a lepí textilie • odměří a oddělí nit (návlek) • navlékne nit do jehly • zvládne dělání uzlíku • pracuje s jednoduchým střihem • je seznámen s šitím předního stehu a se spojovacím okrajovým stehem • vyrobí jednoduchý textilní výrobek	**PRÁCE S TEXTILEM** • Textilní odstřižky, vzorky potištěných textilií, lněné plátno, kanava nebo čtverečkový papír, vyšívací bavlnka, dvoudírkové knoflíky různých velikostí, nitě		
• ohýbá vzorky různých druhů materiálu • sestavuje modely podle předlohy, jednoduchého náčrtu, slovního návodu, podle vlastní představy, podle předvádění učitele, podle vzorového výrobku • pokusí se montovat a demontovat stavebnice	**KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI** • Špejle, proužky papíru nebo textilií, plastové či dřevěné stavebnice, dřevěné odřezky z měkkého dřeva, zvonkový drát		

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• provádí pozorování přírody podle ročních období, zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování pomocí jednoduchých symbolů • pozná rozdíl mezi zeleninou a ovocem • orientuje se v základních druzích nářadí pro zpracování půdy • pečuje o pokojové rostliny (zalévá, kypří hlínu, splachuje prach z listů, odstraňuje odumřelé části, umývá misky) • pěstuje rostliny ze semen • pěstuje letničky nebo rostliny s velkými semeny nebo plody • pečuje o rostliny (rychlení rostlin teplem, přihnojuje, pleje a kypří)	**PĚSTITELSKÉ PRÁCE** • Využití semen pro pěstování rostlin v místnosti • Nenáročné pokojové rostliny	**ENV–2:** voda (vztahy vlastnosti vody a života, význam vody pro lidské aktivity), ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, čistota ovzduší u nás), půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy); ekosystémy (funkce ekosystémů) **Příprava koutku přírody pro pěstování rostlin (např. fazole hrachu, slunečnice, obilnin; letniček; rostlin s velkými semeny nebo plody – např. měsíček, lichořeřišnice, hrachor, okrasný fazol)** **ENV–3:** odpady **Konstrukční činnosti**	• Náramky • Geometrické tvary • Šperky • Stavebnice (modely domů, dopravních prostředků)
• využívá získaných znalostí k pojmenování vybavení kuchyně • pokusí se sestavit jednoduchý jídelníček • využívá získaných znalostí o způsobu uchování potravin • připraví jednoduchý pokrm studené kuchyně • připraví tabuli pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování • dodržuje zásady bezpečnosti při manipulaci s jednoduchými spotřebiči	**PŘÍPRAVA POKRMŮ** • Základní vybavení kuchyně		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

Práce s drobným materiálem
- zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy

Konstrukční činnosti
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Pěstitelské práce
- provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
- pečuje o nenáročné rostliny

Příprava pokrmů
- upraví stůl pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE **Ročník:** 4.

Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI **Celková týdenní dotace (hodin):** 1

Očekávané výstupy z RVP:

Práce s drobným materiálem – 2. období:
- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu

Konstrukční činnosti – 2. období:
- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu

Pěstitelské práce – 2. období:
- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu

Příprava pokrmů – 2. období:
- orientuje se v základním vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• samostatně využívá získaných dovedností při práci s přírodninami • aranžuje či jinak dotváří přírodniny dle své představivosti • uplatňuje při práci s přírodninami tradice a lidové zvyky • využívá získaných znalostí při sběru a třídění přírodního materiálu	**PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM** **PRÁCE S PŘÍRODNINAMI** • Drobné přírodniny dle vlastního výběru a množství	**OSV–1:** cvičení smyslového vnímání **Na základě smyslového prožitku Vánoc, Velikonoc, vítání Jara, návštěv tematických výstav** **OSV–5:** cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality) **Práce s drobným materiálem** **OSV–7:** péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc; vztahy a naše skupina / třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny **Skupinová práce** **EGS–1:** lidová slovesnost, zvyky **Práce s přírodninami, s modelovací hmotou, práce s papírem a kartonem**	**NÁMĚTY TEMATICKÝCH PRACÍ:** • Lidové zvyky a obyčeje (Morana, Fašank) • Velikonoční náměty (zdobení vajíček, zvířátka, figurky) • Vánoční náměty (svícen, adventní věnec, Tři králové, betlém – zobrazení příběhu o narození Krista; figurky, adventní kalendář, symboly vánoc, Zvonkohra) • Závěsné obrázky (náměty z prázdnin) • Roční období (trojrozměrné i plošné práce s listy, kůrou, větvičkami, kořeny stromů; s plody rostlin; slámou, obtisky listů, kůry stromů; rostlin, plošné obrázky symbolů jednotlivých období) • Aranžování suchých přírodnin • Dotváření přírodnin • Pohádkové bytosti (figurky) • Dárky ke Dni matek • Užitkové nádoby (šperkovnice, misky, talíře) • Bytové doplňky (obal na květináč)
• samostatně používá již osvojených dovedností při práci s hlínou • modeluje plošné a prostorové práce • udržuje pořádek na pracovním místě • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	**PRÁCE S MODELOVACÍ HMOTOU** • Práce s hlínou dle výběru		
• samostatně používá již osvojených dovedností při práci s papírem • obkresluje a vystřihuje šablony • děruje, vyřezává, tapetuje a vytváří prostorové tvary	**PRÁCE S PAPÍREM A KARTONEM** • Novinový, kancelářský, balící, barevný, tenký, bílý papír nebo karton, kreslící čtvrtka, folie popř. využití papírového odpadu nebo papírových obalů		
• měří, zarovnává tkaniny podle vytažené niti • stehuje předním stehem • šije předním stehem a spojovacím okrajovým stehem • sešívá předním stehem v jednoduchý šev • přišije dvoudírkový nebo čtyřdírkový knoflík • přišije poutko • stříhá podle střihu šablony • seznámí se s látáním, tkaním, háčkováním • vyrobí textilní výrobek dle návodu • udržuje pořádek na pracovním místě	**PRÁCE S TEXTILEM** • Textilní odstřižky, vzorky potištěných textilií, lněné plátno, kanava nebo čtverečkový papír, vyšívací bavlnka, dvoudírkové knoflíky různých velikostí, nitě, střihy, háček		
• dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce • poskytne první pomoc při úrazu		**ENV–2:** voda (vztahy vlastnosti vody a života, význam vody pro lidské aktivity), ovzduší (význam pro život na Zemi,	• Šperky • Fašankové, karnevalové masky • Origami

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• využívá osvojených dovedností při konstrukční činnosti • sestavuje modely podle složitějšího náčrtu, slovního návodu, podle vlastní představy • uplatňuje konstrukční činnosti při vytváření plošných a prostorových prací • opracovává odřezky z měkkého dřeva • montuje a demontuje stavebnice • udržuje pořádek na pracovním místě • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce • poskytne první pomoc při úrazu	**KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI** • Špejle, proužky papíru nebo textilií, plastové či dřevěné stavebnice, dřevěné odřezky z měkkého dřeva, zvonkový drát, brusný papír, bezbarvý lak	ohrožování ovzduší a klimatické změny, čistota ovzduší u nás), půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy); ekosystémy (funkce ekosystémů) **Příprava koutku přírody pro pěstování rostlin (např.fazole hrachu, slunečnice, obilnin; letniček; rostlin s velkými semeny nebo plody - např. měsíček, lichořeřišnice, hrachor, okrasný fazol)** **ENV–3:** odpady **Konstrukční činnosti** **MED–6:** uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení **Vánoční a velikonoční pozdravy, blahopřání; propagace navrženého jídelníčku**	• Zvířátka (kasičky, špejličkové ZOO, dárkové krabičky, magnetky) • Návrhy obalů pohádkových knížek • Dárky ke Dni matek • Hračky (netradiční figurky) • Velikonoční, vánoční pozdravy • Blahopřání • Diáře • Módní doplňky (kabelky, klobouky, náramky, náhrdelníky, tašky z batikované textilie) • Dekorace (záložky, ubrousky, polštář) • Talismani (figurky z bambulí) • Hračky (motýlkové panenky, loutky, maňásci) • Loutky • Pohyblivé hračky • Stavebnice (modely domů, dopravních prostředků) • Živá příroda • Svět kolem nás • Dopravní prostředky • Geometrické tvary
• orientuje se v základních pomůckách pro přesazování pokojových rostlin • využívá získaných znalostí k přesazování a rozmnožování pokojových rostlin • využívá možnosti hnojení pokojových rostlin • určí jedovaté rostliny, rostliny jako drogy, s alergiemi • vede pěstitelské pokusy a pozorování • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce • poskytne první pomoc při úrazu	**PĚSTITELSKÉ PRÁCE** • Pokojové rostliny v koutku přírody • Zemina pro přesazování rostlin • Drenáž do květináče • Květináče různé velikosti • Stonkové a listové řízky pro rozmnožování		
• orientuje se v základním vybavení kuchyně • sestaví jednoduchý jídelníček • seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené i teplé kuchyně • vybere a nakoupí potraviny potřebné k přípravě jednoduchého pokrmu studené i teplé kuchyně • využívá získaných znalostí o způsobu chování potravin • používá osvojených znalostí při přípravě pokrmu studené i teplé kuchyně • uplatňuje pravidla správného stolování a společenského chování • aplikuje znalost pravidel stolování při přípravě tabule • dodržuje zásady bezpečnosti při manipulaci s jednoduchými spotřebiči • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce • poskytne první pomoc při úrazu • udržuje čistotu a pořádek pracovních ploch	**PŘÍPRAVA POKRMŮ** • Základní vybavení kuchyně • Výběr a nákup potravin • Příprava jednoduchého pokrmu • Stolování a chování		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

Práce s drobným materiálem
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

Konstrukční činnosti
- udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce
- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

Pěstitelské práce
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

Příprava pokrmů
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
- uplatňuje zásady správné výživy

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE **Ročník:** 5.

Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI **Celková týdenní dotace (hodin):** 1

Očekávané výstupy z RVP:

Práce s drobným materiálem – 2. období:
- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu

Konstrukční činnosti – 2. období:
- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu

Pěstitelské práce – 2. období:
- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu

Příprava pokrmů – 2. období:
- orientuje se v základním vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	**TÉMA - Učivo**	**Mezipředmětové vztahy Průřezová témata**	**Poznámky:** metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• samostatně využívá získaných dovedností při práci s přírodninami • aranžuje či jinak dotváří přírodniny dle své představivosti • uplatňuje při práci s přírodninami tradice a lidové zvyky • využívá získaných znalostí při sběru a třídění přírodního materiálu	**PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM** **PRÁCE S PŘÍRODNINAMI** • Drobné přírodniny dle vlastního výběru a množství	OSV–1: cvičení smyslového vnímání **Na základě smyslového prožitku Vánoc, Velikonoc, vítání Jara, návštěv tematických výstav** OSV–5: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality) **Práce s drobným materiálem** OSV–7: péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc; vztahy a naše skupina / třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny **Skupinová práce** EGS–1: lidová slovesnost, zvyky **Práce s přírodninami, s modelovací hmotou, práce s papírem a kartonem**	**NÁMĚTY TEMATICKÝCH PRACÍ:** • Lidové zvyky a obyčeje (Morana, Fašank) • Velikonoční náměty (zdobení vajíček, zvířátka, figurky) • Vánoční náměty (svícen, adventní věnec, Tři králové, betlém – zobrazení příběhu o narození Krista; figurky, adventní kalendář, symboly vánoc, Zvonkohra) • Závěsné obrázky (náměty z prázdnin) • Roční období (trojrozměrné i plošné práce s listy, kůrou, větvičkami, kořeny stromů; s plody rostlin; slámou, obtisky listů, kůry stromů; rostlin, plošné obrázky symbolů jednotlivých období) • Aranžování suchých přírodnin • Dotváření přírodnin • Pohádkové bytosti (figurky) • Dárky ke Dni matek • Užitkové nádoby (šperkovnice, misky, talíře) • Bytové doplňky (obal na květináč)
• samostatně používá již osvojených dovedností při práci s hlínou • modeluje plošné a prostorové práce • udržuje pořádek na pracovním místě • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	**PRÁCE S MODELOVACÍ HMOTOU** • Práce s hlínou dle výběru		
• samostatně používá již osvojených dovedností při práci s papírem • obkresluje a vystřihuje šablony • děruje, vyřezává, tapetuje a vytváří prostorové tvary	**PRÁCE S PAPÍREM A KARTONEM** • Novinový, kancelářský, balící, barevný, tenký, bílý papír nebo karton, kreslící čtvrtka, folie popř. využití papírového odpadu nebo papírových obalů		
• měří, zarovnává tkaniny podle vytažené niti • stehuje předním stehem, šije předním stehem a spojovacím okrajovým stehem • sešívá předním stehem v jednoduchý šev • přišije dvoudírkový nebo čtyřdírkový knoflík • přišije poutko • stříhá podle střihu šablony • seznámí se s látáním, tkaním, háčkováním • vyrobí textilní výrobek dle návodu • udržuje pořádek na pracovním místě • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	**PRÁCE S TEXTILEM** • Textilní odstřižky, vzorky potištěných textilií, lněné plátno, kanava nebo čtverečkový papír, vyšívací bavlnka, dvoudírkové knoflíky různých velikostí, nitě, střihy, háček		

Rozpracované ročníkové výstupy v předmětu: žák	TÉMA - Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky: metody a formy práce, nástroje, projekty, exkurze, …
• využívá osvojených dovedností při konstrukční činnosti • sestavuje modely podle složitějšího náčrtu, slovního návodu, podle vlastní představy • uplatňuje konstrukční činnosti při vytváření plošných a prostorových prací • opracovává odřezky z měkkého dřeva • montuje a demontuje stavebnice • udržuje pořádek na pracovním místě • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce • poskytne první pomoc při úrazu	**KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI** • Špejle, proužky papíru nebo textilií, plastové či dřevěné stavebnice, dřevěné odřezky z měkkého dřeva, zvonkový drát, brusný papír, bezbarvý lak	**ENV–2:** voda (vztahy vlastnosti vody a života, význam vody pro lidské aktivity), ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, čistota ovzduší u nás), půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy); ekosystémy (funkce ekosystémů) Příprava koutku přírody pro pěstování rostlin (např.fazole hrachu, slunečnice, obilnin; letniček; rostlin s velkými semeny nebo plody - např. měsíček, lichořeřišnice, hrachor, okrasný fazol)**ENV–3:** odpady Konstrukční činnosti **MED–6:** uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení **Vánoční a velikonoční pozdravy, blahopřání; propagace navrženého jídelníčku**	• Šperky • Fašankové, karnevalové masky • Origami • Zvířátka (kasičky, špejličkové ZOO, dárkové krabičky, magnetky) • Návrhy obalů pohádkových knížek • Dárky ke Dni matek • Hračky (netradiční figurky) • Velikonoční, vánoční pozdravy • Blahopřání • Diáře • Módní doplňky (kabelky, klobouky, náramky, náhrdelníky, tašky z batikované textilie) • Dekorace (záložky, ubrousky, polštář) • Talismani (figurky z bambulí) • Hračky (motýlkové panenky, loutky, maňásci) • Loutky • Pohyblivé hračky • Stavebnice (modely domů, dopravních prostředků) • Živá příroda • Svět kolem nás • Dopravní prostředky • Geometrické tvary
• využívá získaných znalostí k přesazování a rozmnožování pokojových rostlin • využívá možnosti hnojení pokojových rostlin • určí jedovaté rostliny, rostliny jako drogy, s alergiemi • vede pěstitelské pokusy a pozorování • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce • poskytne první pomoc při úrazu	**PĚSTITELSKÉ PRÁCE** • Pokojové rostliny v koutku přírody • Zemina pro přesazování rostlin • Drenáž do květináče • Květináče různé velikosti • Stonkové a listové řízky pro rozmnožování		
• orientuje se v základním vybavení kuchyně • sestaví jednoduchý jídelníček • seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené i teplé kuchyně • vybere a nakoupí potraviny potřebné k přípravě jednoduchého pokrmu studené i teplé kuchyně • využívá získaných znalostí o způsobu chování potravin • používá osvojených znalostí při přípravě pokrmu studené i teplé kuchyně • uplatňuje pravidla správného stolování a společenského chování • aplikuje znalost pravidel stolování při přípravě tabule • dodržuje zásady bezpečnosti při manipulaci s jednoduchými spotřebiči • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce • poskytne první pomoc při úrazu, udržuje čistotu a pořádek pracovních ploch	**PŘÍPRAVA POKRMŮ** • Základní vybavení kuchyně • Výběr a nákup potravin • Příprava jednoduchého pokrmu • Stolování a chování		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

Práce s drobným materiálem
- vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

Konstrukční činnosti
- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

Pěstitelské práce
- dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

Příprava pokrmů
- uvede základní vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
- uplatňuje zásady správné výživy